TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞ ... LARI
KÜTÜPHANESİ

TÜRK-İŞ

YÖNETİM KURULUNA SUNULAN

İCRA KURULU RAPORU

Haziran 1977, ANKARA

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

TÜRK-İŞ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

İCRA KURULU

ÇALIŞMA RAPORU

Haziran-1977, ANKARA

Bilgisayara işlenmiştir

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi
Tarih:.....
Demirbaş No: 1309
Tasnif No: 331.88 06 Tür İcr 77

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

1-	Halil TUNÇ	TÜRK-İŞ Genel Başkanı
2-	Kemal ÖZER	TÜRK-İŞ Başkan Vekili
3-	Şevket YILMAZ	TÜRK-İŞ Başkan Vekili
4-	M.Sadık ŞİDE	TÜRK-İŞ Genel Sekreteri
5-	Öner ERGÜN	TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri
6-	Kaya ÖZDEMİR	TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri
7-	Ethem EZGÜ	TÜRK-İŞ Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri
8-	İbrahim DENİZCİER	TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı
9-	Halit MISIRLIOĞLU	YOL-İŞ Genel Başkanı
10-	Mustafa BAŞOĞLU	SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı
11-	Orhan ERÇELİK	TES-İŞ Federasyonu Genel Başkanı
12-	Şerafettin AKOVA	DYF-İŞ Genel Başkanı
13-	Ahmet KURT	LİKAT-İŞ Genel Başkanı
14-	İsmail ÖZKAN	BASIN-İŞ Genel Başkanı
15-	Yaşar A.DOĞUALP	ŞEKER-İŞ Genel Başkanı
16-	Hüseyin PALA	TÜMTİS Genel Başkanı
17-	Mustafa ÖZBEK	T.Metal Sendikası Genel Başkanı
18-	Fuat ALAN	BİF Genel Başkanı
19-	Akif KESKİN	ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı
20-	Mehmet TEZER	Zonguldak Maden İşçileri Send.Gen.Başkanı
21-	Öner DENİZ	AĞAÇ-İŞ Genel Başkanı
22-	Binali YAĞIŞAN	TARİM-İŞ Genel Başkanı
23-	İsmail TOPKAR	PETROL-İŞ Genel Başkanı
24-	Erdoğan BALCI	HAVA-İŞ Genel Başkanı
25-	Aslan SİVRİ	DOKGEMİ-İŞ Genel Başkanı
26-	Mustafa ŞAHİN	DERİ-İŞ
27-	H.İbrahim ÇAPAN	KOOP-İŞ Genel Başkanı
28-	Nihat KAYA	SU-İŞ Genel Başkanı
29-	Doğan ÜSTKANAT	TEZBÜRO-İŞ Genel Başkanı
30-	Mehmet ŞİŞMANOĞLU	KRİSTAL-İŞ Genel Başkanı
31-	Fevzi BAŞTÜRK	KAUÇUK-İŞ Genel Başkanı
32-	Mustafa ODABAŞI	
33-	Kenan DURUKAN	T.HARB-İŞ Genel Başkanı
34-	Vahap GÜVENÇ	TEKSİF Genel Sekreteri
35-	Emin KUL	DENİZ ULAŞ-İŞ Genel Başkanı
36-	Ercan HERSEK	Türkiye Gazeteciler Sendikası
37-	Sabri IŞIK	HABER-İŞ Genel Başkanı
38-	Orhan SORGUÇ	TEKGIDA-İŞ Sendikası
39-	Necati CANSEVER	SELÜLOZ-İŞ Genel Başkanı
40-	Necati TAŞKIN	TÜRKSEN Genel Başkanı

G Ü N D E M

1- AÇILIŞ

2- ÇALIŞMA RAPORUNUN MÜZAKERESİ

a) İDARİ RAPOR

b) MALİ RAPOR

3- ÖNERİLER ve MÜZAKERESİ

4- KAPANIŞ

20 HAZİRAN 1977

A N K A R A

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULUNA
SUNULAN İCRA KURULU RAPORU

İ Ç İ N D E K İ L E R

KONU	SAYFA
ÖNSÖZ	6
EKONOMİK DURUM	7
- Milli gelir	8
- Sanayi	9
- Enerji	10
- Vergi	10
- Diğer Gelişmeler	12
- Dünya Ekonomisi	12
ENFLASYON-DEVALÜASYON	14
- Enflâsyon	14
- Devalüasyon	17
ÖDEMELER DENGESİ VE DÖVİZ DARLIĞI	22
- Dövizle ödenecek dış borçlar	23
- Adam başına GSMH	24
FİATLAR - ÜCRETLER	26
- Ortak Pazar Ülkelerinde Ücretler	27
- Ülkelere göre tüketim fiatları	28
- Gerçek ücretler	30
TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ	31
BEŞ AYLIK DÖNEMDE TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ	35
- Federal Almanya'da Aylık Brüt kazançlar	39
GREVLER-LOKAVTLAR	40
- Ertelenen Grevler	40
- İsveç'te 380 bin kişi greve gidiyor	42
1 MAYIS KANLI OLAYLARI	43
- Kanlı Olayların hesabını kim verecek	43

./..

EĞİTİM ÇALIŞMALARI 46
TEŞKİLATLANMA ÇALIŞMALARIMIZ..... 49
- Bölge Temsilciliklerimiz..... 50

TÜRK-İŞ ve TEŞKİLATIMIZIN Uluslararası alanda etkinliği 51
- Ekonomik Kalkınma ve İstihdam Avrupa Konferansı 51
- Ortak Pazar Zirve Toplantısı 51
- ICFTU Kalkınma Konferansı..... 52
- Dünya Ekonomik Zirve Toplantısı 52

TÜRK-İŞ HUKUKÇULARI DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI 57
- Birinci Toplantı..... 58
- İkinci Toplantı 60

TÜRK-İŞ HUKUK BÜROSU ÇALIŞMALARI..... 63
- Devam eden davalar..... 64
- İcra Takipleri..... 65
- Hukuki Mütalaa Çalışmaları..... 66
- Duyuru ve Toplantılar..... 67
- Hazırlığı tamamlanan icra takipleri..... 67

DIŞ İLİŞKİLER VE ARAŞTIRMA BÜROSU ÇALIŞMALARI..... 68
- TÜRK-İŞ/DGB Ortak Çalışma Grubu Toplantısı..... 69
- ICFTU Gençlik Beyannamesi..... 73

SOSYAL GÜVENLİK KONULARI..... 75
- Sosyal Güvenlik Kurulu çalışmaları..... 75
- Muhtaç ve güçsüzlere aylık bağlanması..... 77
- Muhtaçlığın tanımı 78
- SSK. göre günlük kazanç üst sınırının tespiti.. 80
- Ana ve Babalara yapılacak sağlık yardımı uygulaması. 81
- TÜRK-İŞ/DGB İlişkileri..... 83
- TÜRK-İŞ/NVV İlişkileri..... 83
- TÜRK-İŞ/ÖGB İlişkileri..... 84

TÜRK-İŞ/DGB ORTAK ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI HAKKINDA BİR HABER VE TEPKİLERİ..... 85
- Cumhuriyet Gazetesinde çıkan yazı..... 86
- Yazının Tekzibi 88

YAYINLARIMIZ..... 89

ÖNSÖZ

Ülkemizde Demokrasi yolunda yeni bir imtihan verilmesinden sonra toplantımızı yapıyoruz. Raporumuzun hazırlandığı sırada seçimlere bir hafta kaldığından seçim kampanyası bütün şiddetiyle devam ettirilmekte, siyasi parti başkanlarının birbirlerine en acımasız şekilde yüklenmeleri sonucu, gergin bir ortam yaratılmış bulunuyordu. Bu durumdan yararlanan aşırı uçlar ve illegal örgütler ülkemizde bir terör havası yaratmaya çalışıyorlardı.

27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı dolayısiyle bu durumu Cumhurbaşkanımız şöyle anlatıyordu:

"- Ülkemiz bugün hür demokratik parlâmenter sistemle yönetilen en uygar ülkelerde bile az görülen özgürlüklere sahiptir.

Ancak görülen odur ki, kişisel hak ve özgürlükleri tam anlamıyla içlerine sindiremeyenler zaman zaman memleket huzurunu bozmak istemektedirler. Özgürlükleri sadece hak olarak görmek yeterli değildir. Bu hakkı kullanırken başkaların hakkına yani özgürlüklerine tecavüz etmemek de bir insanlık görevi, bir yurttaşlık gereğidir."

"- Şunun kesinlikle bilinmesi gerekirki, hür demokratik Parlamenter sistemin getirdiği özgürlüklerden yararlanarak kardeş kanına girenler Türkiye'yi aşırı sağ ve soldaki çağ dışı akımların kucağına atmak isteyenler, bir gün ya yola gelip yaptıklarından pişman olacaklar, ya da ATATÜRK devrim ve ilkelerine gönülden bağlı ezici çoğunluk içinde eriyip gideceklerdir..."

Cumhuriyetimizin 52.yılını idrak ettiğimiz bu günlere geliş kolay olmamıştır. Geçmişi unutmamak ve olayları buna göre değerlendirmek gereklidir.

İşçi Hareketi bakımından çok büyük önem taşıdığını her defa ve her fırsatta tekrar ettiğimiz özgürlükçü Demokrasinin korunması şarttır.

Bu itibarla ön temennimiz, seçimlerden sonra Hükümetin derhal kurulması ve çok önemli ülke sorunlarının çözüme kavuşturulmasıdır.

SAYGILARIMIZLA
(30 MAYIS 1977)

Halil TUNÇ
Genel Başkan
(İmza)

M.Sadık ŞİDE
Genel Sekreter
(İmza)

Öner ERGÜN
Gen.Mali Sek.
(İmza)

Kaya ÖZDEMİR
Gen.Eğit. Sek.
(İmza)

Ethem EZGÜ
Gen.Teşk.Sek.
(İzinli)

EKONOMİK DURUM

Sayın Üyeler,

Geçen raporumuzdaki "Ekonomik Durum" bölümünde Türk ekonomisini bekleyen açmazları sıralamış ve bunların ileride doğuracağı sorunlara değinmiştik.

Çok kısa bir zaman içinde iki Yönetim Kurulu toplantısı arasına sığan üç aylık bir dönemde bu açmazların sonuçları görünmeye başlamıştır. Bunlardan çok önemli iki tanesi;

1- Aşırı borçlanma sonucu doğan döviz kıtlığı

2- Hızla artan fiyatlar, yerleşen enflasyon sonucu görünmekte olan devalüasyondur.

Her iki konuyu da taşıdıkları önem ve öncelik nedeniyle genel ekonomik durum dışında özel konular olarak incelemekteyiz.

Tabiidir ki, bu iki önemli sorun tüm ekonomiyi baştan sona her adımda etkilemekte ve genel değerlendirmeyi olumsuz ve karamsar hale sokmaktadır.

Özellikle dış ekonomik ilişkilerde iki yıldır izlenmekte olan politikanın ülkemizi tam bir iflas noktasına getirdiği tüm belirtileri ile ortaya çıkmış bulunmaktadır. İthal talepleri hızla artmakta ama döviz stokları eritildiği için, bu talepler karşılanamamaktadır. Bu yüzden beklenilen transferler 10 Mayıs 1977 tarihi itibarile 931 milyon doları bulmuştur. Mayıs sonuna kadar 1 milyar doları aşması beklenilmektedir. Kamu kuruluşlarının önemli hammadde ve yatırım malları için ithal talepleri karşılanamamaktadır. Bunların Maliye Bakanlığında bekletildiği ve miktarının 500 milyon doları aştığı bilinmektedir. Döviz rezervleri bir aylık ithalatı bile karşılayamayacak çok kritik ve yetersiz bir düzeye inmiştir.

Her ay 100-110 milyon dolarlık kesiminin vadesi dolan kısa süreli borç miktarı 2.5 milyar doları aşmaktadır. Bu yıl sonuna kadar sadece bunları karşılamak için 1 milyar dolara ihtiyaç vardır.

Eldeki ithalât programını yürütebilmek için ise, ayrıca 2 milyar dolar yeni borç bulmak gerekmektedir.

./..

Öte yandan Üçüncü Beş Yıllık Plân devresinde şiddetle kendini hissettiren enflâsyon, ekonomik hayatın her kesiminde olumsuz etkilerini hissettirmektedir.

- Milli gelirin dağılımı, dar ve sabit gelirliler aleyhine daha da gayri adil hale gelmiştir.

- Sürekli enflasyon, tasarrufları azaltılmış plân hedeflerine ulaşılamamıştır.

- Fiyat kontrolüne tabi olan ciddi sanayi kesimi diğer ve çok daha kolay kazanç sağlayan kesimlere göre haksızlığa uğramış, fon yaratma güçleri zayıflamış ve yatırım ve işletme sermayesi ihtiyaçları artmıştır.

- Sermaye piyasası gelişememiştir.

- Yatırımlar planlarda belirlenen birleşim şeklinde gelişememiştir

- Halkın likidite yerine bina ve arazi gibi taşınmaz mallara ilgisi daha da artmış bu mallarda korkunç fiyat yükselişleri olmuştur.

- Bankalar sistemini dejenere etmiştir.

- İç ve dış fiyat seviyeleri arasında bağlantı kopmuş, sun'i kambiyo kurları, dış ödemeler dengesindeki olumsuz gelişmeler, tüm ekonomiyi sarsacak devalüasyonu davet etmiştir.

Böylece bu iki önemli konunun genel ekonomiye neler yapmakta olduğuna değindikten sonra diğer başlıklara geçebiliriz.

Milli Gelir :

1976 yılında alıcı ve sabit fiyatlarla gayri safi milli hasıla (GSMH) %7.2 oranında artmıştır.Milli gelirin 1976 yılı seviyesine göre adam başına GSMH payı 960 dolar (16.800.-TL.) civarında hesaplanmaktadır.

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen %8 lik ortalama büyüme hızına ulaşılamamıştır.

Aslında 960 dolarlık adam başına GSMH da gerçek bir anlam taşımamaktadır.

Şöyleki;

Türkiye'de Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) nın %50 den fazlası hizmet kesiminden oluşmaktadır. Halbuki bu sektör, ekonomide refahın ana kaynağı olan maddi malların üretimlerindeki artışla pek çok halde

./..

doğrudan bağlantılı olmadığı için bazı ülkelerde milli gelir hesaplarının dışında bırakılmaktadır. Bunu bir örnekle açıklamak gerekirse: Konut kredileri birden iki misline çıksa, bugünlerde teklif edildiği gibi bütün muhtarlara, yaşlılara, işsizlere maaş bağlansa, ev hizmetinde çalışanlara ücret takdiri yapılarak milli gelir hesaplarına dahil edilse buna göre yapılacak GSMH hesabında büyük bir artış gözlenebilir. Gerçekte, mal ve hizmet üretiminde bir artış olmamıştır.

Bir başka tereddüt konusu da, bu 960 dolarlık kişi başına gelir, cari kambiyo kurlarına göre hesabedilmiş bir değerdir. Oysa cari kambiyo kurlarının fazla değerlendirilmiş oldukları açıkça bilinmektedir.

Son 1970 büyük devalüasyonundan sonra Türkiye'de fiyatlar, dış alemin çok üstünde (%245) arttığı halde T.L.nın değeri dolara göre sadece %10 düşürülmüştür. Özetle, bugünkü iç ve dış fiyatlar düzeyi karşısında Türk Lirası, yabancı paralar karşısında olduğundan çok yüksek değerde tutulmaktadır. Bu kurlara göre hesaplanan kişi başına gelir de, olduğundan çok yüksek görülmektedir.

Bugünkü dünya ölçülerine göre 500-550 doları bile bulmayan adam başına GSMH, orta bir düzeye bile ulaşamamaktadır. Kaldı ki, bunun da yarıdan çoğu hizmet unsurundan oluşmaktadır. Yani maddi içeriği zayıf bir gelirdir.

Sanayi :

Sanayi kesiminin GSYİH'daki oranı artmakla birlikte, bu oran, Plân hedeflerinin altında kalmıştır. Üçüncü Beş Yıllık Plânda sanayi sektörünün payının 1977 de %23.4'e çıkarılması hedef alındığı halde, gerçekleşme 1976 da %19.6 olmuş, 1977 de de ancak %20 civarına çıkarılabilecektir.

Ön tahminlere göre sanayi kesimi katma değeri de %11.2 lik Plân ve program hedeflerinin altında kalarak 1976 da %10.3 oranında bir gelişme göstermiştir.

Gelişmeler cari fiyatlarla değil de (enflasyon etkisi yükseltmektedir) sabit fiyatlarla alınırsa gerileme olduğu görülmektedir.

./..

İmalat Sanayiinde yine Plân hedefinin altında kalınmıştır. (%10). Piyasada duyulan nakit darlığına rağmen, yeni fiyat artışı bekleyişleri, yıl içerisinde özellikle dayanıklı tüketim malları ile kara ulaşım araçları talebinde gelir artışlarıyla beslenen hızlı gelişmeler sağlanmıştır.

Madencilik sektöründe ise, 1975 deki %12 oranında gelişmeye karşılık 1976 da sağlanan sadece %4 lük gelişme (gerilene) enerji sektörüne bağlıdır.

Enerji :

Türkiye petrol üretimi ve tüketimi açısından durumu en zayıf ülkelerden biridir. 1976 yılında Türkiyede yaklaşık 15 milyon ton ham petrol tüketilmiş, bunun sadece %20 si iç üretimle karşılanarak, %80 i ithal edilmiştir. 1976 da ham petrol için dışarıya 1.160 milyar dolar ödenmiştir. Ham petrol ithalatı faturasının 1977 de 1.5 milyar dolara ulaşması beklenmektedir.

Oysa daha 1969 da Türkiye, yıllık 7 milyonton'luk petrol tüketiminin %50 sini içerde üretiyor. 3.2 milyon tonunu ithal ediyor ve bunun için dışarıya sadece 61 milyon dolar ödüyordu.

1969 dan bu yana, bir taraftan iç ham petrol üretiminin artmak şöyle dursun, giderek düşmesi; diğer taraftan 1973'de OPEC'in petrol fiyatlarına yaptığı büyük zamlara rağmen, yanlış yatırım, fiyat ve kur politikalarıyla iç tüketimin, dolayısıyle ithalatın hızla artması sonunda Türkiye'nin petrol durumu süratle bir bunalıma girmiştir. Bu bunalım 1977 de bir kriz noktasına erişecek gibi görünmektedir.

Vergi :

Türkiye'de vergi sisteminin geniş gelir gruplarını kapsam dışında bırakan son derece gayri adil, yaygın bir kaçakçılıkla hastalıklı, konjonktürü ve milli gelirdeki artışları takipte yetersiz, ekonomi üzerinde çeşitli olumsuz etkileri olan bir düzensizlik içinde olduğu bilinmektedir.

Tüccar, büyük toprak sahibi, inşaat müteahhitleri, doktorlar, avukatlar ve esnafların hazineye katkıda bulunmadığı bir başı bozukluk içinde sadece işçi ve memura yüklenen "ücret vergisi" sistemi uygulanmaktadır.

./..

1977 yılına bu olumsuz nitelikleri daha da belirginleşmiş olarak girilmiştir. Muafiyet ve istisnalar çeşitli vesilelerle genişletilmiş, devlet otoritesi zayıfladığından uygulama ve zorlama gücü azalmış, 5 yılda %200 ü aşan enflasyon etkisiyle işçi ve memura daha da yüklenilmiştir.

Vergiyle ilgili detaylı bilgileri elde etmek özellikle aktüel sayıları bulmak oldukça güç olmaktadır. Maliye Bakanlığından istenildiğinde de, "Dünya Bankası bize yardımı keser" denilerek açıklanmak istenilmemektedir. O derece dejenere olmuş, bozuşmuş bir vergi sistemi uygulanmaktadır ki, Bakanlık uzmanları bu durumdan utanç duyduklarını, Dünya Bankasının da güçlük çıkaracağını belirtmektedirler.

1973 yılında toplanan 13 milyar 200 milyon liralık gelir vergisinin %80'ini işçi ve memurlar ödemiştir.

Gelir Vergisinin Mükelleflere Dağılımı

	(Milyon T.L.) Gelir Vergisi	%
İşçi ve Memur	8.800	66.7
Tüccar	3.900	29.5
Büyük toprak sahibi	251	1.9
Serbest meslek	168	1.3
Esnaf ve Sanatkâr	81	0.6
	13.200	100.0

Mesleklere Göre Aylık Ortalama Gelir Vergisi

İşçi Memur	1223.-T.L.
Tüccar	650.-T.L.
Büyük toprak sahibi	556.-T.L.
Serbest Meslek	607.-T.L.
Esnaf ve Sanatkâr	16.-T.L.

./..

1973 yılına göre bu sayılarda çok büyük değişme enflasyon etkisiyle otomatikman olmuştur. Esasen gelir vergisi dilimleri başta çok dik çıktığından, işçi ve memur maaşlarındaki enflasyonun götürdüğü ama nette iniş yaptığı zamlar vergi dilimlerini çok hızlı tırmandırmıştır.

Öte yandan muafiyet ve istisnalarla beyannameli mükelleflerin katkısı azalmış ve böylece adaletsizlik katlanarak artmıştır.

Sonuç olarak, 1970-77 döneminde ücret artışları fiyatların gerisinde kalarak reel ücretler düşmüş buna bir de devletin eli daha fazla uzanarak işçi ve memuru iyice ezmiş ve bezdirmiştir.

Bugün gerek ücretler gerekse ücret zamlarının yarısı kesilmekte işçinin eline, kalan yarısı geçmektedir.

Diğer Gelişmeler:

Tasarruf Açığı: Beş yıl önce tasarrufların GSMH'daki oranı %20 nin altında idi. 1976 yılında da bu oran yine %20 nin altındadır. Enflasyonist baskı ve yürürlükte olan tüketim ekonomisi ile bu oranın yükselmesi ancak bir aldatmaca olabilir.

Kamu kesiminin finansman Açığı: Kamu kesimi sürekli olarak finansman zorluğu içindedir. Yine bu kesimin nakit açıklarının enflasyonist baskının kaynağını oluşturduğu bilinmektedir.

Bütün uluslararası ekonomik kuruluşların ve yerli iktisatçıların Türkiye için önerileri cari harcamaların kısılmasında toplandığı halde bunun tam tersi bir uygulama ile 1977 bütçesi 221 milyar olarak kabul edilmiştir. Açıkça enflasyonist bütçe bilerek, istiyerek getirilmiştir. Ancak bunun ızdırabını yine dar ve sabit gelirli halk kütlesi çekmektedir. Sanayici ve iş adamları da enflasyondan yararlandıkları için başta bunu desteklemiştir.

DÜNYA EKONOMİSİ

1973 enerji krizi dünya ekonomisindeki sakat dengeyi daha görünür, hissedilir hale getirmiştir. Enerji krizi ile gelen ekonomik sıkıntıdan en fazla mütessir olan memleketler yine zayıf ekonomiye sahip fakir ülkelerdir. Hem yüksek enerji faturaları ödemekte hem de petrol fiyatlarının yükselmesi neticesi pahalılaşan yatırım malları ithali durumunda kalmaktadırlar.

./..

II. Dünya Savaşından sonra Breton-Woods'da kabul edilen para sistemi, geçerliliğini kaybetmiş, üç yıl önce Jamaika'da alınan geçici tedbirler yetersiz kalmıştır.

Bu gelişmeler son yıllarda sorumlu çevreleri yeni bir ekonomi düzen aramaya sevketmiştir. Birleşmiş Milletler ve OECD gibi Uluslararası kuruluşlar toplantılar ve raporlar düzenliyerek ileriye ait önlem ve önerileri ortaya koymuşlardır.

İstikrar içinde büyüme, işsizlik ve enflasyonla mücadele bu toplantı ve raporlardaki önerilerin birleştiği temel konuları oluşturmuştur. Bu önlemlere öncelik verildiği ölçüde az gelişmiş, -çok gelişmiş ülkeler farklılığı daha fazla büyümeyebilir.

Türkiye'de bu önerilere uymak durumunda olan bir ülkedir. Ancak hiç bir önlem alınmadığı gibi eldeki zaman ve kaynaklar israf edilmekte, gelecek nesillere nasıl bir ülke bırakılacağı hiç düşünülmemektedir. Sonuç olarak Türkiye dünya ülkeleri arasında bulunduğu yeri gelecekte kayıp bile edebilir. Türkiyenin toparlanmaya, konuları gerektirdiği ciddiyetle ele alarak çözüm aramaya hiç bir dönemde olmadığı kadar ihtiyacı vardır.

ENFLÂSYON - DEVALÜASYON:

Enflâsyon:

Türk ekonomisinin içinde bulunduğu sorunlar son zamanlarda çok fazla artmış ve öncelik almakta yarış eder hale gelmiştir. Gerçekten döviz kıtlığı, dış ödemeler dengesizliği ve enflâsyonu öncelik sırasına koymak güçleşmiştir.

Sayın Üyeler,

Her hal ve kârda enflâsyon en önemli güçlüklerden biridir. Geçen raporumuzun fiyatlar bölümünü şöyle sonuçlandırmıştık: "içinde bulunduğumuz yıl fiyat artışlarının %30 dolayında olacağı tahmini bir yerde iyimser olarak dahi nitelendirilebilir." Esasen bu yargıya varmak kehânet değil ekonomik gidişin kaçınılmaz sonucu olmaktadır.

Katsayı artışını içine almadığı halde 220 milyar liralık bir bütçe kanunlaşmıştır. Türkiye gibi bir ülkede uzun vadede bütçenin ulusal gelir içindeki payı %20-21 olabilir, biz bunu %25 varsaysak, 220 milyarın dört misli 900 milyar civarında bir parasal millî gelir olmalıdır ki, bu bütçe onun içine sığsın.

Bu yılki 640 milyar lira olan millî gelirin 900 milyara ulaşması için milli gelirin %37.5 artması gerekmektedir. Bunun %7 si gerçek artış olarak alınsa kalan %30, fiyat artışı olacaktır.

Konuya bir başka açıdan bakıldığında;

- Hazinenin Merkez Bankasına büyük ölçüde başvurması ve
- Kamu Ekonomik Kesiminin gereksinmelerinin önemli oranlarda Merkez Bankası kaynaklarından karşılanması,

ayrı ayrı enflâsyonist baskı yapacak niteliktedir.

Hazine, bütçenin kabulünden önceki hafta Merkez Bankasından 22 milyar 92 milyon lira avans almış bulunmakta idi. 1977 Malî yılı başından itibaren 15 gün içinde hazinenin avans hesabı 55.5 milyar liraya çıkmıştır. Bütün bir yıl içinde bu miktarın yavaş ya da hızlı (muhtemelen) olarak artacaktır. Böylece hazinenin, 1977 mali yılında büyük ölçüde enflâsyonist baskı yaratan bir faktör olacağına kuşku kalmamaktadır.

Kamu Ekonomik Kesimi de Merkez Bankası kaynaklarını en geniş ölçüde kullanan kesimdir.

./..

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin bir yıl içinde Merkez Bankasından ne kadar kaynak sağlıyacağı bütçe kanunları ile saptanmaktadır. Maliye Bakanlığına bunu bir sınıra kadar artırma yetkisi de verilmiştir. Bütün bu ölçülere göre hiç iç istikraz tahvili çıkarmasa bile, bir yıl içinde hazine kefaleti verilecek bonolar toplamı 7 milyarın iki katı olan 14 milyar lirayı geçmemesi gerekmektedir. Halbuki kamu İktisadî Teşebbüslerince Merkez Bankasına ibraz edilen hazine kefaletini haiz bonoların toplamı 9 milyar 719 milyon lira iken, 25 Şubat 1977 günü 29 milyar 331 milyon liraya çıkmıştır. Bir yıllık artış, kanunun kapsadığı sınırdan 5.5 milyar lira fazladır. 1977 yılında da aynı uygulama devam edeceğine göre sonuçta büyük bir enflâsyonist baskı doğacaktır.

Bu durumda 1977 malî yılı, enflâsyonun hızla ilerlediği bir yıl olacaktır ve bu, şimdiden belli olmuştur.

Uygulanan para-kredi politikası, yurdumuzun sağlıklı kalkınmasından çok enflâsyonu körükleyecek yönde gelişmektedir.

Bu gerçek uluslararası ekonomik kiruluşlarca da saptanmış bulunmaktadır.

Örneğin OECD Türkiye Konsorsiyumu raporunda şu ifadeler yer almaktadır:

"Türkiye'de iki haneli enflâsyon hem içi, hem de dış kaynaklardan doğmaktadır. Ancak esas olarak dışardan ithal edilen 1973/1974 yıllarındaki enflâsyonun aksine, şimdi esas etken, harcanabilir gelirlerdeki büyük genişleme ve Merkez Bankası kredileriyle karşılanan kamu harcamalarındaki büyük açıktır. İhtiyaçları kısa zamanda karşılamak için kamu sektörü yatırım programları önemli ölçüde artırılmışsa da, kamu harcamalarındaki en büyük artış tüketim harcamalarında görülmüştür.

Bu kısmen kamu görevlilerinin maaş ve ücretlerindeki artışta ve aynı zamanda önemli ölçüde büyüyen savunma bütçe ve transfer harcamalarındaki gözle görülür artıştan doğmuştur.

1977/1978 bütçesi gene bir artış gösterniştir ve bunun da büyük bir açıkla sonuçlanması beklenmektedir...."

Bu konuda çıkan sorunların çözümü için yine OECD Türkiye Konsorsiyumu raporunda önerilen önlemler şöyledir: ./..

"Şimdi iki haneli enflâsyona ve Türkiye'nin zayıf ödemeler dengesine neden olan genel iç talebin, kaynaklara oranla çok hızla büyümesine izin verilmiştir. Bu duruma çare olarak kamu kesimi harcamalarını, sağlanan vergi gelirleri düzeyine indirilmesi tavsiye edilebilir. Programlar acil ihtiyaçları ışığında öncekilere göre gözden geçirilmelidir. Bazı kamu yatırımlarını hedefleri gerçekleştirilmez gözükmektedir. Çünkü hazırlıklar yetersizdir. Ve bunların bugün ele alınış biçimleri önemli mali karışıklıklara yol açabilecek gibi gözükmektedir.

Bütün kamu harcamaları programlarını ve bunları finanse etme yollarının kökten gözden geçirilmesi şimdi açıkca öncelikli bir kaygı konusu olmaktadır. Özellikle, kamu kesimi Türkiye'nin sosyal ve ekonomik kalkınma programlarının yükünü üstlenmiş olduğundan önce en acil programların uygulanmasını sağlaması ve daha sonraki sıralarda yer alabilecek işlerini izlenmesinden önce, bunların finansman imkânlarının sağlanması zorunludur.

Aynı şekilde, harcanabilir gelirlerin artışını belirleyecek sıkı ilkeler saptanması tavsiye edilebilir.

Tarım ürünleri destekleme fiyatları politikası ve sanayideki ücret artışı görüşmeleri, özel tüketim eğilimlerinin artışına, tasarruftan ve üretken yatırımdan vazgeçilmesine yol açmaktadır. Bu politikalar, uygun parasal önlemlerile desteklenmeli ve para arzının çok hızlı artmaması ve kendi başına bir enflasyon nedeni haline gelmemesi sağlanmalıdır. Ödemeler dengesine gelince, politikalar ihracatı ve görülmeyen kalem gelirlerini özellikle turizm gelirlerini artırmaya yönelmelidir. Kısa vadede uzun vadeli borçları artırarak ve kısa vadeli dış borçların akışını yavaşlatarak; dış borçların yapısını değiştirecek adımlar atılmalıdır.

Türkiye diğer ülkeler gibi, hiç kuşkusuz geçmişe oranla Türkiye Konsorsyumu'ndan sağlanan yardımdan daha çok ticari türde dış kredilerden yararlanmaya devam edecekdir. Ancak şimdiki dış açık, gelecekte ekonomik gelişmede önemli bir yavaşlama ya da kötüleşmeye yol açacak bazı önlemleri zorlamadan uzun bir süre sürdürülemez. Böyle bir şey olursa, ülke içi istihdam ve sanayileşme atılımı şu anda gönüllü olarak genel talepte yaratılacak kısıntıdan çok daha ciddi bazı zararlara uğrayabilecektir."

./..

Raporda, 1977 yılı bekleyişleri için ise şöyle denilmektedir. 1977 yılında yüksek bir ekonomik büyüme oranına ulaşılıp ulaşılmaması, herşeyden önce yeterli miktarda ham madde alımı için döviz ve kredi sağlanmasına bağlıdır.

İthalatta ikame uygulamalarına rağmen, Türk sanayi geniş ölçüde parça ve temel sanayi girdileri ithalatına bağlıdır. Yurt içi üretimde de, yüksek kaliteli teknoloji ithali gereklidir. Bu nedenle Türkiye'nin dış ticaret açığı son yıllarda sürekli olarak büyümekte ve aksi yönde bir belirti göstermemektedir.

Bu durumda dış finansman sorunu ülke ekonomisi için 1960'lardaki gibi darboğazlar yaratan sınırlayıcı bir etken olmaktadır. İç talep ile elde edilebilir kaynaklar arasında bir denge kurulmadığı sürece bu darboğazın sürmesi de kaçınılmaz görülmektedir."

DEVALÜASYON :

Türkiye'nin Ulusal gelirinde ihracat yoluyla bir büyüme beklenemez. İçerde artan talep ve iç fiyatların dışardan hızlı artması ihracatta artış olanağını ortadan kaldırmaktadır. İhracatta tıkanma önümüzdeki aylarda daha da artacaktır. Bunun sonucu olarak her seferinde vahim sarsıntılara yol açan büyük ölçülü bir devalüasyona gelmekteyiz. 1946, 1958 ve 1970 devalüasyonları gibi. Şu farkla ki, bu defa bu darboğaza çok daha kısa sürede sürüklenilmiştir.

Öte yandan, Türkiye'nin tarihinin en büyük döviz darboğazını yaşadığını tartışmasız bir biçimde yansıtan 618.4 milyon dolarlık rezerv mevcudu, ancak bir buçuk aylık ithalatı karşılıyabilecek büyüklüktedir. Uluslararası finansman çevrelerinde rezervleri iki buçuk aydan az ithalatı karşılayan ülkeler "Tehlikeli" durumda sayılmakta ve yüksek oranlı bir devalüasyona aday gösterilmektedir.

1 Mart 1977 günü yapılan devalüasyonun ardından ithalât transferleri hızlandırılmış ve Nisan ayı başında yılın en düşük düzeyi olan 090.0 milyon dolara indirilmiştir. Bu tarihten sonra yeniden artmaya başlayan bekleyen transferler, 8 Nisanda 748.5 milyon dolara, 15 Nisan'da 818.9 22 Nisanda 852.7, 29 Nisanda 914.2 ve nihayet 6 Mayısta 981.9 milyon dolara çıkmıştır.

Bu miktarların Türk lirası karşılığı Merkez Bankasına yatırılmış ancak döviz yokluğundan, beklemek zorunda kalmıştır. ./..

Ağırlaşan sorunlar karşısında Türk Hükümeti para piyasalarına 200 milyon dolarlık yeni bir borç talebiyle çıkmıştır. 25 Mart 1977 Tarihli International Reports bültenine göre, bu konuda görüşmeler başlamıştır. Ancak uluslararası finansman çevrelerinde kredi alabilirliği "riskli" kabul edilen Türkiye'ye borç vermek için başta Uluslararası Para Fonu (IMF) olmak üzere uluslararası finansman topluluklarının "onayı" şart koşulmuştur.

8 Mayıs 1977 günlü son International Reports bültenine göre ise Türk hükümeti IMF nin onayı yerine borcu doğrudan IMF dan istemiştir. Fon'un şartı "çok önemli bir devalûasyon" olmuştur. İstihbaratı IMF kaynaklarına dayanan bültende konu şöyle açıklanmaktadır:

"Türkiye'nin dış ödemeleri çok kötü durumda bulunuyor. Enflâsyon 1970 den bu yana yüzde 360 civarında, Uluslararası Para Fonundan 200 milyon dolar borç istiyor. Yalnız Fon'un koşulu çok önemli bir devalûasyon".

Çeşitli bilim ve iş çevrelerinde konu tartışılmakta ve sebepleri giderme yoluna gidilmezse devalûasyonun geleceği ve sebepleri giderme ümidinin de pek bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Ayrıca devalûasyonun ithalâtı pahalılaştırıcı etkisinin ihracatı da olumsuz yönde etkileyeceği çünkü ihraç mallarının, ithal mallarına dayalı olduğu açıkca ortadadır.

Sonuç, olarak;

Eldeki ekonomik verilere göre bir ekonomi için çok büyük zararlar doğuran enflâsyon yerleşmektedir. Peşinden bazı ekonomilerde yararı da olabilecek devalûasyonu getirmektedir. Bunun Türk ekonomisine ne getireceğini ise şöylece özetliyebiliriz:

Türk parasının devalüe edilmesi ithal mallarını devalüasyon oranında hatta içerdeki yüksek enflasyon sebebiyle bundan daha yüksek oranda pahalılandıracaktır. İthalatın %90 ından fazlası sermaye ve ara malları olduğundan maliyetler ve fiyatlar artacak, ancak bu artışlar ithal girdilerinin maliyet içindeki payına göre sektörden sektöre değişik olacaktır. İhracatçı firmaların kârlılık nispetleri yükselecek, buna mukabil ihraç malları alıcılar için ucuzlamıyacak yani fiyatları onlar için değişmiyecektir.

./..

Bu noktada sadece kârlılıkları artan ihracatçıların yapmayı uygun gördükleri fiyat indirimleri bahis konusu olabilecektir.

Devalüasyon oranını tespitte ölçü olarak efektif kurun alınması bir müddet sonra yeniden parite ayarlamasını gerektireceğinden kendi mantığı içinde tutarlı olmamaktadır. Ortada program olmadığından gölge kurun benimsenmesi de bahis konusu değildir. Esasen programlama teorisinin milli ekonomi seviyesinde uygulanmasından elde edilen sonuçlar karar almaktan çok analize yeni boyutlar getirmeye yaramaktadır.

Aslında konvertibilite olmayınca paritenin düşürülmesi yalnızca işletmelerin kârlılığına tesir edecektir. Bu sebepten dolayı konvertibilite "gerçek kur" un alternatifi değil devalüasyonun ihraç fiyatlarını düşürmesini temin edecek şartlardan biridir. Ne var ki ekonomimizin bugünkü rekabet gücü bilindiğine göre konvertibilitenin ihdası Türk lirasının değerini çok büyük oranda düşürecektir. Konvertibilite ancak yüksek bir rekabet gücüne erişildiği zaman düşünülebilir.

Analizimizin bu safhasında akla şöyle bir soru gelecektir: Madem ki bugünkü şartlar altında devalüasyon ithal mallarını pahalılandırmaktan başka sonuç vermemektedir, o halde niçin geçmiş yıllarda devalüasyona gidilmiştir ve halen de gidilmektedir?

Bu sorunun cevabı Türk ekonomisinin (ve gelişme halindeki birçok ülkenin) bir özelliği ile ilgilidir. Durumu basitleştirerek diyebilirz ki, Türkiye'de ihracat sektörü tarım, ithalat sektörü ise sanayidir.

Ancak son birkaç yıldanberi bu durumun hafifçe de olsa değişmeye başladığını hatırlatalım.

Şimdi 1970 devalüasyonunu bu açıdan değerlendirebiliriz: 1969larda Türk sanayiinin iç pazarını genişletme zorunluluğu ile karşılaşılmıştı. Devalüasyon ithalat sektöründen ihracat sektörüne yani sanayiden tarıma gelir transferini gerçekleştirmek suretiyle tarımda geliri yükseltti; artan bu gelir sanayi malları için talebe dönüşerek iç pazarın sınırlarını genişletti. Bu yüksek oranlı devalüasyon fiyatları gelirlerden çok arttırdığından bir (harcama açığı) yaratmıştı. Bu açık da kamu görevlilerinin ücretleri yükseltilerek kapatıldı. Ve sanayi gelişmeye devam etti. Yani 1970 devalüasyonu dış pazar meselesini halletmeye değil, iç pazardaki tıkanıklığı ortadan kaldırmaya yaramıştır.

./..

Paritede dalgalanma devrinin başlamasından bu yana Türk lirasında yapılan ayarlamaların ise neye göre yapıldığını anlamaya yetecek önemli ipuçları elde edilememiştir.

Bugün iç pazarda bir tıkanıklık yoktur. Taban fiyatları uygulaması genelleşmiştir ve hatta bazı zirai maddeler ihracına vergi iadesi bile uygulanmaktadır. Başlıca mesele ihracatın arttırılmasıdır. Halbuki paramız konvertibl olmadığından yapılacak bir devalüasyon ihraç malları fiyatlarını ithalâtçılar açısından ve rakip ülkelere nazaran ucuzlatmıyacaktır. Devalüasyonun bu konuda muhtemel tek müsbet tesiri kârlılığı artacak olan ihracatcı firmaların fiyatlarını düşürebilme imkânına kavuşmaları olabilecektir.

Bu mekanizma yoluyla son yıllarda payları artan ve girdi bakımından ithalâta fazla bağlı olmayan ve kapasite fazlası bulunan sanayi mallarının ihracatının artabileceği kabul edilebilir.

İşte devalüasyondan sonraki yeni paritenin ihracatımız üzerindeki tesiri bu imkâna bağlı bulunmaktadır. Bu imkânın ise "pariteyi belli bir açık düzeyinde dengeye getireceğini" düşünmek imkânsız denecek kadar güçtür.

Devalüasyon oranının büyük tutulması halinde dahili fiyatları arttırmıyacağım diye harcamayı sınırlandırıcı bir politika izlenirse satışlarının çok önemli bir kısmını iç piyasaya yapan sanayi için pazar problemi ortaya çıkabilecektir.

Görülüyor ki, parite değişikliği sırasında hesaba katılması gereken değişkenlerin sayısı az değildir ve tek bir ölçü olarak efektif kur anlamını yitirmektedir.

Devalüasyonun ithalât ikamesi politikası için bir vasıta olarak kullanılması meselesine gelince bu konuda vasıtanın hedefe nazaran fazla güçlü olduğu düşünülebilir. İthalâtı pahalılaştırıcı veya engelleyici diğer vasıtaların yetersiz kalacağı anlaşıldığı zaman katlı kura müracaat edilebilir. Ama bunun anlaşılması için branş seviyesinde ciddi etüdlere ihtiyaç vardır.

./..

Bugün karşılaşılan dış tediye dengesi açığının başlangıçta toptan ithal ikamesi şeklinde vazedilen, son yıllarda bu yetmiyormuş gibi ayrıca bir de hızlandırılmak istenen sanayileşme stratejisiyle ilişkisi vardır. Kanaatimizce bu stratejiyi doğru ve değişmez kabul edip onun sonuçlarından birini nasıl düzeltebiliriz diye parasal tedbirler aramak yerine doğrudan doğruya bu stratejiyi tartışmak daha yerinde olacaktır.

ÖDEMELER DENGESİ VE DÖVİZ DARLIĞI

9 Mart 1977 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısı için hazırladığımız raporda ekonomik durumla ilgili bölümü şöyle noktalamıştık: (Son yıllarda izlenen ekonomik politikanın genel çizgisi şöyle nitelenebilir: "içeriden ve dışarıdan bulunabildiği ölçüde borçlanma ve ekonomik sorunların çözümünü, daha da ağırlaşmış olarak gelecek yıllara erteleme").

Bundan üç ay önce bu gerçeği henüz pek gören olmadığı gibi sorumluların da bu gidişi bildikleri halde hiçbir önlem almadıkları da açıkça ortadadır. Tam tersine süreci daha da kısaltacak şekilde sorumsuzluklarını artırmışlardır. Gerçekten son iki yıllık dönemde ülkenin dış ticaret ve döviz dar boğazı görülmedik boyutlara varmıştır. Başlıca döviz kaynaklarından olan ihracat artırılamazken buna yurt dışındaki işçilerimizin gönderdiği döviz miktarında düşme eklenmiştir. Öte yandan turizm ve dış geziler, ödemeler dengesine olumsuz etki yapmaya başlamıştır.

Bütün bunlar sürüp giderken kıtlaşmakta olan döviz kaynakları büyük bir sorumsuzlukla harcanmış, rezervler büyük ölçüde azalmış ve dış borçlanma özel kişi ya da kurumlar eliyle önemli tavizler verilerek yapılabilmiştir.

1975 ve 1976 yıllarındaki sayısal gerçekleşmeler bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. 1974 yılında dünyadaki ekonomik bunalım en üst düzeye çıkmış ve yine o yılda Kıbrıs Barış Harekâtı yapılmış olmasına rağmen ihracat 1 milyar 532 milyon dolar olarak gerçekleşmişti. 1975 yılında ise ihracatımız 1974'e göre 131 milyon dolar azalarak 1 milyar 401 milyon dolara düşmüştür. 1976 yılında ise Başbakan, ihracat seferberliğinin ilân edildiğini, 2,5 milyar dolarlık ihracat yapılacağını, böylece plân ve program hedeflerinin aşılacağını belirtmiş, sionuçta ihracat, program hedefi olan 2.1 milyar doların çok altında kalarak 11 ayda 1.750.815 dolar olarak gerçekleşmiştir.

1976 yılı Ocak-Mart ilk üç aylık döneminde 781.3 milyon dolar olan ihracat, 1977 yılının aynı döneminde 289.4 milyon dolar azalarak 491.9 milyon dolara düşmüştür.

İthalâta gelince; özellikle spekülâtif amaçlı ithalat artmaya devam etmiş, 1976 nın ilk üç ayında 1.2 milyar dolar iken 1977'de 1.4 milyar dolar olmuştur. 1977 nin ilk üç ayında önceki yılın aynı dönemine göre ihracat %37 azalırken, ithalât %13 dolayında artmaya devam etmiştir ve

./..

halen etmektedir. Ancak döviz tükenişi nedeniyle son günlerde ithalât güçlüğü ortaya çıkmıştır.

İhracat azalırken ithalâtta artışı sağlamak için bir yandan rezervler tüketilmiş öte yandan dış borçlanma için her türlü imkân zorlanmıştır. Böylelikle, ekonominin geleceğini hiç düşünmeden her ne pahasına olursa olsun ithalâtı yapabilecek dövizi sağlama politikası, dış ticaret ve dış ödemelerin temelini teşkil etmiştir.

Sonuç olarak dövizle ödenecek dış borçlar aşağıdaki tabloda görülen hale gelmiştir:

DÖVİZLE ÖDENECEK DIŞ BORÇLAR
(Milyon Dolar)

	1974 sonu	1975 sonu	1976 sonu
Fiilen Kullanılan Borç	2.901	3.012	3.822
Henüz kullanılmayan borç	852	1.100	1.640
Toplam Borç	3.753	4.112	5.462
Borçların Faiz Tutarı	1.540	1.837	2.391
Ana Para ve Faiz Toplamı	5.293	5.949	7.853
Ana Para D.Ç.M. Net Tutarı	145	999	1.775
IMF dan alınan kısa vadeli borç	-	301	149
Banker Kredileri	-	-	410
GENEL TOPLAM	5.438	7.249	10.187

Görüldüğü gibi yalnızca 1975 ve 1976 yıllarında 1974 yılı sonundan önceki yıllardan biriken dış borç kadar yeni borçlanmaya gidilmiştir. Böylece son iki yılda dövizle ödenecek dış borçlar 4 milyar 749 milyon dolar (%87) artmış olmaktadır.

ADAM BAŞINA DÜŞEN
DÖVİZLE ÖDENECEK DIŞ BORÇ

	Dolar olarak	TL. olarak
1974	140	2.445
1975	182	3.181
1976	254	4.445
1977	334	5.850

Adam başına yüklenilen bu borca karşılık adam başına düşen GSMH ya bakacak olursak durumun vehameti daha açık olarak ortaya çıkmaktadır.

./..

ADAM BAŞINA GSMH (TL.)

			Gelir- Borç= Kalan Gelir	
	Sabit Fiat.	Cari Fiatla	Sabit Fiyatla	Cari Fiyatla
1974	4317	10.973	1872	8528
1975	4552	13.419	1371	10238
1976	4763	15.904	318	11459

Görüldüğü gibi bütün "milli gelir artıyor" edebiyatına karşı aslında doğan her Türk vatandaşı azımsanmıyacak bir borç yükümlülüğü ile karşılaşıyor ve her geçen zaman biriminde vatandaşın borcu daha da hızla çoğalıyor.

1977 yılı geçici verilerine göre devizle ödenecek dış borç, 13 milyar dolara yükselmiş, adam başına borç miktarı da 5850 lirayı bulmuştur.

Dış borçların miktar olarak artması yanında ödeme koşulları da ağırlaşmıştır. Başlangıçta dünya para piyasasındaki faizin 1.75 üstünde bir ödeme kabul edilmiş, daha sonra bu fark 2.25 e kadar yükseltilmiştir.

Ödemen komisyonların hangi orana ulaştığı ise bilinmemektedir. Ancak söz konusu farkın ve yasal komisyonun dış borç bulmada yeterli görülmediği anlaşılmaktadır. Kamu kuruluşları için yasal olanaklarla ancak 300-400 milyon dolar borç sağlanabilmiştir. Devlet garantisi ile bu kadar borçlanılmasına karşılık özel kişi ya da kurumlar elile 2 milyar dolar borçlanılabilmesi yasal koşulların üstünde ödünler verildiğinin açık kanıtıdır. Bu ödünlerin ise her yeni borçta daha da arttığı anlaşılmaktadır.

Bütün bu dış borçlar verimli alanlarda yatırımlar için kullanılmış olsa idi uzun dönemde üretimin artırılmasına yol açarak gelecek kuşaklara aktarılan borç yükünün bir olumlu yönü veya gerekçesi olabilirdi. Ancak yatırım yerine dışa bağımlı sanayiin ve tüketim malları sanayiinin ham madde ve ana malları için tüketilmiştir.

Sonuç olarak Cumhuriyet Tarihinin en üst düzeyine çıkmış olan dış borçlar dış ekonomik ilişkilerde uygulanan tutarsız politika ile ekonomiyi iflâs noktasına getirmiştir. Böylece Türkiye, dünyanın en çok borçlu 10 ülkesinden biri olmuştur. Bunu devlet sorumlularının ifadeleri de doğrulamaktadır.

./..

Japonya ve İsviçre'de Merkez Bankası çeklerinin ödenmemesi üzerine durumu kamuoyuna açıklayan bir muhalefet temsilcisine cevaben "Türkiye gibi kendi kaynaklarının üzerinde imkânlarla kalkınmaya mecbur olan her ülke için normaldir" diyen Merkez Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr.Tayyar Sadıklar;

"Bu gibi davranışların memleket ekonomisine ileride yapacağı tahribatın derecesinin hesap edilememesi normal değildir.

Merkez Bankası büyük dış açığın kapanması için çoğu zaman itibarını kullanmak zorundadır. Bankanın itibarı ile böyle tehlikeli bir şekilde oynamanın ve durumu bütün dış bankalara alarme etmek suretile geleceğini tehlikeye sokulmasının doğruacağı sonuçlar Türkiye'nin istikbalinden sorumluluk duyan herkes tarafından gözönünde bulundurulmalıdır" demekle Türkiye'nin istikbali açısından büyük bir Tehlike noktasında bulunulduğunu kabul etmiş olmaktadır.

Burada vurgulanması gereken bir başka nokta da şudur ki; Ortada son derece tehlikeli bir tablo vardır. Bunu açıklayan, sorumluluğunu yerine getirmemiş olabilir ama asıl, tabloyu bu hale sokanların sorumluluğu nedir ve bunun cezasını tüm Türk vatandaşlarına çektirenleri kim ayıplayacaktır.

FİYATLAR - ÜCRETLER:

Yönetim Kurulunun Değerli Üyeleri;

Bundan önceki raporumuzda fiyat artışlarının endekslere Tam olarak yansımadığını bütün endekslerde nitelik ve nicelik eksiklikleri olduğunu bu nedenle de halkın karşılaştığı ya da hissettiği fiyat artışlarından düşük sonuçlar çıktığını belirtmiştik. Bunlar hemen hemen herkesce malûm olduğundan tekrarında yarar görmemekteyiz.

Ancak, bütün bu eksikliklere rağmen fiyat artışları hızından bir şey kaybetmeden devam etmektedir. Toptan eşya fiyatları genel indeksi Ocak 1977'de %2.6 oranında, Şubat 1977 de de %0.9 oranında artmıştır. Bu indeksin alt kalemlerinde artış oranı aynı düzeyde olmakla beraber hayvan fiyatlarında önemli artış olmuştur. Bu artışın daha sonraki aylarda hayvan mahsulleriyle yemlere ve hatta toptan eşya fiyatları genel indeksinin diğer kalemlerine de yansıması beklenmektedir. Bu arada, yapı malzemelerindeki artış da kuşku verici biçimde artmaktadır.

Yapı malzemeleri bir ay içinde %5.4 oranında artmıştır. Bu artış inşaat sektörünün büyük bir gelişme içinde olduğunu göstermekle birlikte, bir sektörün ekonomimiz için çek sakıncalı bir düzeye erişen enflasyonist baskıda önemli katkısı olduğunu da göstermektedir. Yapı malzemelerinde spekülatif hareketler yoğun bir biçimde sürmekte; bu sektördeki fiyat artışları da bu spekülatif hareketlere bağımlı olarak gelişmektedir.

Geçinme indekslerinde de 1977 yılının ilk iki ayında önemli artışlar olmuştur. Ankara geçinme indeksi, gıda maddeleri fiyatındaki yükselişten büyük ölçüde etkilenerek yalnız Şubat ayında %4.2 oranında artmıştır. İstanbul geçinme indeksi Şubat ayı artışı ise %1.6 olmuştur.

Ekonomimiz son aylarda tam bir seçim öncesi kargaşalığını yansıtmaktadır. Mayıs ayı başlarında tedavüldeki banknot miktarı 58 milyar liraya ulaşmıştır. Bu yıl, geçen yıldan farklı olarak, döviz birikimindeki erime ve bekleyen ithalat transferlerindeki artışın emisyon üzerindeki daraltıcı etkilerine rağmen mevcut olağanüstü genişleme, seçim öncesindeki yoğun baskıyı göstermektedir. Bu baskı, Merkez Bankasının kamu kesiminin finansmanına yönelik doğrudan kredilerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Hükûmet, "pahalılıkla mücadele" sloganıyla kamu kuruluşlarının ürünlerinin fiyatlarına zorunlu zamları yapmazken, bu kuruluşlara Merkez

./..

Bankası kaynaklarından açık finansman yoluyla getirilen milyarlarca liralık destek, yüksek oranlı enflasyonun başlıca nedenlerinden biri olmaktadır. Belirli ürünlerin fiyatlarını arttırıp, yan etkilerinin giderilmesine yönelik önlemler almak yerine açık finansmana gidildiğinden enflasyon sürekli körüklenmektedir.

Yüksek enflasyon en çok maaş ve ücretlileri yani sabit gelirlileri etkilemektedir. İşverenler işçi ücretlerindeki artışların son yıllarda çok yüksek boyutlara ulaştığını; ücretlerin maliyetleri çok fazla artırdığını ve pahalılığa sebep olduğunu öne sürmektedirler.

Ancak, ücretler rakam olarak yüksek görünse bile hiçbir zaman hızla artan fiyatları yakalayamamakta, daima fiyatların gerisinde kalmaktadırlar. Türkiye'deki ücret ve fiyat artışlarını AET ülkelerindeki ücret ve fiyat artışlarıyla karşılaştırdığımız zaman, Türkiye dışındaki ülkelerde ücret artışlarının fiyat artışlarından çok daha fazla olduğunu görmekteyiz. Türkiye'de ise 1974 yılına kadar ücret artışları fiyat artışlarının gerisinde seyretmiş, ancak 1974 yılında fiyat artışlarının biraz önüne geçebilmiştir. Bu durumu aşağıdaki tabloları karşılaştırarak görmek mümkündür. Seçimlerden sonra yapılacak devalüasyonu ve temel ihtiyaç maddelerine yapılacak zamları da göz önüne alırsak ücretlerdeki artış tekrar fiyat artışlarının çok gerisine düşecektir.

ORTAK PAZAR ÜLKELERİNDE ÜCRETLER

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976(6 Aylık)
F.Almanya	100	112	122	135	150	162	170
Lüksemburg	100	107	118	135	168	184	-
Belçika	100	112	128	149	180	216	238
Hollanda	100	112	126	142	165	189	204
Fransa	100	111	124	149	177	207	-
Danimarka	100	115	129	149	178	210	224
İtalya	100	112	122	150	181	231	-
İngiltere	100	113	130	146	176	223	-
İrlanda	100	116	132	-	-	-	-
Yunanistan (İmalat)	100	109	119	138	175	218	274
Türkiye	100	111	124	154	193	242	-

./..

ORTAK PAZAR ÜLKELERİNDE FİYATLAR

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	(6 Aylık) 1976
F.Almanya	100.0	105.3	111.1	118.8	127.1	134.7	141.5
Lüksemburg	100.0	104.7	110.1	116.8	128.0	141.7	154.9
Belçika	100.0	104.3	110.0	117.7	132.6	149.5	162.4
Hollanda	100.0	107.6	116.0	125.2	137.3	151.3	164.5
Fransa	100.0	105.5	112.0	120.2	136.7	152.8	165.6
Danimarka	100.0	105.8	112.8	123.3	142.1	155.8	168.8
İtalya	100.0	104.8	110.8	122.8	146.3	171.1	198.6
İngiltere	100.0	109.4	117.2	128.0	148.4	184.4	213.4
İrlanda	100.0	108.9	118.4	131.8	154.2	186.4	219.1
Yunanistan	100.0	103.0	107.4	124.1	157.5	178.6	203.8
Türkiye	100.0	116.3	131.4	153.2	181.8	218.3	245.4

ÜLKELERE GÖRE TÜKETİM FİYATLARI

1976 Yılında 1975 Yılına Oranla Vâki Değişmeler.

İZLANDA	:	Ocak - Aralık/1975	= %44
		" " /1976	= %31.4
PORTEKİZ	:	Ocak - Aralık/1975	= %17
		" " /1976	= %26.8
İTALYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %11
		" " /1976	= %21.3
İRLANDA	:	Ocak - Aralık/1975	= %16.7
		" " /1976	= %20.6
İSPANYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %14
		" " /1976	= %19.8
TÜRKİYE	:	Ocak - Aralık/1975	= %17.7
		" " /1976	= %17.4
YENİ ZELANDA	:	Ocak - Aralık/1975	= %15.7
		" " /1976	= %15.6
İNGİLTERE	:	Ocak - Aralık/1975	= %24.8
		" " /1976	= %15.1

./..

AVUSTURALYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %14
		" " /1976	= %13.9
DANİMARKA	:	Ocak - Aralık/1975	= %4.2
		" " /1976	= %13.1
FİNLANDİYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %18
		" " /1976	= %12.3
YUNANİSTAN	:	Ocak - Aralık/1975	= %15
		" " /1976	= %11.4
JAPONYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %8
		" " /1976	= %10.4
FRANSA	:	Ocak - Aralık/1975	= %9.8
		" " /1976	= %9.9
İSVEÇ	:	Ocak - Aralık/1975	= %10.1
		" " /1976	= %9.8
LÜKSEMBURG	:	Ocak - Aralık/1975	= %10.2
		" " /1976	= %8.5
HOLLANDA	:	Ocak - Aralık/1975	= %9.6
		" " /1976	= %8.3
NORVEÇ	:	Ocak - Aralık/1975	= %10.2
		" " /1976	= %8.0
BELÇİKA	:	Ocak - Aralık/1975	= %10.2
		" " /1976	= %7.6
AVUSTURYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %7.0
		" " /1976	= %7.2
KANADA	:	Ocak - Aralık/1975	= %9.6
		" " /1976	= %5.8
ABD	:	Ocak - Aralık/1975	= %7.0
		" " /1976	= %4.8
ALMANYA	:	Ocak - Aralık/1975	= %5.1
		" " /1976	= %3.0
İSVİÇRE	:	Ocak - Aralık/1975	= %3.1
		" " /1976	= %1.3

./..

Toplu sözleşme düzenine geçildiği yıldan başlayarak ücretlere baktığımız zaman cari ücretlerde 13 yıl içinde 18 liradan 85.50 liraya %377 artış olduğunu görmekteyiz. Ancak fiyatlar, ücretlerdeki bu artışı gerçekte büyük ölçüde geri almış ve 13 yılda gerçek ücret 17.91 liradan ancak 23.39 lira değerine yükselebilmiştir. 13 yıl önce yani toplu sözleşme düzeninden önceki ücretlerin ise dünya ölçüsünde hemen hemen en düşük olduğunu söylemeye gerek yoktur.

	Ortalama Ücretler		Fiyatlar	Gerçek Ücretler	
Yıllar	TL.	Endeks	Endeks	TL.	Endeks
1963	17.91	100	100.0	17.91	100.0
1964	19.50	108.8	100.2	19.46	108.6
1965	21.64	120.6	104.8	20.65	115.3
1966	23.42	131.3	113.6	20.62	115.1
1967	25.84	144.2	129.2	19.94	111.3
1968	28.27	157,5	137.6	20.54	114.7
1969	32.13	179.3	144.2	22.28	124.4
1970	35.32	197.2	155.6	22.70	126.7
1971	39.32	219.5	185.2	21.23	118.5
1972	42.68	238.3	213.8	19.96	111.5
1973	54.41	303.8	243.6	22.34	124.7
1974	68.26	381.1	301.8	22.62	126.3
1975	85.55	477.7	365.8	23.39	130.6

Ücretlerin son yıllarda çok fazla arttığı, ücret artışlarının verimlilik artışlarını çok gerilerde bıraktığı ve ücret artışlarının maliyetleri arttırdığı için enflasyonun ana nedenlerinden biri olduğu yolundaki işveren iddiaları da tamamen asılsızdır. Maliyet, işletmenin faaliyet konusunu teşkil eden mamul veya hizmetleri meydana getirmek için harcadığı üretim faktörlerinin para ile ifade edilen değeridir. Maliyet içinde bir unsur olan ücret verimliliği etkileyen bir faktördür. Öte yandan verimlilik, maliyetler ve dolaylı olarak da ücretler üzerinde etkili bir rol oynamaktadır. Türk ekonomisinde emeğin nisbî payı %30-40; sermayenin ki ise %60-70 civarındadır. Kamu kesiminde emeğin nisbî payı özel kesime kıyasla daha yüksek olmakla beraber genellikle yine %50 nin altındadır. Otomasyonun çok daha yüksek olduğu sanayi ülkelerinde ise ücretlerin nisî payı %70 e kadar çıkmaktadır.

Türkiye'de ücret artışları gerek verimlilik, gerek katma değer ve gerek kâr marjları artışlarının gerisinde kalmaktadır. Diğer bir deyişle ücret gelirleri payı sabit kalır ya da gerileme gösterirken, ücret dışı gelirlerin (yani kâr, faiz, rant) payı artmaktadır.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Değerli Yönetim Kurulu Üyeleri,

Son günlerde işveren kesimi sürekli olarak grup sözleşmelerini savunmakta, toplu sözleşme düzenine işyeri sözleşmeleri yerine gurup sözleşmeleri düzenini getirmeye çalışmaktadırlar.

İşverenlere göre; "teker teker ve her işyeri için değişik sendikalarla yapılan toplu sözleşmelerde ana hedef daima sendikal çıkarlar ve sendikal rekabet olmaktadır. Bu ise emeğin yarattığı katma değerle hiç alâkası olmayan bir ücret sisteminin gelişmesine sebep olmuştur. Grup sözleşmeleri, yetenek, yetişme ve tecrübeyi değerlendiren, daha adil bir gelirler ve ücretler politikasına açılan aydınlık bir yoldur. Bu yolun sonunda köklü bir çalışma barışı vardır."

Oysa, Türkiye'nin ekonomik yapısı içinde işyerleri arasında o kadar büyük eşitsizlik ve düzensizlik vardır ki, bunlar düzelmeden grup sözleşmesi yapılmasına imkân yoktur. İşyerlerinin pek çoğu ilkel metodlarla çalışırken, çok az bir kısmı modern metodlarla çalışmaktadır. Bunları birbirlerine yaklaştırmadan ortak noktalarını bulmak imkânsızdır. Ayrıca, işverenlerin, işyeri sözleşmelerinde ana hedefin sendikal çıkarlar ve rekabet olması nedeniyle ücretlerin emeğin verimliliğinin çok üstünde oluştuğu iddiaları da asılsızdır. Çünkü bütün bilimsel çalışmalarda, ücret artışları gerek verimlilik, gerek katma değer ve gerek kâr marjları artışlarının gerisinde kalmaktadır. Ücret gelirlerinin payı sabit kalır ya da gerileme gösterirken, ücret dışı gelirlerin (kâr, faiz, rant) payı giderek artmaktadır.

İşverenler, işsizlikle toplu sözleşme düzeni arasında ilişki kurmakta, bugünkü toplu sözleşme düzeninin zaten ülkemiz için büyük sorun olan işsizliği artırıcı yönde etkileri olduğunu iddia etmektedirler. Oysa ülkemizdeki sendikacılık hareketi üyelerinin ekonomik ve sosyal şartlarını geliştirmek bir yana, her gün büyük bir hızla artan fiyatları dahi yakalayamamakta; yani mevcut durumlarını dahi koruyamamaktadır. Her gelir dağılımı çalışmasında işçi sınıfının daha alt düzeylere düşmesi bunun en açık kanıtıdır. İşsizliğin nedenleri ise; sanayileşmenin yetersiz oluşu; kaynakların yatırım yerine cari harcamalarla tüketilişi; plân disiplininin sağlanamayışı; plânda istihdamın temel unsur olarak alınmayışı; çalışma saatlerinin çok uzun oluşudur.

./..

İşverenlerin diğer bir asılsız iddiası da bugünkü toplu sözleşme düzeninin genel endüstri münasebetlerinin bozulmasına yol açtığıdır. Ancak bunun ana nedeni işverenlerin geri zihniyetleridir. Bugün, halâ, toplu pazarlık düzenine karşı çıkan işverenler mevcuttur. Önceleri tümü sistemi benimsememiş ve kendi işyerlerine sendika sokmamak için uğraşmışlardır. Bunu önleyemeyeceklerini anlayınca, sarı sendikalar kurdurarak sömürü düzenini devam ettirmek istemişler ve sonuç olarak bugün en çok kendilerinin yakındığı sendika enflasyonunu kendileri yaratmışlardır.

Bu zihniyet fiyat enflâsyonunun da temel nedenidir. Çünkü işveren, toplu sözleşmede işçiye verdiğinin daha çoğunu kâra ekleyerek fiyata aksettirmekte; yine ekonominin yapısal sorunlarından biri olan tekelcilik de buna yardımcı olmaktadır. Böylece enflasyon sabit gelirlilerin aleyhine ama işverenlerin lehine olduğundan kârlar bir de bu noktada artmakta ve sürekli artan kârlar, sürekli düşen ücretler şeklinde sonuçlanmaktadır.

Sonuç olarak, grup sözleşmeleri Türkiyenin bugün içinde bulunduğu şartlarda uygulanması mümkün olmayan, işverenlerce (ücreti düşüreceği için) arzulanan ve fakat işçi hareketinin kesinlikle karşı olduğu bir husustur.

Grupsözleşmeleri, işyeri seviyesinde yapılan toplu sözleşmelerinin kaldırılarak işçi teşekkülleri ile işveren teşekkülleri arasında grup, bölge ve giderek işkolu seviyesinde yapılacak anlaşmaları ortaya çıkaracak bir sistem getirmek üzere atılacak ilk adımdır.

Bugün ülkemizin sanayi yapısı batı ülkelerindekinden çok farklıdır. Türkiye'de sanayi küçük ve optimal olmayan büyüklükteki birimlerden oluşmaktadır. Maliyetler yüksek, mamûl kalitesi düşük, üretim teknolojisi geridir. Tüm imalât sanayiinde faaliyette bulunan işyerlerinin yarıdan fazlası 20 den az kişi, %75,9 u da 50 den az kişi çalıştırmaktadır. Büyüklük ölçüsü olarak üretim gözönüne alındığında ise toplam işyerlerinin %72.9 unu 5 milyon TL/yıl altında üretimde bulunan küçük işyerleri oluşturmaktadır.

İşyeri büyüklüğü ile ücretler arasında paralel bir artış izlemektedir. Böyle bir karşılaştırma yapıldığında, 10 dan az işçi çalıştıran işyerlerinde yıllık ücret 8.108 TL. iken, 500-1000 arası işçi çalıştıran işyerlerinde ortalama yıllık ücret 18.985 TL.na çıkmaktadır.

./..

İşyeri büyüklüğünde üretim ölçü alındığında ise, yıllık üretimi 500 bin TL/yıl altında olan işyerlerinde ortalama yıllık ücret 7.348 TL., buna karşılık 100 milyon TL/yıl üzerinde üretim yapan işyerlerinde yıllık ücret 23.943 TL. olmaktadır.

Görüldüğü gibi Türk sanayii çok çeşitli büyüklükteki işyerlerinden oluşmaktadır. Grup ya da giderek işkolu düzeyinde yapılacak sözleşmeler bu çeşitli büyüklükteki işyerlerini kapsamına alacaktır. Yeterli büyüklükte olmayan işyerlerinin ücret ödeme gücü de sınırlı olduğundan düşük seviyede ve bütün işyerlerinin ödeyebileceği bir ortalama ücret saptanacak, bundan da yalnız büyük işletmeler yararlanacaklardır.

Maliyet, bir işletmenin faaliyet konusunu teşkil eden mamûl veya hizmetleri meydana getirmek için üretim faktörlerinin para ile ifade edilen değeridir. Bu faktörler için de işgücünün belirli özellikleri vardır. İş gücü, sosyal ve beşeri yönleri ve problemleri olan bir üretim faktörüdür. İşgücü emeği karşısında belli bir ücret almaktadır ki, bu çalışanların çalışmaları karşılığında elde ettikleri gelirdir.

Ülkemizde sanayii oluşturan işletmelerin belli ekonomik standartlara göre çalıştığını söylemek mümkün değildir. Genellikle çok az parayla büyük şirketler kurma yoluna gidilmekte, sermayenin büyük kısmı krediler yoluyla temin edilmeye çalışılmakta, çok fazla faiz ödenmektedir. Sermaye bu derece pahalı olunca emeğe ödenen ücretler mümkün olan en düşük seviyede tutulmaya çalışılmakta, toplu sözleşmelerde verilen ücret zamları ise kamuoyuna çok fazla imiş gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Oysa toplu sözleşmelerle getirilen ücret artışları ancak fiyat artışlarını kovalayabilmekte hatta bunda her zaman başarılı olamamaktadır.

İşçi kesimi olarak böylesine düzensiz, çeşitli büyüklüklerde işletmelerin bulunduğu, işletmelerin belli ekonomik kurallara göre idare edilmediği ve pek çoğunun rantabl olmadığı hatta bu durumlarıyla zaten kıt olan girdilerin israfına yol açtıkları bir ekonomide grup, bölge veya işkolu seviyesindeki sözleşmelere gidilmesinin ve bunların giderek mevzuata konmasının karşısındayız.

İşverenler, grup sözleşmelerini savunurken Almanya'yı, Japonya'yı ve İsveç'i örnek olarak göstermektedirler. Ancak, bu ülkelerin ekonomilerini Türk ekonomisiyle karşılaştırmak mümkün değildir. Her üç ülkede de işletmeler belirli kurallara göre, belli büyüklükte ve rantabl çalışmakta, israf ya hiç olmamakta ya da asgari seviyede bulunmakta;

./..

enflasyon belli bir düzeyde tutulmaya çalışılmakta ve toplu sözleşmelerle sağlanan ücret artışları enflasyonun götürdüğü alış gücünü işçilere geri vermektedir. Böyle bir ekonomik düzen içinde, grup veya işkolu seviyesinde, sözleşmelerle otomatik olarak enflasyon etkileri giderilerek bunun üzerindeki ücretlerin saptanması, bütün işletmeler için genelleştirilebilecek bazı sosyal yardımların, örneğin çocuk yardımı, evlenme yardımı gibi, belirlenmesi bizim de savunacağımız bir sistemdir. Ancak, işçi kesimi olarak, bugünkü durumuyla, hiçbir şekilde güven vermeyen bu ekonomik sistemde grup sözleşmelerine gidilmesine tamamiyle karşıyız.

Grup sözleşmeleri konusunda Türk-İş'in görüşü böyleyken bazı sendikalar, örneğin Türk Metal Sendikası MESS üyesi işyerleriyle grup sözleşmeleri imzalamışlardır. İşverenler grup sözleşmelerini doğrudan kabul ettirememeleri halinde uygulamada bu yola gitmek ve belli bir zaman sonra da "artık bu teamül haline gelmiştir; uygulamada grup sözleşmeleri zaten yaygın bir şekilde kullanılmaktadır" diyerek sendikaları emrivaki karşısında bırakmak istemektedirler. Nitekim MESS Genel Başkanı Şükrü Er'in "Grup Sözleşmesi" konusuna ilişkin görüşleri de şu sözlerle başlamaktadır: "Grup sözleşmesi Türkiye için yeni birşey değildir. Tekstil, cam, deri, enerji ve çimento gibi işkollarında yapılageldiği gibi, Bursa'daki MESS üyesi işyerleri için hem de DİSK'e bağlı T.Maden-İş Sendikası ile senelerdir yapılmıştır."

Sayın Üyeler,

İşverenlerin bu oyununa gelmemek için bu Yönetim Kurulu'nda grup sözleşmeleriyle ilgili gerekli kararlar alınmalı; sendikalar da alınacak bu kararlar yönünde hareket ederek ileride emrivakilerle karşılaşmaktan kurtulunmalıdır.

5 AYLIK DÖNEMDE
TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ
UYUŞMAZLIKLAR VE GREVLER

1977 Şubat başı ile Mayıs sonu arasındaki dönem, toplu iş sözleşmeleri bakımından çok hareketli olmuştur.

İcra Kurulumuz, bu beş aylık dönemde pek çok sözleşmenin uyuşmazlığını çözüme kavuşturmada yardımcı olmuş, gerektiğinde müzakerelere bizzat katılmak suretiyle Teşkilâtımıza destek olunmuştur.

Bu dönemdeki toplu iş sözleşmeleri, uyuşmazlıklar ve grevleri şöylece özetlemek mümkündür:

1- HAVA-İŞ ile THY Türkiye Hava Yolları Genel Müdürlüğü:

Toplu iş sözleşmesinin uygulanmayan 47 maddesinden dolayı çıkan HAK UYUŞMAZLIĞI, yapılan bütün müzakerelere rağmen halledilemeyince 3 Şubat 1977 tarihinde durduruldu.

Takiben Yüksek Uzlaştırma Kurulunda ve Bakanlık dahil çeşitli kademelerde görüşmeler yapıldı. Sonuç alınamadı.

2- OLEYİS ile KREDİ ve YURTLAR Genel Müdürlüğü:

Toplu iş sözleşmesi müzakereleri ve karşı sendika OLEYSEN'e karşı Genel Müdürlüğün taraf tutması ve koruması,hatta bu konuda mevzuatı çiğnemesi uyuşmazlığın başlıca nedeni olmuştur.

3- OLEYİS ile BURSA ÇELİK PALAS Oteli:

Müzakereleri tamamlanmış olan Toplu İş Sözleşmesinin parasal maddeleri T.C.Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü yetkilileri ile görüşülmüş netice alınamayınca Maliye Bakanı ve diğer ilgililerle görüşmeler yapılmıştır.

4- MÜZİK-İŞ ile TRT Türkiye Radyo Televizyon Genel Müdürlüğü:

Uzun bir süre müzakereler askıda kaldığından Müzik-İş üyeleri TRT'de direniş ve programlara boykot yapmışlardır.

Toplu iş sözleşmesinin çözümlenebilmesi için Devlet Bakanı ve Başbakanlık Müsteşarı devreye sokulmuş ve bunlarla müteaddit görüşmeler yapıldıktan sonra uyuşmazlık halledilmiştir.

5- YOL-İŞ ile KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Yol-İş ile Bayındırlık Bakanlığı

İşkolu seviyesindeki bu toplu iş sözleşmeleri uzun bir müzakere aşamasından sonra 17 Şubat 1977 tarihinde Karayolları ile ilgili olan İşkolu sözleşmesi imzalanmıştır. ./..

6- HABER-İŞ ile PTT. Posta, Telgraf, Telefon Genel Müdürlüğü:

Zorlu bir mücadeleden sonra teşkilatlanmasını tamamlayan HABER-İŞ Sendikası PTT Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde İşkolu yetkisini almış ve iyi şartlarla toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

7- HABER-İŞ ile TRT, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü:

Haber-İş Sendikası, bu Genel Müdürlüğe bağlı işyerlerinde de teşkilâtlanmasını süratle tamamlamış ve işkolu, işyeri yetkilerini alarak toplu iş sözleşmesi müzakerelerine başlamıştır. Müzakereler bir müddet sonra anlaşma ile sonuçlanmış ve hatta anlaşma Protokolü paraf edilmiştir.

Ancak, bu arada görevinden istifa eden Genel Müdür, (her ne kadar istifası seçimler sonrasına kadar kabul edilmemişse de) görevini gereğince yapmaz olmuştur. Bunun sonucu paraf edilmiş sözleşmenin TRT Yönetim Kurulundan onayını çıkartmamıştır. Sözleşme halen uygulamaya konulamamıştır.

8- PETROL-İŞ ile MERSİN SODA Fabrikası Müdürlüğü:

Bu işyerinde çalışan Petrol-İş üyelerinin menfaatlerini korumak için girişilen teşebbüslerden olumlu sonuç alınmayınca GREV başlamış ancak işyerindeki DİSK'li işçiler çalışmaya devam etmişler ve GREV'in bir süre sonra kırılmasına sebep olmuşlardır. Buradaki mücadele başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

9- ÇİMSE-İŞ ile SÜMERBANK Genel Müdürlüğü:

Sümerbank Genel Müdürlüğüne bağlı Yıldız Porselen, Yarımca Seramik, Bozüyük Seramik ve Filyos Ateş Tuğlası fabrikalarında çalışan Çimse-İş üyeleri için yapılan toplu iş sözleşmesi müzakereleri zorlu bir mücadeleden sonra sonuçlanmış ve toplu iş sözleşmesi 1977 Nisan başında imzalanmıştır.

10- TEKGIDA-İŞ ile ET ve BALIK KURUMU Genel Müdürlüğü:

Tam bir yıl devam eden müzakereler ve uyuşmazlık safhasından sonra Tarım ve Hayvancılık Bakanı ile yapılan seri müzakerelerden sonra anlaşmaya varılmış ve 3000 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi 5 Nisan 1977 tarihinde imzalanmıştır.

11- TEKGIDA-İŞ ile YEM SANAYİİ A.Ş. Genel Müdürlüğü:

Uzunca süren bir mücadeleden sonra gine Tarım ve Hayvancılık Bakanı ile seri müzakereler yapılarak anlaşmaya varılmış ve toplu iş sözleşmesi 6 Nisan 1977 tarihinde imzalanmıştır. ./..

12- TEKGIDA-İŞ ile ÇAYKUR Genel Müdürlüğü:

20.000 Çay işçisini ilgilendiren bu önemli toplu iş sözleşmesi müzakereleri tam bir anlaşma ile sonuçlanmış ve sözleşme 7 Nisan 1977 tarihinde imzalanmıştır.

13- AĞAÇ-İŞ ile İmar İskân Bakanlığı:

Ahşap Prefabrik ev üreten fabrikada çalışan Ağaç-İş üyelerinin topluca memnun olmalarına vesile olan çok iyi seviyedeki bu toplu iş sözleşmesi 23 Şubat 1977 tarihinde imzalanmıştır.

14- PETROL-İŞ ile PETKİM Genel Müdürlüğü:

PETKİM işçileri referandum ile TÜRK-İŞ'e bağlı Petrol-İş Sendikasına üye olmuşlar ve Kurulduğundan beri bu işyerinde ilk defa, Türk-İş'e bağlı bir sendika toplu iş sözleşmesi imzalamış oluyordu.

Çok iyi şartlarla 2 Nisan 1977 tarihinde imzalanan bu toplu iş sözleşmesi PETKİM işçilerinin büyük takdir ve sevincine vesile olmuştur.

15- PETROL-İŞ ile İPRAŞ Genel Müdürlüğü:

Petrol-İş Kocaeli Şube Başkanı Muammer BEKAROĞLU'nun iki işçi arkadaşıyla beraber hapsedilmesine sebep olan protesto olayından sonra süratle gelişme kaydeden Petrol-İş bu çok önemli işyerinde DİSK'i silmiş ve aldığı yetki ile toplu iş sözleşmesi yapılmıştır.

8 Nisan 1977 tarihinde imzalanan bu toplu iş sözleşmesi 1977 yılının yıldız toplu sözleşmelerinin başında yer almaktadır.

16- PETROL-İŞ ile İGSAŞ Genel Müdürlüğü:

İPRAŞ ile iç içe ve yan yana bulunan bu gübre Sanayii Genel Müdürlüğünde çalışan işçiler için, Müessese henüz işletmeye geçmemiş olmasına rağmen çok iyi şartlarla bir toplu iş sözleşmesi yapılmıştır. NİSAN 1977 sonlarında imzalanan bu sözleşme 700 işçiyi kapsamaktadır.

17- SAĞLIK-İŞ ile SSK. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ:

Nitelik ve niceliği bakımından oldukça büyük önem taşıyan bu toplu iş sözleşmesi uzun mücadeleden sonra oldukça iyi şartlarla 8 Nisan 1977 tarihinde imzalanmıştır. Bu toplu iş sözleşmesinin kapsamına 20.000 sağlık işçisi girmektedir.

./..

18- TEZ BÜRO-İŞ ile SSK Genel Müdürlüğü:

Raporumuzun yazıldığı sırada sonuçlanmak üzere olan bu toplu iş sözleşmesi Büroda çalışan TEZ BÜRO-İŞ üyelerini kapsamaktadır. DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasının imzaladığı sözleşmeden daha iyi şartlarla imzalanmasına çalışılmaktadır.

19- TARIM-İŞ ile TOPRAKSU Genel Müdürlüğü:

Topraksu Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde çalışan 10.000 işçi adına yapılan bu toplu iş sözleşmesi emsallerinden çok değişik ve iyi seviyede olmasıyla önem taşımaktadır.

İyibir teşkilatlanma ile güçlenen TARIM-İŞ'in gücüne yaraşır düzeydeki bu sözleşme 20 Nisan 1977 tarihinde imzalanmıştır.

20- TARIM-İŞ ile Veteriner Genel Müdürlüğü:

TARIM-İŞ ile Sun'i Tohumlama Genel Müdürlüğü:

628 işyerini kapsayan bu toplu iş sözleşmesi müzakerelerinde çıkan uyuşmazlığın giderilmesine çalışılmaktadır.

21- TGS ile AKAJANS Genel Müdürlüğü:

Türkiye Gazeteciler Sendikasının AKAJANS Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde teşkilâtlanma çalışmasına girmesi ve Haber Ajansında çalışan fikir işçilerini üye kaydetmesi üzerine AKAJANS'ın 10 işçiyi işinden atması ile başlayan uyuşmazlıklar devam etmektedir. Konu ayrıca İstanbul iş mahkemesine de intikal etmiş bulunmaktadır.

TGS Yöneticileri bu uyuşmazlığı gidermeğe ve AKAJANS'ta çalışanlar için toplu iş sözleşme yapmayı amaçlamaktadır.

22- DYF-İŞ ile Demiryolları Genel Müdürlüğü:

İşkolu ve İşyerleri seviyesindeki toplu iş sözleşmesi müzakereleri devam etmektedir.

23- T.HARB-İŞ ile Askeri İşyeri Genel Müdürlüğü:

İşkolu ve işyerleri seviyesindeki toplu iş sözleşmesi müzakereleri devam etmektedir.

24- TEKSİF ile SÜMERBANK Genel Müdürlüğü:

Uzun bir zamandan beri uyuşmazlıkları devam eden toplu iş sözleşmesinin 90 maddesindeki anlaşmazlık bütün gayretlere rağmen giderilememiştir.

./..

2 Mayıs 1977 tarihinde başlayan Bursa ve Eskişehir Fabrikalarına Bakırköy Fabrikası da katılmıştır. Raporumuzun yazıldığı sırada 7 bin Teksif üyesi grevde bulunuyordu.

19 Mayıs 1977 sabahı başlayan ve 27 Mayıs 1977 akşamına kadar devam eden arabuluculuk çalışmaları da bütün iyi niyetlere rağmen her hangi bir sonuç vermemiştir.

FEDERAL ALMANYA'DA MESLEKLERE GÖRE AYLIK BRÜT KAZANÇ ÇİZELGESİ

1976 yılı ortalaması (erkek işçiler)

Sanat kolları/Meslekler	Aylık brüt kazanç
Kamu hizmetlerinde çalışanlar (posta ve demiryolu hariç)	2.666,--DM
Enerji işçileri	2.473,--DM
Sanayi işçileri	2.426,--DM
Maden işçileri (könür dahil)	2.412,--DM
Banka ve sigortalarda çalışanlan	2.300,--DM
Ulaştırma işçileri (posta ve demiryolu dahil)	2.117,--DM
Hizmet ücretlileri	2.090,--DM
İnşaat	2.034,--DM
Ticaret işleri	1.875,--DM
Otel ve lokanta işçileri	1.719,--DM
El işi sanatları	1.544,--DM
Tarım işçileri	1.346,--DM

Bu krokide yalnız beden işçileri değil fikir işçileri de yer almaktadır. Bu nedenle devlet dairelerinde çalışanların ortalama brüt kazançları diğer meslek dallarına nazaran daha fazladır. Zira burada çalışanların çoğu yüksek tahsil sahibidirler. Geçen yıl (1975) genel ortalama aylık brüt kazanç 2.256,--DM idi. Bu rakamın içinde tüm zamlar da vardı. Bu yılki yalnız kesin brüt kazançları içine almaktadır.

Kaynak: 20 Mayıs 1977 tarihli DGB'nin haftalık gazetesi "İş Dünyası"ndan.

GREVLER - LOKAVTLAR

1977 yılı başından beri 200 den fazla işyerinde 50 civarında grev uygulaması olmuştur. Greve katılan işçi sayısı ise 22 980 dir. Uygulanan grevlerden 16 sı anlaşmayla sonuçlanmıştır.

Bu arada 1975 yılından beri 1055 işçinin katıldığı 3 grev; 1976 yılından beri 2448 işçinin katıldığı 19 grev halen devam etmektedir.

1976 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile grev ertelenmesi adeta bir alışkanlık haline gelmiş, bu alışkanlık 1977 yılında da sürdürülmüştür.

ERTELENEN GREVLER

Tarih	Kararname No.	
6.1.1977	7/12981	Gıda-İş'in Yem Sanayii T.A.Ş. İstanbul Yem Fabrikasında; Tekgıda-İş'in Ankara, Konya, Samsun, Adapazarı ve Bursa Yem Fabrikalarında uygulamakta oldukları grevlerin 60 ar gün daha ertelenmesi Hk.
8.1.1977	7/12985	Hava-İş'in Türk Hava Yolları A.O. tüm işyerlerinde uygulayacağı grevin 30 gün süre ile ertelenmesi Hk.
11.1.1977	7/12986	Tes-İş Çukurova ve Havalisi Enerji İşçileri Sendikası'nın Çukurova Elektrik A.Ş. Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde uygulayacağı grevin 30 gün ertelenmesi Hk.
22.1.1977	7/13074	Besin-İş'in Et Balık Kurumu'na bağlı 29 işyerinde uygulayacağı grevin 60 gün daha ertelenmesi Hk.
30.1.1977	7/13083	Tekgıda-İş'in Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı 8 işyerinde uygulayacağı grevin 60 gün daha ertelenmesi Hk.
3.2.1977	7/13106	Türkiye Gıda-İş'in E.B.K. Diyarbakır Et Kombinasında uygulayacağı grevin 30 gün ertelenmesi Hk.
9.2.1977	7/13111	Hava-İş'in THY grevinin 60 gün daha ertelenmesi Hk.

./..

Tarih	Kararname No.	
12.2.1977	7/13118	Tes-İş'in Çukurova Elektrik AŞ.nin bütün işyerlerinde uygulayacağı grevin 60 gün daha geciktirilmesi Hk.
19.2.1977	7/13124	Petrol-İş'in HABAŞ Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi AŞ. ile ASGAZ Anadolu Sınai Gazları AŞ.nin Kocaeli, Köseköy ve Ankara asfaltı kenarında kurulu işyerlerinde uygulayacağı grevin 30 gün geciktirilmesi Hk.
7.3.1977	7/13206	Gıda-İş'in EBK Diyarbakır Et Kombinasında uygulayacağı grev kararının 60 gün daha geciktirilmesi Hk.
19.3.1977	7/13231	T.Yeraltı ve Yerüstü Devrimci Maden İşçileri Sendikasının Şark Linyitleri işletmesi Aşkale işyerinde 12.1.1976 tarihinde başlattığı grevin 30 gün ertelenmesi Hk.

LOKAVTLAR

Elde edebildiğimiz bilgilere göre 1977 yılı başından beri uygulanan lokavtlar şunlardır:

- Maden-İş'in Gaziantep'de kurulu Ayçelik Profil Sanayiinde 24.1.1977 tarihinde 27 işçiyle uygulamaya başladığı grevden sonra işveren kanunsuz lokavt ilân etmiştir.

- Maden-İş'in İstanbul'da kurulu Ayvansaray Civata Fabrikasında 12.2.1977 tarihinde 27 işçiyle başlattığı grevden sonra işveren lokavt ilân etmiştir.

İSVEÇ'TE 320 BİN KİŞİ GREVE GİDİYOR

40 yılı aşkın bir süreden beri bütün dünyada, iş dünyasındaki barış ile tanınmakta olan İsveç'in bu özelliği tarihe karışmak tehlikesi ile karşı karşıya. Bu yıl-ki toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinin pek çoğunun anlaşmazlıkla sonuçlanması gerek işçi ve gerekse işveren kuruluşlarının birbirlerini grev ve lokavtlarla tehdit etmeleri, İsveç iş piyasasını gergin bir hale getirdi.

İsveç İşverenler Organizasyonu (SAF) ile büro hizmetlileri sendikası (PTK) arasında başlayan uyuşmazlık, günden güne şiddetini arttırarak gelişiyor. Halen 50 bin civarındaki büro memuru grev halinde. İşverenler organizasyonu ise, geçtiğimiz günler içinde, işçi sendikası uyuşmaya yanaşmadığı takdirde toplam olarak 220 bin büro memurunun çalışmakta olduğu iş yerlerinde lokavta gidileceğini açıkladı.Sendikanın bu tehdide cevabı ise beklenenden daha sert oldu. PTK liderleri ilk bakışta ülkedeki bütün elektronik beyin merkezlerinin de çalışmakta olan memurlardan başlayarak toplam olarak 320 bin kişiyi kapsamına alacak olan genel bir grev tehdidini öne sürdüler.

Sadece tek başına elektronik beyin merkezlerindeki memurların greve gitmesi bile İsveç Endüstrisinin tamamen durmasına yol açabilecek kadar büyük çapta bir eylem. Zira yapısı itibarı ile İsveç endüstri kuruluşları büyük ölçüde elektronik beyinlerle yönetiliyorlar. Dev tankerlerin yapılmakta olduğu tersaneler ve Volvo, Saab-Scania gibi etomotiv endüstrilerinde bütün üretim olduğu gibi alım satım işleri de elektronik beyinlerle yapılıyor. Bu merkezlerin çalışmaması halinde ise bütün üretimin duracağı aşikâr.

Kaynak: Hürriyet Gazetesi 1977 Mayıs.

1 MAYIS KANLI OLAYLARI:

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri;

Kısa adı DİSK olan, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından Taksim alanında düzenlenen 1 Mayıs törenlerinin kanlı bir biçimde sona erdiği 34 yurttaşımızın hayatını kaybettiği, ve yüzlerce yaralınının hâlâ hastahanelerde tedavi edilmekte olduğu malumlarınızdır.

Taksimde 1 Mayıs günü meydana gelen olayların leninci, ve mao'cu guruplar arasında silâhlı çatışmalardan sonra meydana geldiği artık bilinen bir gerçektir. Olaylar üzerindeki esrar perdesinin biran önce kaldırılması kanlı olaylara sebebiyet verenlerin, Türk Adaletinin önünde hesaplarını vererek işledikleri fiillere göre cezalandırılmaları günü gelmiş hatta geçmektedir. 1 Mayıs olayları üzerinde çeşitli yorumlar, kamuoyunu oluşturmakla görevli Basınımızda sürüp gitmektedir.

Olayları kendi açılarından değerlendirerek kamuoyunu ters yönde oluşturmaya özen gösteren bazı çevrelerin gayretlerine rağmen Türk-İş olayları serin kanlılıkla değerlendirmiş ve 6 Mayıs 1977 günü kamuoyuna bir açıklama yapmıştır. Bu açıklama ayni gün radyo ve televizyon bültenlerinde, geniş bir biçimde ulusumuza duyurulmuştur. Bu metin kuşkusuz ulusun büyük çoğunluğu tarafından olumlu olarak karşılanmış, diğer küçük azınlık tarafından ise tepkiye neden olmuştur.

Türk-İş bildirisi ana hatları itibariyle Anayasamızı kaynak olarak almış, ve Anayasanın kurucu Mecliste müzakereleri sırasında anayasa komisyonu başkan ve sözcülerinin açıklamalarına yer verilerek olayın değerlendirilmesi yapılmıştır.

KANLI OLAYLARIN HESABINI KİM VERECEK?

Kanlı 1 Mayıs mitinginin sorumluluğunu dış kaynaklara yüklemek, Amerikan Gizli İstihbarat Teşkilâtı CIA veya Sovyetler Birliği Gizli İstihbarat Teşkilâtı KBG'yi suçlamakla gerçekler ortadan kaldırılamaz. Eğer dış kaynaklı teşkilâtların bu vahim olaylara katkısı varsa, 1 Mayıs mitingine de aynı ölçüde katkısı var demektir. Gerçekte Anayasa düzenine karşı kişi ve kuruluşların, Anayasaya karşı bir nevi direnişi şeklinde olayların sahnelendiği aklı başında her insanın varacağı sonuçtur.

./..

Disk yöneticilerinin her eyleminde, kanun dışı her davranışında kendilerini arka plâna itmek eğilimi vardır. Masum kitleleri, işçileri, gençleri öne sürerek, her türlü sorumluluğu da onların sırtına yükleyerek işin içinden çıkacaklarını sanmaktadırlar. Tüzüklerine bile kanun dışı eylemlerden doğacak sorumluluğu işçilere yükleyen hüküm koydurmuşlardır.

Sendikacılık, ideali olanların işidir. Sendikalarda liderlik yapanlar eylemlerin de, direnişlerin de sorumluluğunu açıkça ve mertçe yüklenmek zorundadırlar. Disk yöneticileri, kanun dışı eylemlerinde daima kendilerini eylemlerin dışında göstermişlerdir. Sonra da bu eylemlere "şanlı 15-16 Haziran direnişi, Şanlı DGM direnişi" diye isim takmışlardır, övünmüşlerdir. Bunda da öyle olacaktır. Kısa zaman sonra, kamuoyu bu olayları unuttuktan ve yasalardan kaçmak imkânı sağlandıktan sonra bu olayların adı "şanlı 1 Mayıs Mitingi" olacaktır.

Gerçek odur ki, 1 Mayısta dökülen kanların, akıtılan göz yaşlarının bütün sorumluluğu Disk'e aittir. Mitingde demirperde ülkelerini yaşantısına övgü nutukları çeken onlardır, o ülkelerin demokratik hak ve hürriyetlere ters düşen yaşantısına özlem duyanlar onlardır. İnsan haysiyetini ortadan kaldıran, ideolojilerin eğitimini yaptıran onlardır. Bunun böylece bilinmesi ve olayların sorumluluk çizgisinden saptırılarak ve bir kısım basının desteği sağlanarak mihverinden çıkarılması önlenmelidir.

Sonuç olarak,

Aşırı akımlar adım adım ilerlemekte ve giderek kemikleşmektedir. Anayasamızın kesinlikle yasakladığı ideolojiler büyük meydanlarda sergilenmekte ve bir takım yayın organlarıyla hızla yaygınlaştırılmaktadır.

Toz duman içinde hislerin ve ihtirasların şahlandığı bir ortamda basınımıza ve temel Anayasa Kuruluşlarımıza büyük sorumluluklar düştüğü bir gerçektir.

Henüz otuz yıllık bir mazisi olan ve bu süre içerisinde işlerliği üç-dört kez duraksayan çok partili genç demokrasimizi yaşatmakta ve geliştirmekte, başta siyasi partilerimiz olmak üzere bütün Anayasal kuruluşlarımızın gönülden görevli olmaları şarttır. Ancak, Anayasamızın ön gördüğü ve vazgeçilmez bir rejim olan ÖZGÜRLÜKÇÜ DEMOKRATİK REJİMİ korumada tam bir sorumluluk içinde davranıldığını söylemeye imkân yoktur. Bu üzücüdür.

./..

Üzücü olan bir başka neden de, herkesten fazla Anayasaya sahip çıkan, çağdaş Anayasamızın yapılmasında emeği bulunduğunu ve bunu korumada kararlı olduklarını iddia edenlerin suskunluğudur.

Eğer herkes ve her kuruluş sorumluluğunu iyice kavrayıp anlayarak çok kısa bir süre içinde kendi çıkar hesaplarını bir yana bırakmaz ve ulusal çıkarlar etrafında birleşmezse,

Türkiyeyi çok zor günler beklemektedir.

Yönetim Kurulunun Değerli Üyeleri;

1 Mayıs'ın demokratik ülkelerde kutlanma amacıyla demirperde gerisi ülkelerdeki kutlanma amacı arasında, açık fark olduğu bilinmektedir. 1 Mayıs 1874 yılında Birleşik Amerikada işçilerin hak ve menfaatlerini koruyabilmek amacıyla sendikacıların düzenledikleri toplantıların yadedilmesine vesile olmak üzere bir gelenek olarak kutlanmakta idi. Ancak komünizmin Sovyetler Birliğinde ve ona bağlı ülkelerde gerçek hakimiyetini kurmasından sonra 1 Mayıs törenleri amacından saptırıldı, bu törenler sadece komünist diktöryasının eylemlerini övebilmek ve o ülkelerdeki yönetime herhangi bir eleştiri hakkı olmaksızın alkış tutabilmek amacıyla düzenlenir oldu. Hürriyetçi demokrasinin yaşatmaya kararlı Türk-İş topluluğunun ülkemizde Disk'in sahip çıkarak kanlı olaylara sebebiyet verdiği 1 Mayıs törenlerine kayıtsız kalmasının gerçek nedeni bu törenlerin anayasaya, hürriyetçi demokrasiye ters düşecek bir biçimde kutlanmasından ileri gelmektedir.

Diğer taraftan bilindiği üzere Türk işçilerinin 1961 Anayasasından sonra toplu iş sözleşmesi ve grev hakkına, özgür sendikacılığa kavuşmasını sağlıyan 274 ve 275 sayılı Yasaların kabul edildiği gün yani, 24 Temmuz günü Türk İşçilerinin bize göre gerçek bayramıdır.

Bugün Birleşik Amerikada da işçi günü olarak 1 Mayıs değil, Eylül ayının ilk Pazartesi kutlana gelmektedir.

Üzüntünüz odur ki, 24 Temmuz'u zamanında bizim gibi bayram olarak kabul eden ve bu kanunların Türk işçisine sağladığı imkânları çok veciz bir biçimde dile getirerek söylüyen, yazan siyaset adamlarımız o günkü davranışlarını unutarak son 1 Mayıs'a sahip çıkma gibi bir çelişkiye düşmüşlerdir. Bu çelişkinin kendileri tarafından da en kısa bir zamanda yeniden değerlendirilerek hatadan dönmeleri en içten dileğimizdir.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

TÜRK-İŞ Eğitim Bürosu olarak, faaliyetlerimiz ile ilgili dökümünü yapacağımız bu dönemde, sadece eğitim faaliyetlerinde bulunulmakla kalınmamıştır. Sanayileşme sürecinde olan ve bu yolda fabrika, işletme açmak mecburiyetinde bulunan, açılan her işyerinin organize bir işçi birliğinin doğmasına yol açtığı günümüz Türkiyesinde, yeni işyerlerindeki işçi kesimine hakim olabilmek için teşkilâtçılığın önemi açıktır.

Bu dönemde, teşkilâtçılık ile eğitim çalışmalarımızı, çok dar kadromuzla birlikte yürütmeye çalıştık. Geçen raporumuzda da ifade edildiği üzere, eğitim bürosu olarak, eğitimde dinamizmin, hareket ve canlılığın esas alınmasını savunuyor, klâsik metodlu, statik eğitime hayır diyoruz. İşçi kesimindeki dinamizme, kaynaşmaya, ancak aktifleştirilmiş, 20-30 kişilik dar seminer kalıplarını yırtarak, direkt geniş kitleyi hedef alan aktif eğitim ile ayak uydurabileceğimize inanıyoruz. Geçen raporumuzda da ifade ettiğimiz bu inancımızı, açıklamasını yaptığımız bu dönemde, Sağlık-İş ve kısmen de Haber-İş Sendikamızda uygulama alanına koymaya çalıştık. 1977 Ocak ayı sonunda, Türk-İş Konferans salonunda, Ankara'daki Haber işçilerini kapsayan bir toplantı düzenledik. Toplantı öncesinde yaptığımız plânda, işkolu seviyesindeki faaliyetlerin yanında, Türk-İş ilkeleri, Türk-İş/DİSK kıyaslamaları yapılmış ve Netice başarılı olmuştur. Salonda esen miting havası ortamında, dar seminerlerde işlenen konuların kitleye aktifleştirilmiş tarzda verilmesinin mümkün olduğunu gördük. Sağlık-İş Sendikamızın, Erzurum'da düzenlediği "Doğu Bölgesi Kurultayı" ile, Zonguldak'ta tertip ettiği "Karadeniz Bölgesi Kurultayı'nda aynı hedefe ulaşılabilindiğini gördük.

Bir günlük seminerlerde 5,6 saatlik bir zaman zarfında anlatılan Türk İş ilkeleri ve özellikle Türk-İş/Disk karşılaştırmasının, böyle ortamlarda işlenmesinin çok faydalı olduğunu bir defa daha gördük. Temennimiz, diğer sendikalarımızında, belirli zaman aralıklarında bölge kurultayları düzenleyip, eğitim-teşkilâtlanma kaynaşmasına gitmeleridir. Bu yolda atılacak her adıma, eğitim büromuzun destek olacağını belirtmek isteriz.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun değerli üyeleri;

Bu çalışma dönemine ait faaliyetlerimizi şöylece özetleyebiliriz.

./..

1) 1977 Ocak ayının son haftasında, Ankara'da Türk-İş Konferans salonunda, Haber-İş Sendikamız adına düzenlediğimiz, geniş kapsamlı ve tartışmalı eğitim toplantısı yapıldı

2) 1977 Şubat ayının ilk haftasında, Sağlık-İş Sendikamızın Erzurum'da düzenlediği "Doğu Bölgesi Kurultayı" na iştirak edildi,

3) 1977 Şubat ayının üçüncü haftasında, Sağlık-İş Sendikamızın, Zonguldak'ta düzenlediği "Karadeniz Bölgesi Kurultayı"na temsilci gönderildi,

4) 1977 Mart ayının birinci haftasında, Bursa'da Türk-Metal Sendikamız, geniş kapsamlı bir salon toplantısı tertip etti. Disk'e bağlı Maden-İş ile, kıyasıya sendikal mücadelenin yapıldığı bu ilimize, toplantıya katılmak ve Türk-İş/Disk kıyaslamasını yapmak üzere eğitim büromuzdan bir temsilci gönderildi,

5) Aynı hafta sonunda, Tes-İş sendikamız Eskişehir'de bir hafta süren seminer düzenledi. Türk-İş Eğitim Bürosu olarak, seminerin sonuna kadar başarılı devamı için çaba sarfedildi,

6) Konfederasyonumuz (Türk-İş) ile Asya Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (AAFLI) nın yapılan anlaşmalar çerçevesinde ortaklaşa düzenledikleri "Sendikal Yayınlar ve Halkla İlişkiler Semineri" İzmir'de yapıldı,

7) 1977 Mart ayının ikinci haftasında, çalışmalarını tamamlayan seminer de Basın-Sendika ve Sendika-Basın ilişkileri ile Sendikal Yayınlar ve Halkla İlişkiler Konuları tartışıldı.

Türk-İş İcra Kurulu üyesi ve Eğitim Genel Sekreteri Kaya Özdemir'in, Türk-İş Eğitim Müdürü Hidayet Altınakar'ın da hazır bulunduğu seminere 14 kursiyer katıldı.

Gazeteci Ural Yamaç'ın, Prof.Dr.Fahir ARMAOĞLU'nun, Asistan Tolga Hakan'ın ve Gazeteci Nedim Çapman'ın konuşmacı olarak katıldıkları seminerde Sendikal Yayınlar ve Halkla İlişkiler konuları tartışıldı.

Seminere katılan Öğretmen ve kursiyerlerin karşılıklı yaptıkları tartışmalarda Basın-Sendika ve Sendika-Basın ilişkileri ile Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Konuları dile getirildi. Kamu oyu oluşturmada ve taraftar toplamada sendikal yayınlar ile Basın ve Halkla İlişkilere gereken önemin verilmesi istendi.

Sendikaların Basın Bürolarının çalışmalarını daha da verimli bir düzeye çıkarılması ile Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Konularında yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacını taşıyan ve ülkemizde ilk kez düzenlenen seminer, Basının ve Kamu oyunun büyük ilgisini gördü.

Türk-İş Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Bölümünün bulunmayışını, büyük bir eksiklik olarak nitelendiren konuşmacı ve kursiyerler, bu ünitenin en kısa zamanda faaliyete geçip özel ve kamu kuruluşlarına önderlik etmesini istediler.

Türk-İş Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Ünitesinin yapacağı çalışmalar ile kadro ve kuruluş biçiminin belirlendiği toplantıda; Sendikaların Kamu oyu oluşturmada büyük bir etken olan Halkla İlişkiler konusuna gereken önemi vermedikleri dile getirildi.

Toplantıda tartışılan konular ile sunulan tebliğler üye sendikalar ile ilgili kuruluşlara gönderilmek üzere bir kitapta toplandı.

7) Teksif Sendikamızın İzmir'de 28 Mart - 1 Nisan 1977 tarihleri arasında düzenlediği bölge seminerine, Türk-İş Eğitim Müdürü katıldı.

8) 8 Nisan 1977, Selüloz-İş Sendikamızın, Çaycuma'da düzenlediği seminere uzman temsilci gönderildi,

9) 14 Nisan 1977 DYF-İŞ Sendikamızın, Eskişehir'de düzenlediği seminere, büromuzdan temsilci gönderildi,

10) Teksif sendikamızın 3-6 Mayıs 1977 tarihleri arasında Malatya'da düzenlediği bölge seminerine uzman temsilci gönderildi,

11) Gene Teksif Sendikamızın 9-12 Mayıs 1977 tarihleri arasında, Türk-İş, AAFLI çerçevesi içerisinde Gaziantep'te düzenlediği kadınlar seminerine, Türk-İş Eğitim Müdürü katıldı,

12) Aynı seminer 23-26 Mayıs 1977 tarihlerinde Bursa'da yapılmış ve Eğitim Müdürümüz katıldı,

13) 1977 Mayıs ayı içerisinde, Teşkilâtçılık yönünden en yoğun çalışmamız Deri-İş Sendikamız adına olmuştur. Bu sendikamızın Ankara'da şubesinin de olmaması sebebi ile, bir işyerinde ilân edilen kanunsuz lokavt ile doğan probleme, başından itibaren eğildik. Halen mahkeme safhasına intikal eden problemi sonuna kadar takip edilecek ve neticelendirilecekti

TEŞKİLATLANMA ÇALIŞMALARIMIZ

Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri,

Bir kısım basının Türk-İş üzerindeki yanlış ve kasıtlı değerlendirmeleri devam ederken, Türk-İş'in eriyip bittiği yazılıp çizilirken memnuniyetle kaydedelim ki, Türk-İş son zamanlarda daha da büyümekte Disk'in kuruluşundan bu tarafa elinde bulunan işyerleri, bu işyerlerinde çalışan işçilerin özgür iradeleriyle Türk-İş'e bağlı kuruluşlara katılmaktadırlar.

Kocaeli bölgesindeki PETKİM,İPRAŞ,İGSAŞ gibi kuruluşlar Disk'ten koparak Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasına katılmışlar ve buralarda Türk-İş İcra Heyetinin de olumlu katkılarıyla Petrol-İş Sendikamız başarılı toplu iş sözleşmelerini bitirerek işçilerin güvenine layik olduğunu ıspat etmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan İzmir'de en büyük işyerlerinden birisi olan METAŞ'ta da referandum sonucu işçiler Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikamızı seçmişlerdir. Bursa'da Tofaş, Coşkun Öz, Robert Boch, Mako gibi işyerlerinde de Disk'in yayın organı politika gazetesinin bütün gayretlerine yanlış ve kasıtlı değerlendirmelerine ve kamu oyunu yanıltmasına rağmen Türk Metal Sendikamız işçilerimizin güvenlerine mazhar olmuş bulunmaktadır. Adana'da yapılan son işçi oylamalarının tümü de Türk-İş'in lehine sonuçlanmıştır.

Mali olanaksızlıklara Türk-İş'in eleman bakımından yetersizliğine rağmen Türk-İş'e karşı gösterilen bu büyük ilgi ve değerlendirmenin yönetim kurulu üyelerimizce objektif ölçüleri içersinde ele alınması ve Türk-İş'in mali güçlüklerden kurtarılarak daha fazla hizmet verebilmesi için hiç olmazsa aidat vecibesinin zamanında yerine getirilmesi en samimi temennimizdir.

BÖLGE TEMSİLCİLİKLERİMİZ:

Sayın Üyeler,

Teşkilâtlanma Çalışmaları dendiğinde ve bu çalışmalar konu edildiğinde ilk akla gelen, Bölge Temsilcilikleri olmaktadır.

Gerçektende Bölge Temsilcilikleri gereğince çalıştığında teşkilâtlanma faaliyetleri iyi bir şekilde yapılabilmektedir.

Bu itibarla teşkilâtlanmanın iyi yürütülebilmesi için öncelikle temsilciliklerimizin teşkilâtlandırılması lüzumludur.

Yönetim Kurulumuzun tavsiye ve temennilerini dikkate alan İcra Kurulumuz, Bursa'da TÜRK-İŞ Sekizinci Bölge Temsilciliğini açmış bulunmaktadır. İcra Kurulumuzun 8 Nisan 1977 gün ve 66/2 sayılı Kararıyla kurulan TÜRK-İŞ Sekizinci Bölge Temsilciliğine Kadir TOPUZ tayin edilmiştir.

Kadir TOPUZ bildiğiniz gibi uzun yıllar sendikacılık yapmış ve hizmet vermiş olduğu PETROL-İŞ camiasında sevilen bir kişiliğe sahiptir. Ayrıca 6 yıl süre ile yurt dışında sendika uzmanlığı görevi yapmıştır. Yeni atandığı görevde kendisini çetin işler beklemektedir. Fakat bundan önce olduğu gibi bu görevde de başarılı olacağına inanıyoruz.

Diğer taraftan TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilciliğine yeni bir atama yapılmış bulunmaktadır. ÇİMSE-İŞ Sendikasının kuruluşundan beri Genel Sekreterliğini yapan Abuzer UÇAR 1977 Mayıs ayı itibariyle Bölge Temsilciliği görevine başlamıştır.

Sendikacılar arasında sevilen ve güvenilen bir kişiliğe sahip olan Abuzer UÇAR'ın bu önemli görevinde başarılı olacağına inanıyoruz.

Her iki Bölge Temsilcimize de bu önemli görevlerde Teşkilâtımızın yardımcı olmasını bekliyor, iyi hizmet yapabilmelerinin gerçek bir dayanışmayla olacağını belirtmek istiyoruz.

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

TÜRK-İŞ ve TEŞKİLÂTIMIZIN
ULUSLARARASI ALANDA ETKİNLİĞİ:

1970 yıllarında başlayan ve bütün dünyayı saran "ekonomik bunalım" alınan bütün alışılagelmiş tedbirlere ve uygulamalara rağmen, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler üzerindeki etkisini sürdürmektedir. Bu konuda yetkili birçok uluslararası kuruluşun yaptığı araştırmalar, çalışmalar ve tahminler, ekonomik bunalımın devam edeceğini gösterdiği gibi, ülkelerin münferiden alacakları tedbirlerin de hiç bir yarar sağlamıyacağını kesinlikle ortaya koymuştur. Ekonomileri birbirlerine sıkı sıkıya bağlı olan dünya ülkeleri, soruna müşterek çözüm yolları aramağa başlamışlar, ve ancak ortaklaşa bir hareketle bu bunalım devresini atlatabileceklerini anlamışlardır.

Diğer taraftan ekonomik hayatın vazgeçilmez temel unsurlarından biri olan işgücü ve bu gücün temsilcileri olan sendikaların desteği ve katkısı olmadan, ekonomik bunalımın atlatılamıyacağı da kesinlikle saptanmıştır. Zira ekonomik gelişme, sosyal kalkınma ve istihdam ile ayrılmaz bir şekilde bağlı olmaktadır. Bu bağ ise sendikaların çalışma sahasının merkezini teşkil etmektedir.

Özellikle bu açıdan geçtiğiniz aylar içinde, uluslararası alanda yoğun bir faaliyet olmuştur. TÜRK-İŞ, bu faaliyetleri yakından izlemiştir, ve izlemeğe devam edecektir. Bir bütün olarak uluslararası alandaki etkinliğiniz konusuna değinmeden evvel, bu faaliyetlere kısaca temas etmekte fayda görmekteyiz:

1. Ekonomik Kalkınma ve İstihdam Avrupa Konferansı:

Dünyadaki ilk örneği olan bu Konferansta, Batı Avrupa İşçi Konfederasyonları ile Siyasi Partiler bir araya gelerek, Avrupanın içinde bulunduğu ekonomik bunalım ile bu bunalımdan kurtulma yollarını tartışmışlar ve müşterek olan soruna ortak çözüm yolları aramışlardır. 1-3 Nisan 1977 tarihinde Osloda yapılan bu konferansa, Batı Almanya, İngiltere, Norveç, İsveç Başbakanlar seviyesinde katılmıştır. Türkiyeden bu Konferansa yalnız TÜRK-İŞ'in davet edildiğine dikkatinizi çekmek isteriz.

2. Ortak Pazar Zirve Toplantısı:

Viyana Zirvesi olarak adlandırılan bu toplantıya Ortak Pazar Üyesi ülkeler hükümetler seviyesinde katılmış ve ayni sorunları ele almışlardır.

./..

3. ICFTU Kalkınma Konferansı:

Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) 26-30 Nisan 1977 tarihleri arasında düzenlediği Konferansa, üye kuruluşları, üyesi olmayan birçok Afrika ve Güney Amerika ülkesinden de sendika liderlerini; İşkolu Federasyonlarını (ITS) ve uzman kişileri davet ederek kalkınma ve istihdam sorunlarını çok etraflı olarak ele almış ve bir "Uluslararası Kalkınma Beyannamesi" hazırlamıştır. Konfederasyonumuz bu Konferansta, özellikle göçmen işçiler sorunu üzerinde yoğun bir çaba göstermiş ve yurt dışındaki tüm Türk işçilerini ilgilendiren olumlu bir kararın çıkmasını sağlamıştır.

4. Dünya Ekonomik Zirve Toplantısı:

Ve son olarak da, geçtiğimiz ay içinde Londra'da, gelişmiş ülkelerin hükümet başkanları bir araya gelerek, dünyanın ekonomik durumunu ve sorunlarını zirve seviyesinde ele almışlardır.

Değerli Arkadaşlar;

Yakınen izlediğimiz bu önemli toplantılardan şu sonucu çıkarmak mümkündür: Dünya ülkeleri hızla gruplaşmağa, ve özellikle ekonomik açıdan değişik ünitelerde "birleşmeğe" gitmektedirler. Bölgeleşme olarak da niteliyebileceğimiz bu birleşmenin öncülüğünü Batı Avrupa ülkeleri ve özellikle Avrupa Ekonomik Topluluğu yapmaktadır. Ülkemizin kalkınmasının ve ekonomik hayatının Batı Avrupa ile ne derece sıkı bağlı olduğunu göz önüne alırsak, Türk-İş ve teşkilâtımızın uluslararası alanda daha etkin olması zorunluğu kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Diğer taraftan DİSK, Avrupa Sendikacılığı içinde, bilinen propoganda mekanizması ile TÜRK-İŞ aleyhine yoğun bir kampanya içindedir. Bu konuda Konfederasyonumuz kadar, genel adı ITS olan Uluslararası İşkolu Federasyonlarına bağlı teşkilâtımıza da görev ve sorumluluk düşmektedir. TÜRK-İŞ, bağlı olduğu ICFTU nezdinde etkinliğini arttırıcı girişimlerde bulunmuştur. Teşkilâtımızında, İşkolu Federasyonları (ITS) nezdinde ayni girişimlerde bulunması zorunlu olmaktadır. Bu konuda Konfederasyonumuz, ITS'ler ile teşkilâtımız arasında haberleşmeyi sağlama görevini yerine getirecektir. Kuruluşlarımızın ise, Genel Merkezimize bu konuda yardımcı olmaları gerekli olacaktır. Durum bir genelge ile Teşkilâta duyurulmuştur.

Konfederasyonumuz, diğer taraftan, Birleşmiş Milletler Çalışma Teşkilâtı (ILO) çerçevesinde de, etkinliğini arttırıcı çalışmalara başlamıştır. Hükümet-İşçi-İşveren üçlüsü olarak kuruluş ve çalışmaları bakımından

./..

dünyada tek olan bu teşkilât hakkında kısa bir bilgi verneği ve bu bilginin ışığı altında Türkiye'nin acı ve endişe verici durumunu açıklamayı faydalı görmekteyiz;

Kısaca (ILO) olarak bilinen Uluslararası Çalışma Teşkilâtı 1919 yılında, Birleşmiş Milletlerin bir özel ihtisas örgütü olarak kurulmuştur. Çalışma hayatını ilgilendiren her türlü konuda Uluslararası standartları tesbit etmek ve bunların uygulamasını sağlamak amacı ile kurulan ILO'da, Hükümet-İşçi-İşveren temsilcileri eşit olarak temsil edilirler. Bugün için 133 devletin üyesi bulunduğu teşkilât, çalışma standartlarını "Sözleşme" veya "Tavsiye" şeklinde hazırlar. "Sözleşme"ler, üye devletlerce kabul edilmeleri halinde, uyulması zorunlu bir nitelik almaktadır. Buna göre, eğer varsa, milli kanunların sözleşmelere uyumluğu sağlanacak, veya yeni çıkarılacak Kanunlarla sözleşme hükümleri uygulanacaktır.

"Tavsiye"ler ise, yol gösterici ve ışık tutucu mahiyettedir. Teşkilâtın en yüksek organı, her yıl Haziran ayında toplanan Çalışma Konferansı'dır. Konferans, Teşkilâtın çalışmalarını gözden geçirir, bütçe ve harcamalarını tesbit eder, sözleşme ve tavsiyeleri müzakere ile karara bağlar, ve her üç yılda bir 48 kişilik Yönetim Kurulu'nu seçer. ILO nun icra organı Genel Müdür'dür.

Üye devletler, kabul ettikleri "Sözleşme" uygulamaları hakkında, Genel Müdürlüğe muntazam rapor vermekle yükümlüdürler. Ayrıca tamamen tarafsız uzmanlardan kurulu bir Komisyon'da, üye devletlerdeki çalışma hayatı ile ilgili sorunları ve sözleşmelerin uygulamasını denetler. Uygulamalar hükümetlerin yükümlülüğü olduğu için, bu denetlemeler hükümetlere bir nevi hesap sorma niteliğini taşır. ILO bugüne kadar 147 Sözleşme ve 155 Tavsiye kararı kabul etmiştir.

Sayın Arkadaşlar;

Şimdi bu teşkilât içinde Türkiye'nin durumuna bir göz atalım:

Teşkilâtın Anatüzüğünün 22.maddesi, üye Devlet Hükümetlerini, kabul ettikleri Sözleşmelerin Uygulaması hakkında rapor vermekle yükümlü kılmıştır. Genel Kurula bu konuda sunulan raporda, bu yıl bilgi vermesi gerekli 124 ülkeden 13'nün yükümlülüğünü yerine getirmediğine işaret edilmektedir. Bilgi vermeyen ülkeler şunlardır: Bahama, Barbados, Lübnan, Malta, Moritanya, Mongolistan, Nepal, Şad, Tayland, Togo, Yukarı Volta, Laos ve TÜRKİYE. Görüleceği üzere rapor vermeyen diğer ülkelerin büyük bir çoğunluğu, dünyanın en geri kalmış devletleri olmaktadır. Türkiyemizin bu sıraya düşürülmesi acı ve üzüntü vericidir.

./..

Diğer taraftan ILO Özel Komisyonu, aşağıdaki sözleşmeler için değişik yıllarda Türkiye'den uygulama raporları istemiş, ve bu güne kadar hiçbirine cevap alamamıştır. Komisyon, Haziran 1977'de yapılan Genel Kurulda, Hükümetten bu konularda cevap talebinde bulunmuştur.

1. 1947 Çalışma Denetimi Sözleşmesi No.81 (1951)[1]: Türkiye 1963 yılından beri rapor vermemektedir.

2. 1949 Kamu İhalelerinde Çalışma Şartları Güvenliği Sözleşmesi No.94 (1961): Kamu ihalelerinde işçilere ücretler, çalışma saatleri ve şartları konusunda güvence vermeği öngören bu sözleşme hükümlerine Türkiye henüz tam olarak uymamaktadır. Hükümet 1972 yılında bu konuda bir Bakanlar Kurulu Kararı hazırlanmakta olduğunu bildirmiş, 1976 yılında ise bu Kararnamenin ilgili Bakanlıklarca incelendiğini ve yakında yürürlüğe konacağını ifade etmekle yetinmiştir.

3. 1949 Ücretlerin Korunması Sözleşmesi No.95 (1961): Bu konuda 1972 ve 1976 yıllarında Türk Hükümeti delegeleri Tarım İş Kanununun çıkarılacağını ve İş Kanununda yapılacak tadilat ile Sözleşmeye uyumun sağlanacağını ifade etmiş olmalarına rağmen, henüz uyumun sağlanmadığı ILO tarafından belirtilmiştir.

4. 1949 Ücretli İş ve İşçi Bulma Hizmetleri No.96 (1952): Ülkemizde ücret ile iş bulma hizmetlerinin yürütüldüğünü ve özellikle tarım sektöründe bu uygulamanın yaygın olduğunu tesbit eden Komisyona, konu ile ilgili en son cevap 1974 yılında verilmiş ve Tarım ve Orman İş Kanunu ile sorunun çözümleneceği bildirilmiştir.

5. 1949 Teşkilâtlanma ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi No.98 (1952): ILO, 20 Eylül 1971 tarihli ve 1448 sayılı Anayasa tadilâtı sırasında, Anayasanın 119 ncu maddesinin, kamu iktisadi kuruluşları ile kamu belediye hizmetleri işyerlerinde çalışan bazı işçilerin teşkilâtlanma ve toplu pazarlık haklarını kısıtladığına dikkati çekmiştir. Hükümet verdiği cevapta, 624 sayılı ve 8 Haziran 1965 tarihli yasanın tadil edilerek bu durumun çözümleneceğini bildirmiş olmasına rağmen, bu güne kadar bir değişiklik yapılmamıştır.

---

(1) İlk tarih Sözleşmenin ILO Genel Kurulunca kabulünü, parantez içindeki tarih ise bu Sözleşmenin Türkiye tarafından kabulünü göstermektedir.

./..

6. 1951 Asgari Ücret Tesbit Mekanizması: No.99 ILO Komisyonu bu konuda Hükümete geçen sene yönelttiği bazı sorulara cevap beklemektedir.

7. 1958 Çalışma ve İstihdamda Ayırım Sözleşmesi No.111 : Komisyon bu konuda sorduğu bazı hususlara cevap beklemektedir.

8. 1960 Radyasyondan Korunma Sözleşmesi No.115: Komisyon bu konuda sadece Japonya ve Türkiyeye soru sormuştur ve cevap beklemektedir.

9. 1963 Makinalarda İş Kazalarına Karşı Koruma Üniteleri Sözleşmesi No.119 (1967): Bu konuda Komisyonun 1971 yılında yönelttiği sorulara 1974 ve 1975 yıllarında Hükümet tarafından cevap verilmiş, ancak bu cevaplar eksik olduğu için Komisyon sorularını tekrarlamıştır. İş Kanunu çerçevesinde getirilen hükümlerin yetersiz olduğuna işaret eden Komisyon, özellikle bu Kanun kapsamı dışında bırakılan deniz ve hava taşıtmacılığı işkolları ile tarım sektöründe kullanılan makinalarda, iş kazalarını önleyici yöntemlerin ne şekilde uygulandığını sormaktadır.

Bunların dışında ILO Özel Komisyonu, aşağıdaki Sözleşmelerin uygulaması ile ilgili, Genel Raporunda yayınlamağı uygun görmediği sorularını Türk Hükümetine yöneltmiş ve henüz bir cevap alamamıştır:

1. 1921 Tarım Sektöründe Teşkilâtlanma Hakkı No.11
2. 1921 Sanayide Hafta Tatili No.14
3. 1921 Gemicilikte Ateşçi ve Dengecilerin Asgari Yaşı No.15
4. 1935 Kadınların Toprak Altında Çalışmaları No.45
5. 1936 Denizcilikte Asgari Yaş No.58
6. 1951 Ücret Eşitliği No.100
7. 1962 Sosyal Güvenlikte Eşitlik İlkeleri No.118

Değerli Arkadaşlar;

ILO Yönetim Kurulunun müteaddit defalar ve en son olarak 1971 yılında, üye hükümetlere, herhangi bir sözleşme veya tavsiye konusunda, en çok temsil kabiliyeti olan işçi ve işveren kuruluşları ile istişarelerde bulunduktan sonra görüşlerini bildirmesini kuvvetle belirtmesine rağmen, Türk hükümetinin buna uymadığı görülmektedir. Bu nedenle TÜRK-İŞ, ILO nezdinde etkinliğini arttırıcı girişimlerde bulunacak ve görüşmeleri

./..

yakınen izleyerek görüşlerini İLO nezdinde istişari statüye sahip olan üst kuruluşumuz ICFTU kanalile gönderecektir. Bu kabil girişimlerde, konu ile ilgisi olan teşkilâtımıza da görev ve yükümlülükler düşeceği tabiidir.

1977 ILO Çalışma Konferansı ise 1-22 Haziran tarihleri arasında yapılmaktadır. Çalışma Raporunun Müzakeresi-Bütçe ve Mali Konular- ILO Sözleşmelerinin Uygulanması Raporu- Çalışma Ortamı: Hava Kirlenmesi, Gürültü ve Titreşim (Son-Müzakere)- Çalışma Yönetimi: Rolü ve Teşkilâtı (İlk Müzakere)- Hasta Bakıcı Personelin İstihdam ve Çalışma Koşulları (Son Müzakere)- Kamu Görevlilerinin Sendikalılaşma Hakları ve İstihdam Koşullarının Tesbiti Yöntemleri (İlk Müzakere)- ILO Kuruluşu Bünyesi kapsamında yapılan görüşmeleri ve çalışmaları Konfederasyonumuz yakinen izlemektedir. Özellikle Sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak için Hükümet temsilcilerinin Komisyonda verdikleri cevaplar ile memur/işçi ayırımı yönünden büyük önem taşıyan Kamu Hizmetlilerinin Sendikalılaşma Hakkı ve İstihdam Koşullarının Tesbiti müzakereleri konularında titizlikle durulmaktadır. 1978 yılı ILO Konferansına kadar bu konularda ilgili teşkilâtımızla ortaklaşa yapılacak çalışmalar, TÜRK-İŞ görüşü olarak Uluslararası Çalışma Teşkilâtına intikal ettirilecektir. Henüz çalışmalarını sürdüren bu yılki Konferans hakkında ayrıntılı bilgi, gelecek Yönetim Kurulumuza sunulacak Raporda verilecektir.

TÜRK-İŞ HUKUKÇULARI DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI :

Türk-İş Yönetim Kurulu, 8-10 Mart 1977 tarihli ve 6/8 sayılı kararı ile; çalışma hayatını düzenleyen mevzuat hükümlerinin uygulamada görülen boşlukları ve çeşitli Yargı kararları arasındaki çelişkilerin yarattığı sorunların görüşülmesi, sorunların çözümünde üye kuruluşların müşterek faaliyetlerinin sağlanması ve çalışma hayatını düzenleyen yasalardaki eksikliklerin Türk-İş temel ilkeleri doğrultusunda giderilmesi için üye kuruluşların hukukçularından teşekkül edecek Danışma Kurulunun en kısa zamanda toplanılması ve amaca ilişkin konuların görüşülmesi tamamlanıncaya kadar toplantıların sürdürülmesi karar altına alınmıştır.

Yönetim Kurulunun anılan kararı uyarınca, 16 Mart 1977 tarihinde, 77/1301-29 sayılı "duyuru" ile tüm üye kuruluşlarımızdan, merkez ve taşra teşkilâtlarında istihdam etmekte oldukları avukatların sayıları, isimleri ve adreslerinin ne olduğu sorulmuş ve bu bilgilerin kısa zaman içinde Konfederasyonumuza yazılı olarak bildirilmesi istenmiştir.

Bu duyurumuza aşağıda belirtilen kuruluşlarımızdan cevap alınmıştır. Cevap alınan üye kuruluşlarımız ve istihdam ettikleri avukatlar tespit edilen şekliyle şunlardır;

1- YOL-İŞ FEDERASYONU	: Av.	Doğan Balta	- Merkez
	"	Sezai Esen	- İzmir
	"	Recep Özkadif	- Konya
	"	Mustafa Gökçek	- Kayseri
	"	Tahsin Doğan	- Van
	"	Nejat Oral	- Antalya
	"	Şinasi Ozer	- Bursa
	"	Kemal Kaya	- İstanbul
	"	Hüseyin Alan	- Karabük
	"	Erdem Akyüz	- Ankara
2- TEK GIDA-İŞ SENDİKASI	: Av.	Kaya Gülboy	- Merkez
	"	Hakkı Keskin	"
	"	Günhan Serbes	- İstanbul
	"	Mualla Merey	"
	"	Cengiz Abbasgil	"
	"	Sezgin Özpoyraz	- Kocaeli
	"	Haluk Ömerbaş	- Ankara
	"	Önder Türkent	- İzmir
	"	Turan Göbekli	- Adana
	"	Aydın Özdemir	- Rize
	"	İsmail Durmuş	"
3- LİKAT-İŞ SENDİKASI	: Av.	Nüzhet Erol	- Merkez
4- TÜRK DENİZ ULAŞ-İŞ	: Av.	Erdoğan Kutkan	- İstanbul
	"	Rafet Aksoy	"
	"	Günfer Çelikman	"
	"	Yaşar Okur	"

./..

5- TARIM-İŞ SENDİKASI	: Av.	Hüseyin Ekmekçioğlu	- Merkez
	"	A.Vefa Güntürkün	- "
6- PETROL-İŞ SENDİKASI	: Av.	Cezmi Eke	- İstanbul
	"	Süleyman Bayram	"
	"	Fazıl Turgut Hakan	"
	"	Emine Erkoçak	"
	"	Zekiye Tansöker	"
	"	Ayçe Tanyar	"
	"	İnciser Özsever	"
	"	Tülay Baskan	"
	"	Zeynep Erzurumlu	"
	"	Ahmet Kadri Ergan	"
	"	Süha Çilingiroğlu	- İzmir
	"	Uğur Yürekli	- Mersin
	"	Figen Cebe	- Ankara
	"	Erdoğan Gökbulut	- Malatya
	"	Muhlis Babayiğit	- Samsun
	"	Yaşar Yalçın Güler	- Elâzığ
	"	Erdinç Özal	- İzmit
	"	Ertan Şirin	- Bandırma
	"	Fevzi Ergun	- Kütahya
	"	Zeki Ekmen	- Batman
	"	H.Cahit Aküzüm	- Ankara
7- HAVA-İŞ SENDİKASI	: Av.	Abdi Pesok	- Merkez
8- TÜRK HARB-İŞ SENDİKASI	: Av.	Erbaşar Özsoy	- Ankara
	"	Muallağ Altuğ	"
	"	Teoman Kip	"
	"	Kaya F.Güboy	- İstanbul
	"	Şinasi Yeddan	- Kayseri
	"	Erol Aki	- İzmir
	"	Nizar Savaş	- Adana
9- TES-İŞ FEDERASYONU	: Av.	Özden Erkanlı	- Ankara Me
	"	Selahattin Çapcı	"
	"	Mehmet Beşli	"
	"	Murat Tipigil	"
	"	Orhan Hamurcu	- İzmir
	"	Fikret Karıncaoğlu	- Adana
10- DYF-İŞ FEDERASYONU	: Av.	Gündoğan Çaylaklı	- Merkez
11- TÜMTİS SENDİKASI	: Av.	Ali Çelebi	- Merkez
12- KRİSTAL-İŞ SENDİKASI	: Av.	Gülderen Ersoy	- İstanbul
	"	Nesimi Sağay	- Mersin
13- ÇİMSE-İŞ SENDİKASI	: Av.	Nihat Öğünç	- Merkez
	"	M.Ertuğ Sağlam	"
	"	Mehmet Yıkar	"
	"	Nermin Baysal	- İstanbul
	"	Aytuğ Arıkan	- İzmir
	"	Ömer Altınok	- Çorum
	"	Erdal Eralp	- Eskişehir
16- DENİZ ULAŞ-İŞ SENDİKASI	: Av.	Erdoğan Kuthan	- Merkez
	"	Rafet Aksoy	"
	"	Günfer Çelikman	- İstanbul
	"	Yaşar Okur	- İstanbul

./..

17- KAUÇUK-İŞ SENDİKASI	: Av. Kalkay Özaslan	- İstanbul
18- ŞEKER-İŞ SENDİKASI	: Av. Vehbi Ünal	- Ankara
19- BİF FEDERASYONU	: Av. İsmail Tepecik	- Merkez
20- AĞAÇ-İŞ SENDİKASI	: Av. Ertuğ Sağlam	- Merkez
21- MADEN FEDERASYONU	: Av. İrfan Türker	- Merkez
22- OLEYİS SENDİKASI	: Av. Ekrem Tekin	- Merkez
	" Meral Tekin	"
23- SAĞLIK-İŞ SENDİKASI	: Av. Muzaffer Özülke	- Merkez
	" Orhan Erdem	- İzmir
	" M.Kemal Altuğ	- İstanbul
24- T.G.S.	: Av. Asena Özgen	- Merkez
25- TÜRK METAL SENDİKASI	: Av. Gürbüz Selçuk	- Merkez
	" Nüzhet Bakır	"
26- TEKSİF SENDİKASI	: Av. Gültekin Özdener	- Merkez
	" Sacit Karatoprak	"
	" Cemal Oktay Moğolkoç	- "
27- BASIN-İŞ SENDİKASI	: Av. O.Şeref Bozkurt	- Merkez
28- TEZBÜRO-İŞ SENDİKASI	: Av. Önder Aker	- Merkez
29- KOOP-İŞ SENDİKASI	: Av. Gürel Sönmez	Merkez
30- HABER-İŞ SENDİKASI	: Av. Nizamettin Özkan	Merkez

Konfederasyonumuz, bu bilgiler toplandıktan sonra, tüm üye kuruluşlarımıza yazdığı 24 Mart 1977 tarihli ve 77/1435 sayılı yazı ile, Türk-İş Hukukçular Danışma Kurulunun ilk toplantısının 8 Nisan 1977 günü saat 14.00 de Türk-İş Genel Merkezinde yapılacağını, tüm Hukukçuların toplantıda hazır bulunmalarını istemiştir.

8 Nisan 1977 günü saat 14.00 de TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M.Sadık ŞİDENin başkanlığında yapılan Türk-İş Hukukçular Danışma Kurulunun ilk toplantısında aşağıdaki gündem işlenmiştir.

GÜNDEM : 1- 275 sayılı yasanın 19/2 maddesi uyarınca, hak uyuşmazlıklarında özel hakeme başvurma hal ve zorunlulukları,

2- Sendika Yöneticilerinin kıdem tazminat hakları ve hukuki yapısı

3- Sendika tüzüklerinin incelenmesi ve resmi mercilerin bu konudaki yetkileri,

4- 440/sayılı yasanın 30/3. maddesi uyarınca KİT.lerde çalışan memurlara ödenen ikramiyeler, ikramiyelerin istirdatı ve yöneticilerin sorumluğu,

5- Çalışma Bakanlığının Çalışma Meclisi toplantısında dayandığı hukuki gerekçeler,

6- Sendika Genel Kurullarının ve şube kongrelerinin hangi esaslara göre yapılacağı

7- Yetkili sendikaların tesbitinde uygulanan işlemlerin mahiyet ve geçerliliği,

./..

8- Sendikaların faaliyetten men ve kapatılma koşulları,
9- Çalışma Hayatını ilgilendiren diğer yasa tasarıları,
10- Kıdem Tazminatı fon'unun kurulması ve koşulları,
11- Kıdem Tazminatının vergilendirilmesindeki esaslar,
12- Çalışma hayatı ile ilgili diğer öneriler.

Bu toplantıya, aşağıda isimleri ve mensup oldukları kuruluşların belirtildiği avukatlar katılmışlardır.

1-	Avb Hüseyin Ekmekçioğlu	- Türk-İş
2-	" Naciye Beşe	"
3-	" Süleyman Bayramoğlu	- Petrol-İş
4-	" Nizamettin Özkan	- Haber-İş
5-	" Muzaffer Özülke	- Sağlık-İş
6-	" Gültekin Özdener	- Teksif
7-	" Sacit Karatoprak	- "
8-	" A.Vefa Güntürkün	- Tarım-İş
9-	" O.Şeref Bozkurt	- Basın-İş
10-	" Doğan Balta	- Yol-İş
11-	" Abdi Pesok	- Hava-İş/Deri-İş
12-	" Hakkı Keskin	- Tekgıda-İş
13-	" Kaya Gülboy	"
14-	" Gülderen Ersoy	- Kristal-İş
15-	" Erbaşar Özsoy	-Türk Harb-İş
16-	" Türkan Sarıoğlu	- "
17-	" Ekrem Tekin	- Oleyis
18-	" Nüzhet Erol	- Likat-İş
19-	" Asena Özgen	- T.G.S.
20-	" Ahmet	- E.G.O - Asu-İş
21-	" Gürbüz Selçuk	- Türk Metal

Türk-İş Hukukçuları Danışma Kurulunun 2 gün devam eden bu ilk toplantısında, yukarıda belirtilen gündemin altı maddesi müzakere edilmiş, konular etraflıca tartışıldıktan sonra kurul üyelerinin önerileri tesbit olunmuştur.

Türk-İş Hukukçuları Danışma Kurulu, müteakiptoplantının 13 Mayıs 197 Cuma günü saat 14.00 de aynı yerde yapılmasına karar vermiştir.

Bu karar uyarınca Konfederasyonumuz, hem üye kuruluşlara hemde üye kuruluş avukatlarının ad ve adreslerine, 27 Nisan 1977 gün, 77/1853-29 sayılı yazı göndermiş ve Türk-İş Hukukçuları Danışma Kurulu İkinci toplantısının 13 Mayıs 1977 Cuma Günü saat 14.00 de Türk-İş Genel Merkezinde yapılacağını bildirerek toplantıda görüşülecek konulara ait gündemi bu yazı ekinde bildirmiştir.

13 Mayıs 1977 Cuma günü saat 14.00 de Türk-İş Genel Sekreteri M.Sadık ŞİDE'nin başkanlığında yapılan, Türk-İş Hukukçuları Danışma Kurulunun 2 nci toplantısına;

./..

1-	Av. Hüseyin Ekmekçioğlu	- Türk-İş
2-	" Naciye Beşe	"
3-	" Gündoğan Çaylaklı	- DYF-İŞ
4-	" Yalçın Yaşa Güler	- Petrol-İş
5-	" Erdoğan Gökbulut	"
6-	" Aydın Özdemir	- Tekgıda-İş - Rize
7-	" M.Kemal Altuğ	- Sağlık-İş - İstanbul
8-	" Süleyman Bayram	- Petrol-İş - Merkez
9-	" Erdinç Özel	- " - Kocaeli
10-	" Abdi Pesok	- Hava-İş/Deri-İş
11-	" Erbaşar Özsoy	- Türk Harb-İş
12-	" Nüzhet Erol	- Likat-İş
13-	" Sevgi Eren	- Harb-İş/Teksif - Kayseri
14-	" Gülderen Ersoy	- Kristal-İş
15-	" Sacit Karatoprak	- Teksif
16-	" O.Şeref Bozkurt	- Basın-İş
17-	" Ali Çelebi	- Tümtis-BİF
18-	" Muzaffer Özülke	- Sağlık-İş
19-	" Nizamettin Özkan	- Haber-İş

katılmışlar ve aşağıdaki gündemi müzakere etmişlerdir. :

GÜNDEM : 1- Çalışma Bakanlığının, Çalışma Meclisi toplantısında dayandığı hukuki gerekçeler,

2- Yetkili sendikanın tesbitinde uygulanan işlemlerin mahiyet ve geçerliliği (istifa ve çağrı tarihlerinin üyeliğe etkisi, irade yoklaması veya serbest irade beyanı, sahtelik iddiaları- ve benzer konular)

3- Sendikaların faaliyetten alı konulması ve kapatılması hal ve koşulları,

4- Çalışma Hayatını düzenleyen diğer yasa tasarıları,

5- Kıdem Tazminatı Fonunun kurulması ve koşulları

6- Kıdem Tazminatının vergilendirilmesi esasları,

7- Toplu İş Sözleşmelerinden yararlanma koşulları,

8- Üyelikten ihraç kararının kesinleşme halleri,

9- İşçi-Memur ayırımı,

10- İşyerlerinin kapatılması - yeniden açılması halleri ve bu uygulamanın toplu iş sözleşmesi düzenine etkisi,

11- Grev uygulaması içinde işyerinin kapatılması,

12- Çalışma Hayatı ile ilgili öneriler.

Türk-İş Hukukçuları Danışma Kurulunun iki gün devam eden 2 nci toplantısında yukarıdaki gündemin tamamına yakını tartışılmış ve öneriler ileri sürülmüştür.

Bu toplantıda da, gündeme yeni maddelerin eklenmesi ve kalan konuları görüşülmesi için müteakip toplantının 18 Haziran 1977 Cumartesi günü saat 9.00 da Türk-İş Merkezinde yapılmasına karar verilmiştir.

Türk-İş Hukukçuları Danışma Kurulunun her iki toplantısı da, konuşmalar başından sonuna kadar bantlara kaydedilmiş ve bu bantlar deşifre olunmuştur. En kısa zamanda bu toplantılarda yapılan konuşmalar ve öneriler "Hizmete Özel" nitelikte kitap halinde derlenecek ve üye kuruluşlarımıza gönderilecektir.

./..

Türk-İş topluluğunun büyük bir hukukcu potansiyeline sahip bulunduğunu bir kere daha ortaya koyan bu toplantılar, heraş muntazaman yapılacaktır.

Ancak, mevcut hukukcu kadrosunun 1/6 sının toplantılara katılmış olması üye kuruluşlarımızın konuya fazla önem vermediklerini ifade etmektedir.

Oysa, ilk iki toplantıda, böyle bir toplantının yararlı sonuçlar ortaya koyduğu, iş hukukunda ve uygulanmasında birliğin sağlanması sorununun çözümü için ciddi ve etkili tedbirler alınmasının gerektiği anlaşılmıştır. Toplantılarda Türk-İş'in çalışma hayatı ile ilgili yargı kararlarını derleyerek muntazaman neşredilmesindeki zarurette ittifak olunmuştur.

Türk-İş çalışmalarının daha etkin daha yararlı ve sorunların çözümünde üye kuruluşlara daha çok yardımcı olabilmesi için Hukukçular Danışma Kurulunun toplantıları aksatılmadan yapılacak ve toplantılarda ileri sürülen görüş ve öneriler tüm üye kuruluşlara zamanında duyurularak içinde bulunduğumuz uygulamadaki İş Hukukunun çok yönlü pürüzlerinin giderilmesine, isabetli teşhislerin konulmasına gayret gösterilecektir.

Ancak, bu önemli hizmetin daha yararlı yapılabilmesi için üye kuruluşlarımızın anılan toplantılara mümkün olduğu kadar tüm hukukçularını göndermeleri yararlı olacaktır.

TÜRK-İŞ HUKUK BÜROSU ÇALIŞMALARI:

Takip edilen Davalar ve diğer hukuk çalışmaları olarak iki ana grupta verilen bu bölüm raporunda 14 ayrı davanın safahatı birinci bölümde yer almaktadır. Diğer hukuk çalışmaları bölümünde de iki konu mevcuttur.

1) DAVALAR:

A) SONUÇLANAN DAVALAR:

a) Ankara 5.Asliye Hukuk Mahkemesinin 76/653 esas sayılı dosyası ile Nerim YULA'nın kıdem ve ihbar tazminatlarıyla ilgili olarak Metal-İş Sendikası ve Konfederasyonumuz aleyhine açmış olduğu dava 29.4.1977 tarihli oturumda husumet yönünden redolunmuştur.

b) Ankara 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin 76/28 esas sayılı dosyası ile PTT.Genel Müdürlüğünün Akşam Gazetesinin Teleks borçları hakkında Nur ÖKTEN ve Konfederasyonumuz aleyhine açmış olduğu tazminat davası 27.4.1977 tarihli oturumda husumet yönünden redolunmuştur.

c) Ankara 8.Asliye Ceza Mahkemesinde 976/330 sayılı esas sayılı dosya ile bazı işçiler adına Yeni Haber-İş Sendikası Yöneticilerinin, Hava Kuvvetleri Güçlendirme Adına işçilerden tahsil edilmiş paraları zimmetlerine geçirmiş oldukları iddiasıyla açılmış bulunan dava, yargıtayın bozma kararına rağmen tekrar sanıkların beraatıyla sonuçlanmıştır. Karar tarafımızdan temyiz edilmiştir.

d) İzmir 2.İş Mahkemesinin 76/531 ve 76/532 sayılı dosyaları yargıtayca bozulmuş ve mahkeme 4.4.1977 tarihli oturumda yargıtayın bozma ilâmındaki gerekçeye uyarak her iki davayı görev yönünden red ederek karara bağlamıştır.

e) İzmir 1.Asliye Ceza Mahkemesinde 1975/449 esas sayılı dosya ile İzmir 16 Haziran direnişi nedeniyle açılmış bulunan ceza davası 18.5.1977 tarihinde sendika yöneticilerinden Faruk Akar Karasu, Kâzım Baykutan, Çetin Göçer, Turan Laçin, Faruk Barut, Ali Demirkan, Orhan Saldıran, Ethem Ezgü, Ertuğrul Bulmamış'ın 275 sayılı Kanunun 20/5 ve 56. maddelerine muhalefetten 8 er ay müddetle hapislerine ve 10 ar binlira para cezasıyla tecziyelerine karar verilmiş ancak bu cezalar 647 sayılı Kanun hükümleri dairesinde tecil olunmuştur. İşçilerden 36 sanığa ise aynı Kanunun aynı maddesi uyarınca 6 şar ay müddetle hapis ve 5 er yüzlira ağır para cezasıyla tecziyelerine karar verilmiştir. Ancak verilen hapis cezaları 647 sayılı Kanun hükümleri uyarınca günlüğü 20 lira hesabıyla neticeten 4.100 er lira para cezasına çevrilmiştir. Haklarında dava açılmış olan 86 sanığın ise beraatlarına karar verilmiştir.

./..

Hernekadar yazılı savunmamızda suçun niteliği bakımından 275 sayılı Kanunun 17.maddesi delaletiyle ayni kanunun 56.maddesinin unsurlarının mevcut olmadığını, fiilin niteliği bakımından Kanunsuz grev olmayıp, Anayasal direniş hakkı olduğunu, olay günü bizzat Türk-İş Genel Başkanı Halil TUNÇ'un duruşmadaki ifadesinden de anlaşılacağı üzere elektriklerin saat 06.00'da kendisi tarafından kesilmiş olduğunu, işçilerin bu nedenle çalışamadıklarını gerek bağlı bulundukları sendika ve gerekse Türk-İş tarafından alınmış bir grev kararının mevcut olmadığını delilleri ve hukukî gerekçeleri ve dosya durumuna göre izah ederek sanıkların beraatlarını talep etmiş iskte mahkeme fiili,"Kanunsuz Grev" olarak nitelemiş ve grev yapan işçilerin Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna bağlı Tes-İş ve Bes-İş Sendikalarına üye olmaları sebebiyle aralarında manevi birlik bulunduğu, hadise günü besai saatlerinde işyerlerine geldiklerinde elektrikle ilgisi olmıyarak işe gitmemek suretiyle, işin aksamasına sebebiyet verdikleri ve bu suretle yaptıkları fiilin elektrik iş dalında yapılmış, bir grev niteliğinde olduğu gerekçesiyle yukarıda arzettiğiniz şekilde karar verilmiştir. Karar tarafımızdan temyiz edilmiştir.

B) DEVAM EDEN DAVALAR:

a) İzmir-Bornova Asliye Ceza Mahkemesinde 1977/229 esas sayılı dosya ile 16 Haziran 1975 direnişine katılan işçiler hakkında açılmış olan davanın 9.5.1977 günkü oturumunda esas hakkında mütaalasını veren iddia makamı sanıkların 275 sayılı Kanunun 20/5 ve 56.maddeleri gereğince tecziyelerine karar verilmesini talep etmiştir. Yazılı savunmamızı hatırlamak üzere tarafımıza mehil verilerek duruşma 12.7.1977 gününe ertelenmiştir.

b) Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesinde 1976/337 E.Sayılı dosya ile Burhan Ulukan ve arkadaşlarının Konfederasyonumuz Kongresinin iptali talebi ile açmış bulundukları davanın 24.4.1977 tarihli oturumda müzakere cevapları tarafımızdan mahkemeye tevdi edilmiş, ancak davacı vekilinin mazereti nedeniyle hazır bulunamamasından dolayı duruşma 3.6.1977 tarihine ertelenmiştir.

c) Ankara 2.İş Mahkemesinde 973/1201 E.Sayılı dosya ile Şinasi Gök'ün Konfederasyonumuz aleyhine açtığı, Akşam Gazetesindeki hizmetleri karşılığı kıdem ve ihbar tazminatı ile ilgili dava 21.4.1977 tarihli oturumda da gelmeyen tanık Ülkü Arman'ın yeniden ihsaren celbine karar verilerek 24.6.1977 gününe talik edilmiştir.

./..

d) Toplu Basın ceza mahkemesinde 1977/30 Esas sayılı dosya ile Yeni Haber-İş Sendikası yöneticilerine TÜRK-İŞ Bülteninde hakaret ettiklerinden bahisle Türk-İş İcra Kurulu Üyeleri hakkında Ankara Toplu Basın Ceza Mahkemesinde yapılan 5.5.1977 günkü oturumda tevsii tahkikat taleplerimizi bildirmemiz için tarafımıza 15 gün süre verilmiş olup, taleplerimiz süresinde yazılı olarak Mahkemeye arzolunmuş, bu nedenlerle duruşma 30.5.1977 günü saat 14.00 e talik edilmiştir.

e) Genel Başkan Halil TUNÇ'a basın yoluyla hakaret ettiklerinden vesika dergisi aleyhine açmış olduğumuz davanın ilk duruşması toplu basın ceza mahkemesinde 31.5.1977 günü saat 14.15 de yapılacaktır.

f) Türk-İş Genel Başkanı ve İcra Kurulu üyelerine basın yoluyla hakaret eden Mem-Der Yöneticileri hakkında açtığımız davanın ilk duruşması toplu basın ceza mahkemesinde 31.5.1977 günü saat 14.30 da yapılacaktır.

g) Ziya Hepbir tarafından İstanbul 1.İş Mahkemesinde kıdem ve ihbar tazminatlarını konu alan 77/755 sayılı davayı açmıştır. Tarafımızdan dava dilekçesine cevap verilmiş olup, duruşması 2.6.1977 günüdür.

h) Davacı Ziya Hepbir Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesinde açmış olduğu davada (77/259) Genel Başkan Halil Tunç'un kıdem tazminatı almasına imkân sağlıyan Türk-İş Yönetim Kurulunun 7/4 sayılı ve 29-30 Eylül 1976 tarihli kararının iptalini talep etmektedir. Bu davanın cevap layihası tarafımızdan hazırlanmıştır. Duruşması 17.6.1977 saat 10.30 dadır.

C) AÇILAN DAVALAR:

a) Türkiye Yeni Haber-İş Sendikası Haber Bülteninde Türk-İş Yöneticileri hakkında hakaretemiz ithamlar bulunması nedeniyle tarafımızdan açılan dava henüz Ankara Sorgu Hakimliğinde olup, toplu basın ceza mahkemesine sanıklar aleyhine dava açılacaktır.

D) İCRA TAKİPLERİ:

a) Ges-İş Sendikasının Konfederasyonumuza olan toplam 405.000.-TL. borcundan ötürü 2 ayrı İcra takibi yapılmış, takip dosyalarında biri için borçlunun Adana'daki gayrimenkûlü haciz olunmuş, haczolunan gayrimenkulün değer takriri yaptırılarak takdir raporu borçlu adresine tebliğe çıkarılmıştır. Tebliği müteakip mahcuz gayrimenkulün satışı istenecektir. Takibe konu olan 2. dosyaya birinci dosyadaki mahcuz gayrimenkul üzerine haciz konulması için Adana İcra Memurluğuna talimat yazılmıştır.

./..

b) İstanbul 4.İcra memurluğunun 977/1938 E.sayılı takibi ile Ziya Hepbir İl Hakem Kurulu Kararı gereğince boşta geçen aylara ait ücret ve ikramiyeleri tutarı 38.300.-TL.lık takibine 1.3.1977 tarihinde tarafımızdan itiraz edilerek takip durdurulmuştur.

c) Konfederasyonumuzun maliki bulunduğu Türk-İş pasajındaki dükkanların kira borçlarını tahsili ve kira bedellerinin süresi içinde ödenmemesinden ötürü mecurun tahliyesi için İcra takibine geçilmiştir. Türk-İş Muhasebe Müdürlüğünden aldığımız bilgiye göre Mithat Keskin aleyhine 23.100.-TL. Cemal Çanga aleyhine 6.750.-TL., Derin Baykal aleyhine 5.000.-TL. yine Derin Baykal aleyhine 3.400.-TL. Arif Umur aleyhine 28.600.-TL. Önder Çimen aleyhine 7.000.-TL. İcra Takribine geçilmiştir.

d) Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenmiyen prim borçlarıyla ilgili olarak gönderilen ödeme emrine Akşam Gazetesiyle ilgili prim borçlarının 6.1.1972 tarihli mukavelenin 2/a maddesi gereğince muatabin Konfederasyonumuz değil Basın-İş Sendikası olduğunu bildirir. Yazı mukavele ekleri ile birlikte Sosyal Sigortalar Kurumu Eminönü Şubesine cevaben gönderilmiştir.

E) HUKUKİ MÜTALAA ÇALIŞMALARI :

a) Sendikaların üye sayılarını, Kongre sonuçlarına ait tutanaklar ile çalışma raporları ve mali blançoları, tahmini bütçelerini, Çalışma Bakanlığına ve bağlı bulundukları Konfederasyona göndermeleri hakkında 274 sayılı Yasanın incelenmesi,

b) Toplu sözleşme düzeninin 15.yılında işçi-işveren ilişkilerinde çıkan güncel sorunlar ve çözüm yolları konulu sempozyumda işlenen (ülkemizde grup sözleşmelerinin uygulanması) konusunda araştırma müdürlüğü ile müşterek çalışma,

c) Cezalı ücret kesintisi ile ilgili 1475 sayılı İş yasasının 32 nci maddesi uyarınca İşçi Ücretlerinden Ceza olarak kesilen paraların tahsili ve kullanılması hakkında hukuki inceleme,

d) Yurt dışında görevlendirilecek sendika uzmanlarının, atanma ve çalışma koşulları hakkında yasa incelemesi,

e) Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürü ve Müsteşar yardımcısı ile yapılan görüşme sonucu hakkındaki rapor,

f) Türk-İş Genel Kurulunun Tüzüğün 5. maddesiyle ilgili olarak Olağanüstü toplantıya çağrılması açısından Türk-İş Ana Tüzüğünün incelenmesi,

./..

g) Çırak-Kalfa ve Ustalık Kanunu tasarısı üzerinde hukuki inceleme,

h) Konfederasyonumuz bünyesinde, kadrolu veya ücretli personel olarak yabancı uyruklu kişilerin çalıştırılıp, çalıştırılmıyacağı hakkında hukuki inceleme,

ı) Türk-İş Ana Tüzüğü uyarınca hazırlanan yönetmelikleri yasa, tüzük ve toplu iş sözleşmesi açısından incelenmesi,

i) Emekli işçilerin, sağlık hizmetlerinden yararlanmaları için Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyetince, Sağlık Karnelerinin tastikinin zorunlu kılınmasının yasalara uygunluk bakımından incelenmesi,

j) İşkolu düzeyinde menfaat grevi prosedürü'nün 275 sayılı yasa açısından incelenmesi,

İşleri yapılmıştır.

F) DUYURU VE TOPLANTILAR :

a) Konfederasyonumuz üyesi kuruluşların Avukatlarından müteşekkil Türk-İş Hukukçular Danışma Kurulunun ikinci toplantısı 13-14 Mayıs 1977 günleri yapılmış ve Çalışma Mevzuatıyla ilgili sorunlar, bu sorunların çözümü için öneriler tespit olunmuştur. Ayni kurul 18 Haziran 1977 günü saat 09.00 da yeniden toplanmak üzere görüşmelerine ara vermiştir. 18.6.1977 günü yapılacak toplantıya üye kuruluşların Avukatları gündemi oluşturan konular belirtilerek çağrılmışlardır. Bu konuyla ilgili daha geniş bilgi, Raporumuzun takip eden bölümünde yer almaktadır.

G) HAZIRLIĞI TAMAMLANAN İCRA TAKİPLERİ:

Türk-İş İcra Kurulunun servisimize göndermiş bulunduğu 11.5.1977 tarihli ve özel 11/5 sayılı yazılı emir üzerine, İcra Kurulunun 11/5/1977 günlü ve 71/1 sayılı kararı uyarınca: Bugüne kadar yapılan sözlü ve yazılı ikazlara rağmen mali vecibelerini yerine getirmeyen Oleyis Sendikası aleyhine:

a) Aidat alacağı olarak 198.800.-TL.
b) 3 yıllık Dayanışma Fonu olarak 36.500.-TL.
c) Kefalet borcundan mütevellit 1.000.000.-TL.

olmak üzere toplam 1.234.300.-TL'nin tahsili için İcra işlemlerine başlanılmıştır.

DIŞ İLİŞKİLER ve ARAŞTIRMA BÜROSU ÇALIŞMALARI

DIŞ İLİŞKİLER:

Dünya Sendikacılığı ile ilgili gelişmeleri yakından takip etmek ve Sendikacılarımıza Dünya görüşü kazandırmak amacıyla İcra Kurulumuz geniş bir program uygulamaktadır.

Bu program gereğince bütün Dünya Ülkeleri ile temas kuracak şekilde Konfederasyonlararası yazışmalarımız geliştirilirken, yakın dostluklar kurduğumuz ülkeler Konfederasyonları ile karşılıklı heyet teatilerine başlanmıştır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Dünyaya açılma programından amacımız, TÜRK Sendikacısına dünya görüşü sağlayacak ziyaretler yapmasını, hakkında okuyarak bilgi topladığı ülkelerin hiç değilse bazılarını görmesini temin içindir.

Bu amaçla düzenlenen Programın uygulanan kısmı şöyledir:

1- Sovyetler Birliği Sendikalar Konseyi Genel Kurulu'na 16 Mart-1 Nisan 1977 tarihleri arasında TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyesi ve YOL-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu ile TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Tezer katılmışlardır.

2- TÜRK-İŞ/DGB- Ortak Çalışma Grubu toplantısı için Almanya'ya yapılmış olan görev seyahatine, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı Osman Nuri Tekman, TÜRK-İŞ Batı Avrupa Temsilcisi Ekmel Onbulak katılmışlardır.

3- Tunus İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Kurulu 24-27 Mart tarihleri arasında TUNUS'ta yapılmıştı. Bu Genel Kurula TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyesi ve Tümsu-İş Sendikası Genel Başkanı Nihat Kaya, Ağaç-İş Sendikası Genel Sekreteri Kemal Sarısoy, Kristal-İş Sendikası Genel Mali Sekreteri Yusuf Topçu, Teksif Tercüman Cengiz Sipahi katılmışlardır.

4- TÜRK-İŞ/NVV Ortak Çalışma Grubu toplantısı Hollanda'da 28-31 Mart tarihleri arasında yapılmıştır. Bu görev seyahatine TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı Osman Nuri Tekman, TÜRK-İŞ Batı Avrupa Temsilcisi Ekmel Onbulak katılmışlardır.

./..

5- Norveç'te 1-3 Nisan tarihleri arasında yapılan Avrupalı Konfederasyonlar toplantısına TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, Türk Harb-İş Sendikası Başkan Vekili Çetin Soyak, TÜRK-İŞ Batı Avrupa Temsilcisi Ekmel Onbulak, TÜRK-İŞ Genel Başkan Danışmanı Kutay Aksel katılmışlardır.

6- Bulgaristan; 4-7 Nisan tarihleri arasında ziyaret edilmiş ve geziye Tarım-İş İkinci Başkanı Cevat Gümrükcü katılmıştır.

7- Yugoslavya; 18-25 Nisan tarihleri arasında ziyaret edilmiş ve geziye Maden Federasyonu Genel Sekreteri Mustafa Orhan, Tarım-İş Mali Sekreteri Yaşar Nakışcı, ve Sağlık-İş Genel Sekreteri Abdullah Uzunalioğlu katılmışlardır.

8- Sovyetler Birliği: 29 Nisan-11 Mayıs tarihleri arasında ziyaret edilmiş ve geziye TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve Petrol-İş Sendikası Başkanı İsmail Topkar, Harb-İş Sendikası Ankara Merkez Şube Başkanı Sait Şuvak katılmışlardır.

9- Irak: 30 Nisan-7 Mayıs tarihleri arasında ziyaret edilmiş ve geziye Likat-İş Sendikası Genel Sekreteri Yaşar Atıcı,Çimse-İş Eğitim Sekreteri Tamer Eralan, katılmışlardır.

10- NATO Gezisi: 9-14 Mayıs tarihleri arasında yapılmış, geziye TÜRK-İŞ Genel Sekreterlik Danışmanı Erol Aykaş, Tekgıda-İş Paşabahçe Şubesi Sekreteri Şevket Olcayer, Petrol-İş Genel Sekreteri Özkal Yici, Tes-İş Antalya Şube Başkanı Osman Karamuk, Çimse-İş Mali Sekreteri Şevket Taşdemir, Deri-İş İstanbul Şube Başkanı Yusuf Aydoğan, TÜRK-İŞ tercümanı Olcay Vrana katılmışlardır.

Dış İlişkiler ve Araştırma Büromuz rutin günlük yazışma ve tercümelerinin dışında üye kuruluşlarımızın dış ilişkilerle ilgili yazışmalarına da yardımcı olmaya devam etmektedir.

Bunun yanısıra dış ilişkiler haber bültenlerini İngilizce, Almanca, Arapça olarak yayınlamakta ve bu bültenler çok sayıda Konfederasyona gönderilmektedir. Giderek bu sayı arttırılmaktadır.

TÜRK-İŞ/DGB ORTAK ÇALIŞMA KOMİSYONU MÜNİH'TE TOPLANDI

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) ile Alman Sendikalar Birliği (DGB arasında sürdürülen sürekli sendikal komisyon toplantısı 16-18 Kasım 1976'da Münih'te yapıldı). ./..

Muhtelif konuların yer aldığı gündemde son yıllarda F.Almanya iç piyasasında meydana gelen gelişmeler ağırlık kazanmaktaydı.

DGB Delegasyonu Başkanı ve Genel Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Karl Schwab, 1977 Yılında F.Almanya'da işsizliğin daha da artacağını ve bu gelişmenin sonucu olarak da yabancı işçi getirmeme kararının ortadan kalkmayacağını ve kısıtlamaya devam edileceğini açıkladı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ, mevcut iş piyasasının şartları karşısında DGB'nin bu tutumunu anlayışla karşıladıklarını belirtti ve AET Üyesi ülkelerde çalışan Türk işçilerine, topluluk üyesi ülkelerin işçilerine verilen hakların tanınmasıyla, Assosiye üyelik anlaşmasının gerçekleştirilmesini önerdi.

DGB Delegasyonu bu önerinin gerçekleşmesi yönünden Federal Hükümete baskı yapacaklarını, ancak çalışma ve oturma izinleri, çocuk parası, ailelerin birleştirilmesi, serbest dolaşım gibi bir çok konunun açıklığa kavuşturulması gerektiğini belirtti.

Toplantı esnasında Türk işçilerinin ülkelerine kesin dönüşlerinde doğan emeklilik sorunları ile işçi çocuklarının eğitim sorunları da ele alındı.

Daha önce 23-24 Mart 1977 tarihleri arasında Düsseldorf'ta yapılan görüşmelerden sonraki çalışmalar sonucu her iki tarafca noksan ve müphem kalmış noktalar hakkında bilgi alış verişi yapıldı:

1) Türk Sigorta mevzuatına göre sigorta primi olarak işçilerin %7, işverenin %8 ödediği bildirildi.

Alman Sigorta Hukukunda rastlanan prime esas kademelerin (100,200,300 gibi.) olmadığı açıklandı.

İsteğe bağlı sigortada prime esas kazanç, istek tarihinden önceki yıldaki kazanç tutarının, prim ödeme gün sayısına bölünmesi ile bulunan miktar olup, primin tamamını işçi ödüyor. (%15)

Bu yıllık kazanç her yıl istenirse %10 artırılabiliyor.

2) Prime esas tutulan tavan kazanç aylık (200 X 30)=6.000.-lirayı geçmiyor. Kısa bir zamanda (280 X 30)= 8.400.-liraya çıkması bekleniyor

./..

3) Aylığın hesaplanmasında 5 yılın en yüksek kazanç sağlanan 3 yıl ortalaması alınıyor. Aylık oranı esas olarak %70 dir. Bu orandan, kadınlarda 50, erkeklerde 55 yaştan sonraki her tam yaş için %1 artırılıyor. Bu yaşlarda en az 15 yıl sigortalı olup, yılda ortalama 120 gün şartını yerine getirerek aylığa girenlerde 25 yıldan eksik her tam yıl için %0.5 indirim yapılıyor.

Türk Sigorta mevzuatı hakkında bu bilgiler verildikten sonra;

4) Prim aktarılması konusunda,

4.1) Prim aktarılmasının yalnız sigortalının isteği halinde yapılmasının esas alınması; Prim aktarılmasından önce sigortalıya her iki ülke yasasına göre prim aktarılmasından önceki durumu ile, prim aktarılması halindeki durum hakkında her iki ülke sigorta mercilerince açık bilgi verilmesinin ve bunu müteakip sigortalının tercih yapmasının sağlanmasının isabetli olacağı,

4.2) Gelen primin (yalnız işçinin ödediği miktar) Türkiye'de Sosyal Sigortalar Kurumunca hem işçi, hem de işveren primi olarak değerlendirilmesi,

4.3) Artan primlerin Türk-İş'ce işçiye iade edilmesi öneriliyor.

4.4) Buna karşılık ise W.ELSNER'ce artan primin işçiye ödenmiyerek bu paralarında prim ödeme günü olarak (itibari hizmet gibi) değerlendirilmesi öneriliyor.

Bunun dışında W.ELSNER şu teklifi de yapıyor. (Tavan ücret yerine daha düşük bir günlük ücret üzerinden, prim tutarının güne çevrilmesi bu suretle gün sayısının çoğaltılması ve bu halde aylık hakkının doğması halinde de bu düşük ücretten aylık bağlanılması).

Bundan sonra emeklilik primlerinin nasıl aktarılacağı teknik olarak görüşüldü:

4.5) Bunun Sosyal Güvenlik Sözleşmesine ek bir protokolle mümkün olabileceği ve bu suretle bunun güvence altına alınabileceği sonucuna varıldı.

5) Daha sonra İtalya ile Almanya arasında 1912 yılından önce prim aktarılması olduğu buna ait uygulama ile ilgili anlaşmanın bir örneğinin W.ELSNER tarafından gönderilebilineceği söylenildi:

./..

Bunun dışında prim aktarılmasının yasal olarak ne şekilde yapılabileceği hususunda bir toplantı yapılarak ortaklaşa bir metnin (Almanca ve Türkçe metinlerde anlam karışıklığını önleme bakımından ortaklaşa)

6) Milliyet Gazetesi'nin F.Almanya'daki nüshasında yayınlanan ve rapora bir fotokopisi ekli yazıdaki espriye katılınmayıp işçilerin sosyal güvenliğinin önde geldiğinde her iki taraf görüş birliğinde olduğunu bildirmiştir.

7) Bunun dışında boşanma ile ilgili sorun görüşüldü:

F.Alman mevzuatına göre sigortalının boşanmış olduğu kadının eğitimde olan çocuğu mevcutsa dul aylığına evli kaldığı yılla orantılı olarak hakkı olduğu belirtildi.

8) Malûliyet emekliliği ile ilgili uygulamada zorluklar olduğu örneğin F.Almanya'da muayene olma zorunluğu var. Bu malûliyette de işkazalarında olduğu gibi muayenenin Türkiye'de yapılması için tedbirler getirilmesi araştırılmalı ve gerçekleştirilmelidir.

F.Almanya mevzuatına göre malûliyetin tesbitinin ne şekilde yapıldığı soruldu: Bu hususdaki formun doktorlar tarafından cevaplandırıldığı ve bu formun hukukçular tarafından değerlendirildiği belirtildi. İncelenmek üzere formdan bir örnek gönderilmesi talep edildi.

Yapılan görüşmeler sonucu (5) inci madde'de bahsedilen husus ile yani;

1) Primlerin aktarılması,

2) Eğitim emekliliği (7) inci maddede bahsedilen husus,

3) Malûliyet hakkında Türkiye'de rapor verilmesinin temini hususunda, müşterek bir rapor hazırlanarak DGB ve Türk-İş'e verilmesine ancak bunun 15-19 Mayıs 1977 tarihinde yapılacak toplantıya yetiştirilmesinin maddeten mümkün olamıyacağı ve işin daha fazla uzamamasında da birleşilerek Türk-İş sosyal güvenlik uzmanı Osman Tekman'ın DGB nin Batı Berlin'de Haziranın son haftasında düzenleyeceği seminere 28 Haziran 1977 tarihinde görevle çağırılmasını müteakip, oradan Düsseldorf'a geçilerek 4-7 Temmuz 1977 tarihleri arasında bir araya gelinmesinin faydalı olacağı ve konunun verilecek müşterek raporu müteakip yapılacak DGB-Türk-İş daimi komisyon toplantısında son şeklini alabileceği görüşüne varıldı.

./..

ICFTU GENÇLİK BEYANNAMESİ

(17-25 kim 1975 tarihinde Meksika'da yapılan .. ICFTU Dünya Kongresinde benimsenen şekli ile).

ICFTU tarafından bütün dünya'da temsil olunan işçiler arasında, genç işçilerin oranı gittikçe artmaktadır. ICFTU bu sebeple işçi sınıfını kurtarmaya yönelik devamlı ve genel mücadele çerçevesi içindeki önemli görevleri arasında, genç işçilerin, karşılaştıkları ekonomik, sosyal ve kültürel sorunların çözünlenmesinde, tabii haklarının alınmasında ve içinde bulundukları şartları geliştirmede iş esnasında veya eğitim sırasında yaptıkları mücadelede kendilerine yardım etmeye kendini adamış bulunmaktadır.

ICFTU Gençlik Kolu'nu kurmak suretiyle genç dünya işçilerinin desteklenmesindeki kararlılığını göstermiştir. ICFTU ayrıca genç işçiler yararına olan faaliyetlerini yoğunlaştırarak uluslararası hür sendikal hareketin diğer sürekli bir amacına varılmasına yardımcı olmayı istemektedir. Bu amaç, sendikal hareketin genç sendikacılara faal rol vermek yolu ile güçlendirilmesidir. Aşağıdaki program gelecekteki faaliyetlere temel sağlamayı amaçlamakta ve insan şeref ve itibarını, işçinin tabii hak ve hayat standartlarını korumayı temel edinmiş olup bunlar ICFTU Tüzüğündeki İnsan Hakları Genel Beyannamesinde belirtilmiştir.

Bu beyannamede ileri sürülen isteklerin uygulanması için muhtelif ülkelerde görülen değişik sanayileşme derecelerinin gözönüne alınması gereklidir. Program, bütün hür sendikalarda müşterekten mevcut olan, uzun vadeli amaçları ortaya koyan ve uluslararası kabul edilen insan haklarının bütün ülkelerde ırk, cinsiyet, din ve ideoloji ayrılıkları gözetilmeksizin korunması fikrinden hareket eder ve bunu hür ve yerel gelişmenin bir temeli sayar.

ICFTU hür sendikalarda teşkilâtlanan genç işçiler adına bütün üye kuruluşlara ve diğer sendikal kuruluşlara, bunların siyasal güçlerine çağrıda bulunarak genç işçilerin, stajyer ve öğrencilerin yararlarına olarak bu programın uygulanması için bütün güçleri ile çalışmalarını talep eder. Ayrıca bütün hükümet ve uluslararası kuruluşlardan, çalışan ya da eğitim gören gençlerin haklı isteklerini karşılamak için kendi alanlarında gereken tedbirleri almalarını diler.

./..

ICFTU olarak bu program uygulamasının ancak barış, hürriyet ve gelişme içinde ve her türlü sömürgecilik ve sömürüden uzak olan topu lumlarda olabileceğini düşünerek, bu amaçların gerçekleşmesine yönelik bütün gayretlerini destekler. Bu esaslar doğrultusunda uluslararası hür sendika hareketi bütün gençlik kuruluşlarına çağrıda bulunarak genç işçiler beyannamesinin gerçekleşmesinde yan yana mücadele etmelerini talep eder.

Ayrıca devamlı olarak çıkardığımız ve bütün teşkilât'a dağıttığımız iç bültenlerde dünya'da cereyan eden önemli gelişmeleri bu arada ekonomik, sosyal, sendikal, politik, faaliyetleri mümkün olan en geniş şekli ile vermeye, böylece teşkilât içinde ve dışında bütün ilgililere bu konularda en son bilgileri vererek kendilerine faydalı olmaya çalışıyoruz.

Bundan başka, dışarıdan gelen yabancı delegasyonların Türkiye'deki bil'umum temas ve görüşmelerinde Dış İlişkiler ve Araştırma Bürosu personeli kendilerine refakat etmekte, ilişkilerin mümkün olduğu kadar olumlu biçimde sürdürülmesine gayret edilmektedir.

Bu arada dış ülkelere giden TÜRK-İŞ delegasyonlarının gerekli muameleleri Dış İlişkiler ve Araştırma Bürosunca ilgili yabancı sefaretler ve resmi devlet daireleri nezdinde takip ve intac edilmektedir.

SOSYAL GÜVENLİK KONULARI

Değerli Üyeler,

Bu bölümde Sosyal Güvenlik konuları üzerinde yapılan muhtelif çalışmalarımız özetler halinde takdim edilmiştir.

A- Sosyal Güvenlik Kurulu Çalışmaları:

Bilindiği gibi 27.7.1976 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 15.7.1976 tarih 7/12224 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Sosyal Güvenlik Kurulu" kurulmuş bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesinde Kurulun çalışma şekli "Sosyal Güvenlik Kurulu OLAĞAN OLARAK AYDA BİR KERE Sosyal Güvenlik Bakanının çağrısı ile toplanır." şeklinde amir bir hükümle saptanmıştır.

Bu amir hükme uyularak, Kurul her ayın son günlerine yakın toplantısını yapmak üzere toplana gelmiştir. Ancak 22.2.1977 de yaptığı toplantıdan sonra Mart 1977 ve Nisan 1977 aylarında olağan toplantı, yapılmamış nihayet, ilgili Bakanlık aşağıda örneği ekli 13.5.1977 tarih APT 256 sayılı yazısı ile, Konfederasyonumuz 24.5.1977 günü toplantıya çağırılmıştır.

Bugüne kadar ilk toplantısından sonra,
İkinci toplantısını 30.9.1976 tarihinde,
Üçüncü toplantısını 24.11.1976 tarihinde,
Dördüncü toplantısını 31.1.1977 tarihinde,
Beşinci toplantısını 28.2.1977 tarihinde,
Altıncı toplantısını 24.5.1977 tarihinde

yapan Kurul, 1976 yılında Ekim ve Aralık aylarında, 1977 yılında Mart ve Nisan aylarında olağan toplantısını yapmamıştır. Bugüne kadar yaptığı toplantılarda elle tutulur bir kararı olmayan Kurulun, bu gidişle amacına yönelik yani "yurt dışında çalışan işçilerin Sosyal Güvenlik ile ilgili sorunlarını, sosyal güvenlik kuruluşları arasında koordinasyonu, norm ve mevzuat yaklaşımını, sosyal güvenliğin kalkınma plân ve program ilkelerine uygun biçimde gelişmesini sağlamak, kuruluşların üyelerine tanıdıkları haklar yönünden dengeyi sağlayıcı çalışmalar yapmak, sosyal güvenlik kuruluşlarından yararlanacak olanların kapsamını genişletmek ve sosyal güvenliğin henüz götürülmemiş olduğu sahalara ve kimselere sosyal güvenliğin götürülmesi imkân yol ve tedbirlerini araştırıp tesbit etmek" hususundaki görevini kısa zamanda yerine getirebileceğini ümit etmek hatalı olur.

./..

Bunda Kurulun teşekkül tarzının büyük etkisi olduğu kanısındayız.

Kurul "Sosyal Güvenlik Bakanı'nın başkanlığında, Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı, DPT Sosyal Plânlama Dairesi Başkanı, Emekli Sandığı Genel Müdürü, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü, Bağ-Kur Genel Müdürü, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Hizmetler Genel Müdürü'nden teşekkül etmektedir.

Teknik bir danışma kurulu niteliğinde olan bu kurulu teşkil eden kimseler, çoğunlukla siyasi iktidarın etkisi altında kalmaktadırlar. Bu nedenle bizce bu kurulun DPT Sosyal Plânlama Dairesi yetkilileri, konu ile ilgili öğretim üyeleri ve çoğunlukla çalışan ve çalıştıranların temsilcilerinden oluşmalıdır.

B- 65 Yaşını Dolduran Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile İlgili Görüşümüz :

Sosyal Güvenliğin yaygınlaştırılması ve yaygınlaştırma döneminden önce ça ışmış ve artık çalışma gücünü yitirmiş olanlarında özel hükümlerle sosyal güvenlikten yararlanmaları prensiplerimiz arasındadır. Bu nedenle 2022 Sayılı 65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunu benimsemiş bulunuyoruz.

Kanunun 1 inci maddesinde kimlerin yararlanacağı şu hükümle tesbit edilmiş bulunmaktadır.

"MADDDE 1-65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, iş görme ve çalışma gücünden mahrum olduğunu tam teşekküllü hastanelerin Sağlık Kurulu raporu ile belgeleyen ve muhtaçlığını il veya ilçe idare heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan, Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun, bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan nafaka bağlanamamış veya bağlanması mümkün olmayan mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip olmayan Türk vatandaşlarına hayatta bulundukları sürece 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre 60 gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanunu ile tespit edilecek kat sayı ile çarpımından bulunacak miktarda aylık bağlanır.

Bunlardan evli olup, eşleri yukarıdaki şartlara haiz olanların aile reislerine ise bu aylık %50 arttırılarak bağlanır.

Herhangi bir şekilde bu maddede yazılı miktardan fazla, devamlı gelir sağlayan veya sağlaması mümkün olan kimselerin geçim kaynağı var sayılır ve kendilerine aylık bağlanmaz.

65 yaşını doldurmadığı halde başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde malûl olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanlarla durumlarına uygun bir işe yerleştirilemeyen sakatlardan, yukarıdaki şartları taşıyan Türk vatandaşlarına da bu kanun hükümlerine göre aynı ölçüde aylık bağlanır.

65 yaşın bitiminin tespitinde, ilgililerin, bu kanun yayımlandığı tarihte, nüfus kütük kayıtlarındaki doğum tarihleri esas alınır. Doğum tarihlerinde yapılacak düzeltmeler ile bu kanunun yayımlandığı tarihten geriye doğru bir yıl içinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz."

./..

Kanunun 4 üncü maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak. Yukarıdaki madde hükmünün açık ifadesine uygun olarak "Muhtaçlığın tanımı" ve "Muhtaçlığın belgelendirilmesi" 31.10.1976 tarih 15749 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmeliğin 2 ve 3 üncü maddelerinde yapıldığı halde; bu maddeler, 15.3.1977 tarih 15910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak aşağıda belirtilen şekilde değiştirilmiştir.

65 yaşını Doldurmuş, Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkındaki Yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair Yönetmelik,

MADDE 1- Yönetmeliğin 2 ve 3 üncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MUHTAÇLIĞIN TANIMI:

MADDE 2- Kendisine, Kanunda zikredilen gösterge rakamının Bütçe Kanunu ile tespit edilmiş kat sayı ile çarpımı sonucunda bulunan miktar kadar asgari nafaka veya Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının herhangi birinden bir gelir veya aylık bağlanmamış, gayrimenkul veya menkul malı bulunmayan kimselere "muhtaç" denir.

Müracaat sahibi kişinin Medeni Kanunun 315 inci maddesinde gösterilen nafaka vermekle mükellef hısımlarının bulunması, kendisine resmen nafaka bağlanmamış ise, muhtaç olmadığına delil teşkil etmez.

İcra dairesince adına nafaka bağlanmamış olduğu tespit edilenlerde "muhtaç" sayılır.

Tapuda kendi adına kayıtlı gayrimenkulü bulunmakla beraber bu gayrimenkullerinden bağlanacak aylık seviyesinde gelir elde etmeyen vatandaşın başka kaynaklardan bir gelir elde edip etmediği hakkında kendi beyanıyla yetinilir.

Mali, gelir ve aylığı bulunmakla beraber gelirleri toplamının aylık ortalaması bağlanacak aylık miktarlarından az olanlar da "muhtaç" sayılır.

Madde 3-Müracaatçının beyanı ve icradan yapılan araştırma neticesinde yukarıdaki ölçülere göre geliri olmadığı anlaşılan vatandaşların muhtaçlığı tevsik edilmiş sayılır.

Bu konuda idare heyetlerince başkaca bir belge aranmaz.

MADDE 2- Bu Yönetmelik 1.3.1977 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Kanunun saptadığı hudutları aşan ve adeta bir kanun niteliğinde hüküm koyan yönetmelik üzerine aylıktan yararlananların miktarının büyük ölçüde arttığı öğrenilmiş bulunmaktadır.

./..

Bu aylıklar ile bu aylıklıların Devlet Hastanelerindeki tedavi giderleri, Kanun'un 2 inci maddesi gereğince "Devlet Bütçesine gerekli ve yeterli ödenek konulması ile karşılanacağı" hükmü vardır. Bu durumda kanunun çıkışında tahmin edilen miktarın çok üzerinde kimseye aylık bağlanması, Devlet bütçesine büyük ölçüde ödenek konulmasını ve bu ödeneğin karşılanması da zorunlu bir vergi artışına yol açacağı tabidir.

Böyle hassas bir konuda, probleme en ince noktalarına kadar eğinilmesinde ve ileride telafisi mümkün olmayan yaraların açalmasına meydan verilmemesi gerektiği kanısındayız.

C- Sosyal Sigortalar Kanununa göre Günlük Kazanç Üst Sınırının Tespiti:

Bilindiği üzere Sosyal Sigortalar Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazanç üst sınırının 1.3.1977 tarihinden itibaren 300.-liraya çıkarılması hususunda Sosyal Güvenlik Bakanlığına 25 Ocak 1977 tarih 77/431-12/77 sayılı yazımız gönderilmiştir.

Yazımızın ısrarla takibine rağmen bahsedilen hususta Bakanlar Kurulu Kararının çıkarılması mümkün olmamıştır.

Bu konu ile ilgili olarak adı geçen Bakanlığa 18.5.1977 tarihinde şu yazımız gönderilmiştir.

"Sosyal Güvenlik
Bakanlığına
ANKARA

İlgi: 25.1.1977 Tarih 77-431-12/27 Sayılı ve 27.4.1977 Tarih 77-1862-12/27 sayılı yazılarımız;

Sosyal Sigortalar Kanunu gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazanç üst sınırının en geç 1.3.1977 tarihinden geçerli olmak üzere yükseltilmesi ile ilgili Bakanlar Kurulu Kararının en kısa zamanda çıkarılması 22.1.1977 Tarih 77-431-12/27 sayılı yazımızla istenildiği ve yazımız 22.3.1977 tarih 77-1382-12/27 sayılı, 27.4.1977 Tarih 77-1862-12/27 sayılı yazılarımızla da tekit edildiği halde, bahsedilen kararname halen çıkmamıştır.

İşin önemine binaen bahsedilen hususdaki kararnamenin en kısa zamanda çıkarılmasının temini hususunu üçüncü defa tekiden rica ederiz.

Saygılarımızla,

M.Sadık ŞİDE
Genel Sekreter
(İmza)

Kaya ÖZDEMİR
Gen.Eğt.Sek.
(İmza)

D- Ana ve Babalara Yapılacak Sağlık Yardımı Uygulaması ve Sorunlar:

Bu hususdaki uygulama hakkında Mart 1977 raporumuzda izahat verilmiş ve 1.9.1976 tarihinden sonra uygulama alanını genişletici Bakanlar Kurulu Kararı çıkmamış olduğundan bu hususta da Sosyal Güvenlik Bakanlığına 18.5.1977 tarihinde örneği aşağıya alınan yazımız gönderilmiştir.

" SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞINA
ANKARA

Bilindiği üzere 1912 Sayılı Kanun'un Geçici 7 nci maddesi "36 ve 42 nci maddeler gereğince, ana ve babalara yapılacak sağlık yardımı uygulaması, bu kanunun yayım tarihinden (22 Haziran 1975 den) itibaren üç yılda bütün illeri uygulama kapsamına alacak şekilde Bakanlar Kurulunca düzenlenir" hükmünü amirdir.

Bu hususta 26.2.1976 Tarih 7/11460 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile ilk uygulama 1.5.1976 tarihinden başlamak üzere üç kademede 1.9.1976 tarihine kadar 39 ilimiz uygulama alanına alınmıştır.

Bu kararnamenin verdiği, son uygulama tarihinden bu yana yaklaşık olarak aradan 9 aya yakın bir zaman geçmesine ve üç yılın dolmasına bir yıla yakın bir zaman kalmasına rağmen yeni uygulama alanlarını belirleyen Bakanlar Kurulu kararı henüz çıkmamıştır.

Bugünkü duruma baktığımızda il sayısı itibariyle yurdumuzda %58 oranında uygulamaya geçildiği görülür ise de; bu 39 ildeki sigortalı sayısı ile tüm sigortalı sayısı açısından bakıldığında bu oranın %36 olduğu görülecektir ki; bu durumda Kanunun tanıdığı sürenin hemen hemen 2/3 ü geçtiği halde sağlık yardımlarından yararlananların sayısı henüz 1/3 oranındadır.

Kanunun yürürlüğe girdiği günden beri tüm işçilerimiz hastalık sigortası primlerini, bahsedilen kanunla yükseltilen oran üzerinden ödemektedirler. Kanun her nekadar uygulama için üç yıllık bir süre tanımış ise de, uygulamanın ilk etaptaki ikişer aylık aralarla tüm illerimizi kapsaması beklenirdi. Bu olmadığı gibi, bu yıl uygulama alanına alınacak illerimizi belirliyen Bakanlar Kurulu kararı dahi çıkmamıştır.

./..

Yukarıda açıklandığı gibi uygulama alanı dışında çalışan fakat diğer işçilerle aynı oranda hastalık sigortası primi ödeyen işçilerimizin bir eşitsizliğe duçar oldukları açıktır; eşitsizliğin bir an evvel giderilmesi, uygulama dışında kalan illerimizin bir an önce uygulama alanına alınması ile olacağı tabiidir. Bu nedenle uygulama dışında kalan illerimizi uygulama içine alacak Bakanlar Kurulu Kararının tezelden çıkarılmasının teminini rica ederiz.

Saygılarımızla,

Halil TUNÇ
Genel Başkan
(İmza)

M.Sadık ŞİDE
Genel Sekreter
(İmza)

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

E- TÜRK-İŞ/DGB Ortak Çalışma Grubu Toplantısı :

Alman Sendikalar Birliği (DGB) ile yapılan daimi komisyon toplantılarının 1977 yılı içinde ilki 15-19 Mayıs 1977 tarihleri arasında yapılması kararlaştırılmıştı. Ancak 11 Mayıs 1977 günü DGB'den "Federal Almanya Bakanlar (Kurulu) ani olarak Sendikalar ve İşverenlerle birlikte, Almanya'daki son İŞ PAZARI ve İSTİHDAM problemlerini görüşmek üzere toplantı çağrısında bulunmuştur. Bu nedenle 15-20 Mayıs tarihleri arasında İzmir'de yapacak olduğumuz toplantıyı geçici olarak iptal etmek mecburiyetindeyiz. Beklenmedik bu durum için anlayışınızı rica eder, yeni bir toplantı tarihinin tesbiti için hemen faaliyete geçilmesini de şimdiden öneririm" yazılı telgrafı aldık. Yeni bir toplantı tarihinin saptanması hususunda Batı Avrupa Temsilcimiz Ekmel Onbulak'a yetki verilmiş olup, 25-30 Temmuz 1977 Tarihleri arasında toplantının yapılmasına mutabakat hasıl olmuştur.

Ancak 16-18 Kasım 1976 tarihleri arasında Münih'te yapılan toplantıda yapılan tesbit üzerine "Almanya'daki işçilerimizin emeklilik sorunları ile ilgili olarak iki konfederasyonun sosyal güvenlik uzmanlarının çalışmaları" başlamıştır. İlk toplantılarını 23-25 Mart 1977 tarihinde Düsseldorf'ta ikinci toplantısını 18-20 Nisan 1977 tarihlerinde Ankara'da yapan Uzmanlar, Temmuz 1977 ayının ilk haftasında Düsseldorf'ta bir araya gelecek ve müştereken hazırlıyacakları raporu Konfederasyonlarına verecekleridir.

İşçilerimizin çalıştıkları ülkelerin İşçi Sendika Konfederasyonları ile Almanya Sendikalar Birliği (DGB) ile olan ortak komisyon çalışmalarında bulunmak ve oradaki işçilerimizin sorunlarına çözüm aramak üzere Hollanda, Avusturya ve Belçika ile de temasa geçilmiştir.

F- TÜRK-İŞ/FNV İlişkileri

Hollanda Sendikaları Federasyonu (FNV) ile ilk ilişkimiz 28-31 Mart 1977 tarihleri arasında Amsterdam'da yapılmış ve bu toplantıda FNV'nin talebi üzerine DİSK hakkında bilgi verilmiş ve toplantı sonucu FNV temsilcileri, kendilerinin Türkiye açısından ilgi kurabilecekleri Konfederasyonun Türk-İş olduğunu belirtmişlerdir.

FNV ile temasımız 1977 Eylül veya Ekim ayında Türkiye'de devam olmak üzere, adı geçen Federasyona davet mektubu gönderilmiştir.

./..

G- TÜRK-İŞ/ÖGB İlişkileri

Avusturya İşçi Sendikaları Birliği (ÖGB) ile de sürekli komisyon toplantıları yapılması hususunda adı geçen Sendikalar Birliğine 6 Mayıs 1977 tarihinde aşağıda örneği olan yazı gönderilmiş bulunmaktadır.

"Sayın
Anton Benya
Avusturya İşçi Sendikaları Birliği
Başkanı, ÖGB
Hohenstaufengasse 10-12
Wien 1
AVUSTURYA

Konfederasyonumuz ülkelerinde işçilerimiz çalışan konfederasyonlarla daha sıkı bir işbirliği yapmayı hedef edinmiş ve bu yolda işçilerimizin bulundukları ülkelerdeki sorunlarına iki taraf sendikaları olarak eğilmek imkânı hasıl olmuş, bunun müsbet netice verdiği de bugüne kadar Alman Sendikalar Birliği (DGB) ile yaptığımız sürekli komisyon toplantıları ile tesbit edilmiştir.

Bu şekil çalışmalarımıza devamla Hollanda Sendikaları Federasyonu (FNV) ile ilk toplantıyı yapmış bulunuyoruz.

Bu maksatla sözkonusu çalışmayı sizin teşkilâtınızla da yürütmeyi arzu etmekteyiz. Bu yolda ilk müsbet adımın atılabilmesi için de bu yılın Ekim veya Kasım ayı içinde, uygun göreceğiniz günlerde sizi ve arkadaşlarınızı Türkiye'ye davet ediyorum.

Bu çalışmanın, teşkilâtlarımız arasında daha iyi ilişkilerin gelişmesine yardımcı olacağını umar cevabınızı beklerim.

Saygılarımla,

Halil TUNÇ
TÜRK-İŞ Genel Başkanı
(İmza)

H- TÜRK-İŞ/FGTB İlişkileri:

Belçika İşçi Sendikaları Federasyonu ile de sürekli komisyon toplantıları yapılması hususunda Avusturya İşçi Sendikaları Birliğine gönderilen yazı ile aynı mahiyette bir yazıda Belçika İşçi Sendikaları Federasyonuna gönderilmiştir.

TÜRK-İŞ/DGB
ORTAK ÇALIŞMA GURUBU TOPLANTISI
HAKKINDA BİR HABER ve TEPKİLERİ:

Altı yıldan beri devam eden TÜRK-İŞ/DGB Ortak Çalışma Grubu Toplantıları, tam bir intizam içinde ve muayyen fasılalarla yapılmaktadır.

Biri Türkiye'de ve diğeri Almanya'da yapılarak bugüne kadar aksatılmadan büyük bir titizlik içinde yürütülen ve oldukça yararlı olan çalışmaların, 1977 yılı ilk toplantısı, taraflarca alınan karar gereğince, 15/19 Mayıs 1977 Tarihlerinde İZMİR'de yapılacaktır.

Ancak, Toplantı'ya 5 gün kala DGB' yöneticileri, Almanya'da ani bir kararla yapılacak Bakanlık-Sendika toplantısı sebebiyle mazeretlerini beyan etmişler ve gönderdikleri telgrafla Türkiye'deki toplantının bir hafta kadar ertelenmesini istemişlerdir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ'un ILO Toplantısına gideceği ve diğer önemli işlerimiz sebebiyle bu toplantının 1977 Temmuz ayı son haftasına ertelenmesine karar verilmiş ve durum bir telgrafla DGB'ye bildirilmiştir.

Bu arada CUMHURİYET Gazetesinde maksatlı ve tamamen gerçek dışı bir haber yayınlanmıştır. Yönetim Kurulu Üyelerimizin ilgileneceğini umduğumuz bu olayla ilgili belgeler ekte verilmiştir.

Cumhuriyet Gazetesinde çıkan yayın

İlişikte görülen yazıdan anlaşılacağı üzere, WDR Türkçe radyo yayını dahil olmak üzere, Federal Almanya'da yayın yapan tüm Türk gazetelerine yalanlamamız gönderilmiş bulunmaktadır.

Bir haftalık erteleme konusunu sizinle benim yapmış olduğum! bir telefon konuşmasına dayanama anlayış göstermenizi istirham edeceğim. Ayrıca ilişikte DGB Haberlerin yeni sayısında çıkacak köşe yazımı bulacaksınız. Bütün bunlar WDR Türkçe servisindeki bazı dostlarımızın (!) ne yönde viraj aldıklarına bir belirtidir.

Saygılarımla durumu bilgilerinize arz ederim.

S.Mete ATSU

CUMHURİYET

14.5.1977

Seite 1

DGB, TÜRK-İŞ İLE YAPACAĞI TOPLANTIYI ERTELEDİ

DÜSSELDORF (Yağmur ATSIZ bildiriyor) -"Alman Sendikalar Birliği" (DGB), "Türk-İş" ile 15-20 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da yapacağı toplantıyı "Belirsiz bir tarihe" ertelemiştir.

Çok önceden yapılması kararlaştırılmış olan bu toplantının "DGB" tarafından böyle ansızın iptali, sendika çevrelerinde çok anlamlı karşılanmış ve "Alman Sendikalar Birliği"nin uzun duraksamalardan sonra attığı olumlu bir adım olarak değerlendirilmiştir.

DGB iptal kararına resmi gerekçe olarak, Türkiye'ye gidecek komisyonun başkanı ve DGB merkez yönetim kurulu üyesi Karl Schwab'ın aynı tarihlerde Federal Almanya içindeki başka toplantılara katılması zorunluluğunu göstermiştir.

"Alman Sendikalar Birliği"nin uzun yıllardan beri "Türk-İş" ile organik bağlantıları vardır ve Türk-İş'in iki görevlisi, "DGB"nin Düsseldorf'taki genel merkezinde sürekli memur olarak çalıştırılmaktadır. Bu organik bağlantılar sonucu "DGB" "Türk-İş"i Türk işçi hareketinin gerçek temsilcisi olarak kabul etmiştir. Ancak son zamanlarda, "DGB" yönetim çevrelerinde "Türk-İş"in tutumuna karşı beliren kuşkuların yoğunlaştığı belirtilmektedir. Özellikle "Seçimlerde hangi siyasal partinin destekleneceği" konusundaki gelişmelerden sonra bu kuşkular belirginlik kazanmıştır.

Sendika çevrelerine yakın bazı Alman gazetecilerinin değerlendirmesine göre "DGB", Türkiye için bir dönüm noktası oluşturabilecek 5 Haziran seçimleri arefesinde, "Türk-İş" ile Türkiye'de kolkola gözükmeyi siyasal açıdan sakıncalı görmektedir.

Cumhuriyet gazetesinde çıkan "DGB, Türk-İş ile yapacağı toplantıyı erteledi" başlıklı yazı

14.5.1977 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde "DGB, Türk-İş ile yapacağı toplantıyı erteledi" başlıklı bir yazı yayınlanmış bulunmaktadır. Düsseldorf kaynaklı Yağmur ATSIZ imzalı ilişikteki haberde gerçekle uzaktan yakından ilgisi olmayan bilgiler verilmektedir. Gerçekler şunlardır:

1) DGB Yürütme Kurulu üyesi ve delegasyon başkanı Schwab'ın, yabancı işçi sorunlarıyla ilgili olarak Federal Çalışma Bakanlığında katılacağı önemli toplantı nedeniyle, DGB-Türk-İş toplantısı ertelenmiştir.

2) DGB toplantının bir hafta öteye alınmasını istemiş ancak Türk-İş yöneticileri o tarihlerde serbest olmadıklarını bildirmişlerdir.

3) Haziran ayında Cenevre'de Uluslararası Çalışma Örgütünün toplantısı yapılacağından DGB-Türk-İş toplantısı Temmuz ayına kalmış bulunmaktadır.

4) Haberdeki, DGB-Genel Merkezinde iki Türk-İş temsilcisinin görev yaptığı iddiası gerçeklere aykırıdır.

5) Haberde belirtildiği gibi, DGB'nin Türk-İş'le seçim öncesi veya sonrası yan yana görünmekten sakınması için bir neden bulunmamaktadır. Toplantıyı bir hafta ertelemek istemesi bunun en basit belirtisidir.

6) DGB'nin Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Müdürüne gönderdiği ilişikteki yazıdan da anlaşılacağı üzere Türk-İş ile DGB arasında dostane ve sıkı bir işbirliği vardır. Bu güne kadar da bu sağlam ilişkileri yıpratıcı hiçbir olayla karşılaşılmamıştır. Haberde öne sürülen "DGB yönetiminde Türk-İş'e karşı kuşkular doğdu" iddiası asılsızdır.

Haberi yazan sayın ATSIZ'a yukardaki bilgilerin tümünün verilmesine rağmen, kasıtlı olarak gerçeklere ters düşen haberler uydurması kişisel gazetecilik anlayışının bir belirtisi olarak kabul edilebilir.

Gerçeklerin Türk işçilerine duyurulmasında yardımınızı esirgememenizi rica eder saygılarımızı sunarız.

S. Mete ATSU

YAYINLARIMIZ

Konfederasyonumuz imkânları içinde yapabildiğimiz yayın faaliyetleri aksatılmadan bu dönem de sürdürülmüştür.

Bilindiği gibi TÜRK-İŞ 10.Genel Kuruluna sunulan 22 yayın ile 106 sıra numarasına ulaşılmış ve bu noktaya kadar olan yayınlarımız tam bir liste halinde bundan önceki raporlarımızda verilmiştir.

Bir hatırlatma olmak üzere, 106 sıra numarasından sonraki yayınlarımızın tam listesini aşağıda veriyoruz.

Yayın No.	Yayın Adı
107	TÜRK-İŞ ve 10.Genel Kurul için yazılanlar
108	Tüketim Kooperatifleri ve Birlikleri için Muhasebe
109	TÜRK-İŞ 10.Genel Kurul Çalışmaları
110	TÜRK-İŞ Ana Tüzük ve Yönetmelikler
111	Dünya Ülkeleri Çalışma Hayat ve Sosyal Politikası
112	On Batı Ülkesindeki uygulamalarıyla İşçi/Politika-Sendika/Parti İlişkileri
113	Devamlı Devalüasyon Para,Banka,Kredi
114	Yurddışındaki Türk İşçilerinin Sorunu
115	Sosyal Güvenlik ve SSK. Uygulaması
116	Siyasi Partilere yapılan sunuş, cevaplar ve karar İşçi/Politika-Sendika/Parti İlişkileri
117	Gelir dağılımı açısından Tüketim Kooperatifleri

Herbirinden 1500 ilâ 3000 Adet olarak bastırılmış olan bu yayınlar zamanında teşkilâtımıza postalanmıştır. Bu arada yayın numarası almayan teksir yayınlar da yapılmış ve teşkilata gönderilmiştir.

Amacımız, çalışma hayatıyla ilgili önemli konularda Sendikacılarımızı gereğince aydın atmak ve sendika kitaplıklarında aranan doküman bulundurmaktır.

M A L İ R A P O R

1.3.1976

31.5.1977

Yönetim Kurulunun Sayın Üyeleri,

Onbirinci dönemin başladığı 1.Mart.1976 Tarihinden 31.Mayıs.1977 Tarihine kadar geçen onbeş aylık zamanın hesap hareketlerini bilgilerinize sunuyoruz.

Rapor, Yönetim Kurulunun bir evvelki toplantılarına sunulan hesabı tamamlıyacak şekilde değilde, devre başından rapor tanzim tarihine kadar olan işlemlerin tümünü kapsıyacak şekilde hazırlanmıştır.

TÜRK-İŞ imkânlarının yerinde kullanılması için harcamalarda azamî titizlik gösterilmiş, eldeki imkânlar en iyi şekilde değerlendirilerek Öz Varlık artışına çalışılmıştır.

Rapora açıklık getirmek için gelir ve gider kalemleri ayrı ayrı ana hesap adları ile izah edilmiştir.

GELİRLER

a)- Aidatlar:

TÜRK-İŞ gelirlerinin ana kaynağı sendikal aidatlardır. İçinde bulunulan devre de üye başına iki lira olarak tahsil edilen aidatların büyük bir rahatlık getireceği düşünülmüş olmasına rağmen tatbikat da bu rahatlığı görmek mümkün olmadı. Aidat tahsilinde aylar itibariyle çok farklı yükselmeler ve düşmelerin olması evvelce tasarlanan bir çok hizmetlerin yapılmasını engellemek durumu yaratmıştır.

Yıllardır üzerinde durulan Çek-Of sisteminin uygulamasına, Türkiye Oleyis Sendikası ile Türkiye Kauçuk-İş Sendikalarından başlanılması için gerekli hazırlıklar yapılarak teşebbüse geçilmiş bulunmaktadır. İki kuruluşun Genel Merkezlerine aşağıdaki yazı yazılmış olmasına rağmen bugüne kadar herhangi bir cevap alınamamıştır. Ancak, sistemin yerleşmesinde görülen büyük fayda içindir ki, TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerine adı geçen kuruluşların bağlı işyerlerinin tesbiti çalışmaları için direktif verilmiştir.

Oleyis Sendikası ile Kauçuk-İş Sendikalarının işyerleri tesbiti tamamlanınca Çek-Of uygulaması fiilen başlatılacaktır.

SURET

SAYI: 77-1494-4/27 Ankara, 28.Mart.1977

OLEYİS Sendikası Genel Başkanlığına
KAUÇUK-İŞ " " "

TÜRK-İŞ'e ödenmesi gereken üye aidatlarının işçilerin ücret bordrosundan kesilerek ödenmesi, Ana Tüzüğün 24/h maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

8.Mart.1977 Tarihinde Zonguldak'ta yapılan Yönetim Kurulunda bu hükmün çalıştırılması bir kez daha önerilmiş bulunmaktadır.

Sendikanızda tatbiki yapılacak olan ÇEK-OF Sisteminin uygulanmasında bize yardımcı olacağınız ümidindeyiz.

Uygulamayı başarı ile yapabilmek için kuruluşunuza bağlı işyerlerinin ad ve açık adresleri ile Şube Başkanlıklarınızın adreslerinin acilen gönderilmesini önemle rica ederiz.

Saygılarımızla

Halil TUNÇ
GENEL BAŞKAN
(İMZA)

M.Sadık ŞİDE
GENEL SEKRETER
(İMZA)

SURET

Sayı: 77/1951 Ankara, 3.Mayıs.1977

TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerine,

Üye Sendikalarımızdan aidat tahsilinde ÇEK-OF Sisteminin uygulanması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

İlk çalışma, Türkiye Kauçuk-İş Sendikası ile Türkiye Oleyis Sendikasını kapsayacaktır.

Bölgeniz dahilinde bulunan yukarıda adları belirtilmiş Sendikalarımızın;

- İşyeri açık adresleri,
- İşyerindeki mevcut üye sayısı,
- Sözleşmelerinin başlangıç ve bitiş tarihleri,
- Son sözleşmeleri,
- İşyerlerinin kimlere ait olduğu vs.

gibi malûmatların temin edilerek acilen gönderilmesine, bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla

M.Sadık ŞİDE
GENEL SEKRETER
(İMZA)

Ömer ERGÜN
G.MALİ SEKRETER
(İMZA)

ÇEK-OF Sisteminin yaygınlaştırılması, hatta kuruluşların hepsine uygulanması bahsedilen pürüzleri gidereceği gibi, çok tatsız bir durum olan sık sık para isteme durumlarını da ortadan kaldıracaktır.

Aidat tahsilinde görülen yükselmeler ile düşmeler yanında, tahmini bütçe de tesbiti yapılmış miktarlara da yetişmek mümkün olamamıştır. Her ay 2.700.000.-TL. olması gereken aidat tahsili aşağıdaki gibi olmuştur.

İLGİLİ AY	ALINAN AİDAT
1976 - Mart	894.292.50
1976 - Nisan	1.482.900.-
1976 - Mayıs	892.140.-
1976 - Haziran	1.632.075.-
1976 - Temmuz	1.556.660.-
1976 - Ağustos	1.676.170.-
1976 - Eylül	1.347.360.-
1976 - Ekim	434.140.-

1976 - Kasım	1.419.080.-
1976 - Aralık	581.250.74
1977 - Ocak	2.117.000.-
1977 - Şubat	846.064.-
1977 - Mart	1.729.529.15
1977 - Nisan	988.871.26
1977 - Mayıs	824.440.-
TOPLAM	18.421.972.65

Görüldüğü gibi 15 aylık dönem içersinde tahmini bütçe de öngörülen 2.700.000.-TL.'lık miktara ulaşılamamıştır. Ayrıca aylar arasında görülen büyük farklılıklar hizmetlerin zamanında ve kusursuz olarak yapılmasını büyük ölçüde engellemiştir.

Doğan para ihtiyacının giderilmesi için sık sık kuruluşlardan borç para alınmış veya peşin aidat tahsili yoluna gidilmiştir.

TÜRK-İŞ'i parasal yönden rahatlığa kavuşturacak tedbirler süratle alınmalıdır.

../.

AİDAT ÖDEME CETVELİ

SENDİKANIN ADI	10.DÖNEM İÇİN ÖDEDİĞİ	11.DÖNEM İÇİN ÖDEDİĞİ	TOPLAM	MAYIS SONU AİDAT BORCU
Ağaç-İş Sendikası	2.125.-	195.000.-	197.125.-	2 Ay
Ar-İş "	.-	.-	.-	15 Ay
Basın-İş "	22.000.-	70.000.-	92.000.-	-
Çimse-İş "	.-	657.000.-	657.000.-	2 Ay
Deri-İş "	10.200.-	117.300.-	127.500.-	3 Ay
Dok Gemi-İş "	.-	173.220.-	173.220.-	2 Ay
Ges-İş "	382.925.-	.-	382.925.-	15 Ay
Hava-İş "	.-	120.000.-	120.000.-	3 Ay
Haber-İş "	21.500.-	.-	21.500.-	15 Ay
Kauçuk-İş "	50.000.-	8.400.-	58.400.-	13 Ay
Koop-İş "	.-	106.586.-	106.586.-	2 Ay
Kristal-İş "	.-	112.000.-	112.000.-	1 Ay
Likat-İş "	425.-	168.280.-	168.705.-	3 Ay
Oleyis "	127.675.-	.-	127.675.-	15 Ay
Petrol-İş "	.-	234.000.-	234.000.-	9 Ay
Sağlık-İş "	55.000.-	534.450.-	589.450.-	Alacaklı
Selüloz-İş "	93.987.50	280.000.-	373.987.50	1 Ay
Su-İş "	.-	120.576.-	120.576.-	2 Ay
Şeker-İş "	.-	480.000.-	480.000.-	-
Tarım-İş "	.-	516.000.-	516.000.-	2 Ay
Tek Gıda-İş "	.-	3.420.000.-	3.420.000.-	-
Teksif "	.-	2.440.000.-	2.440.000.-	-
Tezbüro-İş "	.-	180.000.-	180.000.-	1 Ay
Türk Harb-İş "	.-	901.600.-	901.600.-	-
Türk Metal "	.-	800.000.-	800.000.-	7 Ay
Türk-Sen	.-	.-	.-	15 Ay
Tümtis "	11.925.-	.-	11.925.-	15 Ay
TGS.	17.425.-	52.000.-	69.425.-	2 Ay
BİF Federasyonu	70.000.-	.-	70.000.-	15 Ay
DYF-İş "	.-	842.800.-	842.800.-	1 Ay
Maden "	223.657.70	2.891:085.45	3.114.743.15	-
Tes-İş "	.-	616.000.-	616.000.-	2 Ay
Ulaş-İş "	.-	273.000.-	273.000.-	2 Ay
Yol-İş "	.-	890.500.-	890.500.-	2 Ay
TOPLAM	1.088.845.20	17.199.777.45	18.288.642.65	
Genel-İş	133.330.-		133.330.-	
	1.222.175.20		18.421.972.65	

DAYANIŞMA FONU AİDATI

1973 Yılında Ana Tüzük de yer alarak yürürlüğe giren Dayanışma fonu aidatı, her nedense düzenli bir şekilde işlememektedir. Kuruluşlar bu borçlarından dolayı defalarca ikâz edilmelerine rağmen halen borcunu ödemeyenler bulunmaktadır.

Dayanışma fonu ödeme listesi aşağıdadır.

SENDİKANIN ADI	1973	1974	1975	1976	TOPLAM
Ağaç-İş Sendikası	6.000.-	6.000.-	6.000.-	15.000.-	33.000.
Ar-İş "	505.-	505.-	.-	.-	1.010.-
Basın-İş "	2.100.-	2.100.-	2.100.-	4.200.-	10.500.-
Çimse-İş "	15.000.-	15.000.-	.-	.-	30.000.-
Deri-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Dok Gemi-İş "	6.660.-	6.660.-	6.660.-	13.320.-	33.306.-
Ges-İş "	10.000.-	12.075.-	.-	.-	22.075.-
Hava-İş "	4.167.-	2.989.58	4.500.-	.-	11.656.5
Haber-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Kauçuk-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Koop-İş "	4.300.-	4.000.-	4.000.-	8.862.-	21.162.
Kristal-İş "	4.000.-	4.000.-	4.000.-	8.000.-	20.000.-
Likat-İş "	6.000.-	.-	.-	.-	6.000.-
Oleyis "	3.010.-	3.010.-	.-	.-	6.020.-
Petrol-İş "	19.500.-	19.500.-	.-	.-	39.000.-
Sağlık-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Selüloz-İş "	9.000.-	9.000.-	9.000.-	20.000.-	47.000.-
Su-İş "	5.024.-	5.024.-	.-	.-	10.048.-
Şeker-İş "	12.550.-	13.100.-	13.100.-	32.000.-	70.750.-
Tarım-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Tek Gıda-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Teksif "	80.000.-	80.000.-	80.000.-	160.000.-	400.000.-
Tez Büro-İş "	4.770.-	4.770.-	.-	.-	9.540.
Türk Harb-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Türk Metal "	30.100.-	30.100.-	.-	.-	60.200.-
Türk-Sen "	.-	.-	.-	.-	.-
Tümtis "	.-	.-	.-	.-	.-
TGS.	2.000.-	.-	.-	.-	2.000.-
Bif Federasyonu	.-	.-	.-	.-	.-
DYF-İş "	.-	.-	.-	.-	.-
Maden "	26.843.-	20.423.75	.-	.-	47.266.-
Tes-İş "	.-	33.000.-	22.000.-	44.000.-	99.000.-
Ulaş-İş "	10.500.-	10.500.-	.-	.-	21.000.-
Yol-İş "	34.250.-	34.250.-	.-	.-	68.500.
Genel-İş	26.666.-				26.666.
TOPLAM	322.945.-	316.013.33	151.360.-	305.382.-	1.095.700.
Kooperatifçilik Fonu					50.100.
GENEL TOPLAM					1.145.800.

DİĞER GELİRLER

TEBERRULAR

Bir takım hizmetlerin görülmesinde üye kuruluşların katkısını temin için tahsil edilen paraların gösterildiği hesaptır.

Devre içinde;

Seyfettin ERKOL'un cenaze masrafı için,	40.141.50
Cep klavuzu basılması için,	70.000.-
S.DEMİRSOY Eğitim Sitesi inşaatı için,	200.000.-
Misafir ağırlamak için,	2.000.-
Demirbaş alımı için,	10.000.-
TOPLAM	322.141.50 TL.

alınmış, karşılığında;

Seyfettin ERKOL'un cenaze masrafı için,	55.680.-
Cep klavuzu baskısı için,	69.500.-
TOPLAM	125.180.-TL.

sarf edilmiştir. Ayrıca S.DEMİRSOY Eğitim Sitesi için alınan 200.000.- TL.'lık teberru, olduğu gibi siteye intikâl ettirilmiştir.

KİRA GELİRİ

Salon ve galeriden	64.150.-
Pasaj dükkanlarından	243.350.-
3. Kat'dan	150.000.-
TOPLAM	458.500.- TL.

binanın kiraya verilen kısımlarından gelir elde edilmiştir. Bu miktardan 2.000.-TL. iade yapılmıştır.

PROJE GELİRİ

Araştırma ve Dökümantasyon bürosu ile Dış İlişkiler Bürosunun personel ücretleri, büro giderleri ve kooperatifçilik çalışmaları için proje fonundan 1.414.754.68 TL. alınmıştır. Bu miktardan 40.000.-TL. Mobil Klinik arabalarının alım vergisi için kullanılmıştır. Geri kalan miktar proje giderleri içersinde Türk-İş imkânları da kullanılarak harcanmıştır. Bu harcamalarla ilgili açıklama proje sarfları bölümünde yapılacaktır.

FAİZ GELİRİ

Bankalardaki mevduatlara tahakkuk eden faiz miktarı 6.255.45.-TL. olmuştur.

MUHTELİF GELİRLER

Genel Kurulda yaptırılan Tekel eşantiyonları için Teşkilâttan alınan paralarla, yukarıdaki gelir grubu haricinde kalan gelirler toplamı 315.902.90 TL. olmuştur.

Aynı gelir grubundan Tekel eşantiyonları için 272.112.87 TL. ödeme yapılmıştır.

BÖLGELER CARİ HESABI

Yurt içinde 8 ve Almanya'nın Düsseldorf kentinde kurulu bulunan Bölge Temsilciliklerinin masraflarını karşılamak için gönderilen avanslar ile avans karşılığı gönderilen sarfların takibi için tutulan hesaptır.

30.5.1977 Tarihinde Bölgeler Avansı şöyledir:

Almanya Bölge Temsilciliği		214.526.28
Istanbul	"	3.500.-
Eskişehir	"	4.000.-
İzmir	"	4.000.-
Adana	"	59.000.-
Sivas	"	34.000.-
Samsun	"	4.000.-
Diyarbakır	"	4.000.-
Bursa	"	1.160.-
TOPLAM		328.186.28 TL.'dır.

Almanya Temsilciliği sarfları, Merkez Bankası onayından geçtiği için mahsubu gecikmiş, Adana ile Sivas Temsilcilikleri üzerinde de Demirbaş alımı için avans bulunduğundan miktarlar diğer bölgelerden fazla olarak rapora geçmiştir.

MÜVAKKAT HESAPLAR

a) Alacaklılar

11. Devrenin açılış bilânçosunda 1.579.153 TL. olan borçlar, devre içinde ödenmeye çalışılmış olmasına rağmen ancak 1.461.555.35 TL.ye düşürülebilmiştir.

Aslında 11. devre içinde Borçların SSK.'na olanı dışında kalanlarının büyük çoğunluğu tasfiye edilmesine rağmen, aidatların düzenli işlememesi nedeni ile kuruluşlardan zaman zaman borç para alınması zorunlu olmuş ve bu hesap, asgarî seviyeye düşürülememiştir.

Ayrıca bu kısımda kiraya verilen dükkanlardan alınan 3.014 TL. lık teminatta bulunmaktadır.

Alacaklıların listesi aşağıdadır;

SSK. Arsa borcu	732.693.-
Tekgıda-İş Sendikası	30.000.-
Tümtis Sendikası	150.000.-
Tes-İş (Ankara - Ego)	130.000.-
Şeker-İş Sendikası	104.900.-
Sağlık-İş Sendikası	186.212.35
Van Deprem Yardımı	127.750.-
TOPLAM	1.461.555.35

b)- Borçlular

11. Dönem başında 2.039.811.55 TL. olan alacakların toplamı devre içinde zorunlu ödemeler nedeni ile 3.016.683.03 TL.'ye yükselmiştir.

S.DEMİRSOY Eğitim Sitesi'ne, Basın-İş Sendikasına, Akşam Gazetesine, Haber-İş Sendikasına borç ödemeleri devam etmiştir. Ancak, bazı kuruluşların borçları devre içinde tasfiye edilmesine rağmen borçlular toplamında artış olmuştur.

Önümüzdeki aylarda bu hesap içersindeki kalemlerin bir çoğu tasfiye edilecektir.

BORÇLULAR LİSTESİ

Kauçuk-İş Sendikası	283.453.30
Basın-İş Sendikası	684.459.50
Akşam Gazetesi	634.492.74
İbrahim DENİZCİER	5.562.55
Yapı-İş Sendikası	214.600.-
Haber-İş Sendikası	191.957.70
Fehmi ANLAROĞLU	110.000.-
Selahattin KACARAN	1.210.-
Orhan ERÇELİK	18.331.20
Ges-İş Sendikası	15.229.20
BİF Federasyonu	346.244.-
DEMİRSOY Eğitim Sitesi	383.318.-
Petrol-İş Sendikası	50.000.-
Tekgıda-İş Sendikası	44.673.-
Musa ITIR (İş Avansı)	25.000.-
Kadir TOPUZ	3.500.-
İsmail TOPKAR	3.651.86
Seyahat Avansları	1.000.-
TOPLAM	3.016.683.05

c) Depozitolar

Bölge Temsilcilikleri ile merkez de verilen elektrik, su, havagazı gibi hizmetlerin depozitolarıdır. Miktarı 13.334.78 TL.'dır.

d) Tasarruf Bonusu

Eski yıllarda alınan fakat müddeti geldiği için tahsil edilmiş tasarruf bonusundan halen 180.-TL. hesapta bulunmaktadır.

e) Kefaletler

Oleyis Sendikasının kızılcahamam ve Sinop otel işletmelerine kefaletten dolayı ödenen yılda 50.000.-TL.'den toplam olarak bugüne kadar 400.000.-TL. ödenmiştir.

f) Takipteki senetler

Ges-İş Sendikasının aidat borçlarından dolayı Adana'da bulunan binalarına konan 405.000.-TL.lik haciz miktarıdır. Binanın satılmasiyle hesap tasfiye edilecektir.

g) Ücret Avansı

İcra Kurulu ve Personele ay içinde verilip ay sonunda veya taksitlerle tahsil edilen avanslardır.

Ücret avans listesi şöyledir:

M.Sadık ŞİDE	7.000.-	Turgut ÖZKIRIM	4.000.-
Ethem EZGÜ	85.500.-	F.Nevra YEGÜL	4.000.-
Kaya ÖZDEMİR	121.000.-	Ziya HEPBİR	10.000.-
Turan ALBAYRAK	35.000.-	H.Nejat ÖĞÜT	2.500.-
Ahmet EŞDUR	13.150.70	Emine ÖZDEMİR	3.700.-
Turgut ÜNAL	15.199.20	Aydın ÖZTEPE	3.332.20
Ahmet GÖKTAŞ	3.982.-	O.Nuri TEKMAN	3.776.77
Neşe EREL	6.541.60	Ceyda ALTINAKAR	4.200.-
Hidayet ALTINAKAR	10.106.60	Perihan TAŞ	3.500.-
Süleyman GÜZEL	7.057.10	Mehmet KANCA	4.000.-
Nur MUHSİNOĞLU	4.505.10	Derviş ALBAYRAK	1.000.-
Şerife MISIR	1.000.-	Beria AKINCILAR	9.500.-
Ahmet DEMİRTAŞ	3.500.-	Cemal ÇOKOL	4.500.-
İsmail ÖZKIRIM	500.-	H.Kaya ELBEK	4.500.-
Mehmet GÜVEN	24.016.70	TOPLAM	400.567.97

Emanet Paralar

Genel Merkez ve Bölge Temsilciliklerinde çalışanların ücretlerinden yapılan kanunî kesintiler bu hesapta takip edilmektedir.

Müddeti içersinde yapılacak ödemeler:

Ödenecek vergiler	3.092.38
Ödenecek M.D. Vergisi	846.75
Ödenecek SSK. Primleri	105.015.50
Ödenecek Sendika aidatı	1.850.-
Ödenecek İcra kesintisi	500.-
Ödenecek Damga vergisi	130.90
TOPLAM	111.435.53 TL.'dir.

G İ D E R L E R

ÜCRETLER

15 Aylık süre içinde bu fondan yapılan ödemeler aşağıdadır.

Merkez Ücretleri	6.331.948.27
Almanya Bölge Ücreti	291.724.49
I.Bölge Istanbul	526.058.75
2.Bölge Eskişehir	356.773.30
3.Bölge İzmir	485.367.25
4.Bölge Adana	490.390.86
5.Bölge Sivas	447.745.75
6.Bölge Samsun	581.498.10
7.Bölge Diyarbakır	584.644.42
Proje ücretleri	1.358.710.33
TOPLAM	11.454.861.52 TL.
Ödenen Kıdem Tazminatı (10 Kişi)	1.804.376.54 TL.
Ödenen İhbar Tazminatı	85.037.50 TL.
ÜCRETLER TOPLAMI	13.344.275.56 TL.'dır.

../.

MERKEZ GİDERLERİ

Merkez hizmetleri için aşağıdaki sarflar yapılmıştır.

1- PTT. Giderleri: 233.355.52

Telefon konuşma ücreti, mektup, telgraf, havale, koli giderlerinden,

a) Telefon giderleri için	170.569.88
b) Posta giderleri için	48.572.62
c) Telgraf giderleri için	13.163.02
d) Posta Reklam gid. için	1.050.-

233.355.52 TL. harcanmıştır.

2- Kırtasiye-Neşriyat gideri: 358.227.48

Merkez bürolarının kırtasiye, teksir kağıdı, teksir mürekkebi, mumlu kâğıt, gazete, dergi aboneleri kitap baskı ve cilt sarfları için,

a) Gazete ve dergi abonesi	86.387.05
b) Evrak baskı gideri	41.547.-
c) Kitap ve cilt gideri	65.135.-
d) Teksir gideri	75.956.13
e) Fotokopi gideri	5.820.-
f) Büro kırtasiye gideri	78.382.30

353.227.48 TL. harcanmıştır.

3- Vasıta Gideri: 361.254.20

Merkez araçlarının benzin, bakım, tamir ve onarım, park ve cezalar ile servis dolmuş ve taksi ücreti için,

a) Benzin gideri	134.415.24
b) Bakım ve park gideri	36.184.96
c) Tamir onarım gideri	75.035.15
d) Parça ve malzeme gideri	58.507.40
e) Vergi-sigorta gideri	39.081.95
f) Dolmuş taksi gideri	17.799.50
g) Trafik cezaları gideri	230.-

361.254.20 TL. harcanmıştır.

5- Bina Giderleri: 955.577.45

Merkez Binasının Fuel-oil, elektrik, su, bakım, onarım temizlik, sigorta, vergi ile santral ve kalorifer bakımı için,

a) Bina temizlik gideri	72.694.85
b) Elektrik su gideri	93.712.58
c) Kalorifer yakıt gideri	215.991.36
d) Bina bakım gideri (Santral, kalorifer)	64.975.20
e) Tamir onarım gideri	71.719.75
f) Vergi sigorta gideri	436.483.96
	955.577.70 TL. harcanmıştır.

6- İkram Giderleri: 448.393.45

İcra Kurulu üyelerinin ziyaret ve toplantılardaki meşrubat giderleri ile ziyarete gelen yabancı konuklara yapılan ikramlar ve kongre-ziyaretler için gönderilen çiçekler için,

a) İcra Kurulu ikram giderleri	86.525.72
b) Konuklar ikram giderleri	307.248.73
c) Çiçek ve çelenk giderleri	27.579.-
d) cilt-plaket giderleri	3.300.-
e) Bayrak ve rozet giderleri	15.000.-
f) Müteferrik ikram giderleri	8.740.-
	448.393.45 TL. harcanmıştır.

Bu hesap grubu içinde beynelminel kuruluşlara götürülen hediyelik eşyalar, yabancı konukların ağırlanma giderleri de yer almaktadır.

7- Eğitim Giderleri: 114.399.74

Yapılan eğitim ve seminer masrafları mahalli kuruluşlarca karşılanmaktadır. Türk-İş tarafından bu fon için ödenen,

a) Kursiyer gideri	500.-
b) Eğitmen ücretleri	7.642.21
c) Eğitmen yolluğu	4.117.14
d) Yönetmen yolluğu	740.39
e) Ders malzemesi	6.500.-
f) Tahsil yardımları	4.500.-
g) Salon gideri	5.000.-
h) Kitap baskı giderleri	85.400.-
	114.399.74 TL. olmuştur.

8- Sosyal Yardımlar 169.407.33

Personele Toplu İş Sözleşmesi ile verilen doğum, ölüm, elbise yardımı, muhtaç durumda bulunan işçilerin yol ve tedavi yardımları ile Kıbrıs Türk Sen kanaliyle Türkiye de tedavi görenlerin masrafları ve kamu yararına çalışan kuruluşlara yapılan yardımlardır.

a) Toplu Sözleşme yardımları	83.600.-
b) Hasta tedavi ve yol parası	40.032.33
c) Kuruluşlara yardım	45.775.-
	169.407.33

9- Ödenen Aidatlar 213.006.-

A. 'ya 1976 yılı aidatı 2500 dolar üzerinden ödenmiştir.
MPM.'ne ödenmesi gereken yıllık aidat gelirinin %2 'i ancak 1975 Yılı sonu itibariyle ödenmiştir. 1976 Yılı aidat borcu henüz ödenmemiştir.
ICFTU'nun 1976 Yılı aidatı ile 1977 Yılının 1 ve 2. devreler aidatı henüz yatırılmamıştır.
TUAC'ın 1976 yılı aidatı da henüz ödenmemiştir.

ARO Aidatı	1976 Yılı	40.800.-
MPM.	1975 Yılı	172.206.-
		213.006.-TL.

10- Kongre Giderleri 818.154.55

Türk-İş 10. Genel Kurul toplantısı ile ilgili delege, baskı, salon, yabancı konuk ikramı ve genel kurulla ilgili diğer giderler olarak,

a) Baskı giderleri	549.394.54
b) Salon giderleri	14.025.-
c) Çanta giderleri	82.500.-
d) Yabancı konuk giderleri	100.817.95
e) Görevli giderleri	30.603.60
f) Yolluklar	2.741.26
g) Fotoğraf,Şilt, Rozet, kart elektrik, vasıta, kırtasiye	38.072.20

818.154.35 TL. harcanmıştır.

11- Müteferrik Giderler: 105.820.06

Yukarıdaki gider gruplarına girmeyen harcamalar için,

a) Noter giderleri	989.10
b) Pul Giderleri	4.307.75
c) Malzeme bakım	100.-
d) Demirbaş tamiri	5.773.50
e) Hammaliye	5.600.-
f) Bant zabıt	2.285.-
g) Mahkeme giderleri	41.037.45
h) Demirbaş terkini	18.500.-
ı) Muhtelif giderler	27.227.26
	105.820.06 TL. ödenmiştir.

BÖLGE MASRAFLARI

Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesini andıracak şekilde kurulan TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerine Bursa Bölge Temsilciliği 8. Bölge olarak ilâve edilmiş bulunmaktadır.

8. Bölge Bursa Temsilciliği - Bursa, Çanakkale, Bilecik, Balıkesir Yalova merkezlerini kapsayacaktır.

Bölge temsilciliklerinin ücretleri dışında yapılan sarfları şöyledir.

ALMANYA Bölge Temsilcilik Gideri: 275.089.51

Almanya Yolluk Gideri	121.706.90
" PTT. Gideri	49.293.95
" Kira ve iştirak	44.041.34
" Elektrik su	5.740.21
" Bina tamir onarım	15.838.44
" Neşriyat	5.160.05
" Kırtasiye-Teksir	1.615.93
" Benzin bakım	14.756.89
" Diğer giderler	16.935.80
	275.089.51

ISTANBUL 1. Bölge Temsilciliği Giderleri: 192.708.85

Istanbul	Yolluk gideri	15.409.02
"	PTT. Gideri	25.450.75
"	Kira iştirak	53.693.28
"	Elektrik, su	7.168.90
"	Tamir onarım	8.103.-
"	Baskı - evrak	7.280.50
"	Kırtasiye - Teksir	4.387.75
"	Benzin bakım	16.843.70
"	Tamir parça	34.995.25
"	Diğer giderler	19.466.70
		192.708.85

ESKİŞEHİR 2. Bölge Temsilciliği Giderleri: 57.470.70

Eskişehir	Yolluk gideri	6.128.12
"	PTT. Gideri	8.565.95
"	Kira iştirak	6.503.68
"	Elektrik su	1.216.02
"	Tamir onarım	6.264.-
"	Neşriyat evrak	3.475.25
"	Teksir kırtasiye	2.205.-
"	Benzin bakım	13.740.38
"	Tamir parça	5.867.05
"	Diğer giderler	3.505.25
		57.470.70

İZMİR 3. Bölge Temsilciliği Giderleri: 83.308.78

İzmir	Yolluk giderleri	10.185.35
"	PTT. giderleri	23.619.45
"	Kira ve iştirak	4.500.-
"	Elektrik su	3.116.63
"	Tamir onarım	2.495.-
"	Neşriyat ve evrak	4.893.-
"	Teksir kırtasiye	5.479.50
"	Benzin bakım	11.254.25
"	Tamir onarım	2.797.35
"	Diğer giderler	14.978.25
		83.308.78

ADANA 4. Bölge Temsilciliği Giderleri: 107.893.24

Adana	Yolluk Giderleri	25.422.10
"	PTT. Giderleri	15.405.50
"	Kira - İştirak	6.600.-
"	Elektrik su	750.40
"	Tamir onarım	50.-
"	Neşriyat evrak	1.920.-
"	Kırtasiye teksir	300.-
"	Benzim bakım	12.391.04
"	Tamir onarım	38.762.50
"	Diğer giderler	6.291.70
		107.893.24

SİVAS 5. Bölge Temsilciliği Giderleri: 120.147.63

SİVAS	Yolluk giderleri	44.984.22
"	PTT. giderleri	13.554.90
"	Kira-iştirak	15 556.16
"	Elektrik su	157.60
"	Tamir onarım	.-
"	Neşriyat evrak	4.493.75
"	Kırtasiye teksir	2.285.50
"	Benzim bakım	15.864.75
"	Tamir onarım	20.002.25
"	Diğer giderler	3.248.50
		120.147.63

SAMSUN 6. Bölge Temsilciliği Giderleri: 130.611.98

Samsun	Yolluk giderleri	19.546.84
"	PTT. giderleri	16.159.70
"	Kira - iştirak	33.744.25
"	Elektrik su	6.572.74
"	Tamir onarım	301.-
"	Neşriyat evrak	1.933.50
"	Kırtasiye teksir	1.762.-
"	Benzim bakım	24.174.75
"	Tamir onarım	18.260.10
"	Diğer giderler	8.157.10
		130.611.98

DİYARBAKIR 7. Bölge Temsilciliği Giderleri: 157.077.25

Diyarbakır	Yolluk Giderleri	37.937.49'
"	PTT. Giderleri	19.224.73
"	Kira-iştirak	41.346.-
"	Elektrik su	4.584.80
"	Tamir onarım	1.040.-
"	Neşriyat evrak	3.609.-
"	Kırtasiye teksir	2.642.25
"	Benzin bakım	14.966.-
"	Tamir onarım	28.026.98
"	Diğer giderler	3.700.-
		157.077.25

BURSA 8. Bölge Temsilciliği Giderleri: 4.216.09

Bursa	Yolluk Giderleri	3.026.09
"	PTT. Giderleri	400.-
"	Vasıta Giderleri	615.-
"	Diğer Giderler	175.-
		4.216.09

YOLLUK GİDERLERİ

Yönetim, Onur, Denetim ve İcra Kurulları, personel ile görevliler yurt içi ve yurt dışı seyahatlerinde ödenen yolluklar bu hesap grubu içersinde gösterilmiştir.

Toplam yolluk ödemeleri;

Yönetim Kurulu	Yolluk giderleri	15.482.09
Denetim Kurulu	"	46.350.76
Onur Kurulu	"	1.963.05
İcra Kurulu	"	66.417.37
Personel	"	123.890.70
Görevli	"	5.354.86
Dış seyahat	"	282.088.89
		541.547.72 TL.'dır.

PROJE GİDERLERİ

Araştırma ve Dökümantasyon Merkezi ile kooperatifçilik çalışmaları için Uluslararası kuruluşlarla müştereken yürütülen faaliyetlerde yapılan sarflardır.

Proje sarflarına Türk-İş'in katkısı her yıl belli bir nisbette arttığı gibi bazı harcamaların tamamı da Türk-İş'ce karşılanmaktadır. Bu fondan ücretler dışında;

Yolluk Giderleri	1.422.12
PTT. Giderleri	1.560.-
Neşriyat evrak	324.575.-
Kırtasiye giderleri	26.056.50
Diğer giderler	5.100.-
	359.513.62 TL. harcanmıştır.

DEMİRBAŞ GİDERLERİ

11.Döneme 3.332.609.11 TL. olarak devreden demirbaş kıymetleri 211.316.98 TL. ilâvesi ile 3.543.926.09 TL.'ye yükselmiştir.

SABİT TESİSLER HESABI

11. Döneme 9.215.459.17 TL.'lik kıymetle devrolunan sabit kıymetler Sosyal Sigortalar kurumuna ödenen 32.366.-TL.'la taksit faizi ilâ edilerek bu miktar 9.247.825.17 TL. olmuştur.

YARDIM HESABI

a)- Ulusal ihtiyaçlar Yardım fonu:

Rapor tarihine kadar bu fon için gönderilen yardımlarla banka hesaplarına isabet eden ikramiye ve faizlerin bloke edildikleri hesap ve miktarları şöyledir.

Vakıflar Bankası Yenişehir Şb.	13200 Hs.	4.132.883.92
Vakıflar Bankası Yenişehir Şb.	0525 Hs.	32.756.440.-
Öğretmenler Bankası Merkez Şb.	600620 Hs.	10.900.017.-
İş Bankası Yenişehir Şb.	40977 Hs.	10.433.972.60
	TOPLAM	58.223.313.52 TL.

b) Lice Deprem Yardım Hesabı:

6.Eylül.1975 Tarihinde meydana gelen özellikle Lice ilçesinde tahribat yapan ve 2.000'den fazla yurtdaşımızın hayatını kaybetmesin

sebep olan Deprem felaketinde yardıma koşanların başında yine TÜRK-İŞ olmuştur.

Yardımların bölge sakinlerine tam olarak intikâli için Vakıflar Bankası Yenişehir Şubesinde 13300 No.lu hesap açtırılmış, işçilerden yardımlarını bu hesaba göndermeleri istenmiştir.

10. Genel Kurula sunulan raporda o günkü tarihe kadar bu hesaba intikâl etmiş yardımların geldiği yer ile miktarları kalem kalem gösterilmiştir.

Gerek bölge sakinlerinin ve gerekse o bölgedeki sendikalarımızın, toplanan yardımlardan okul yaptırılması talepleri incelenmiş ve ilgili Bakanlıklarla yazışmalar yapılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı ile, Licede Temel Eğitim Okulu yapılması hususunda mutabakata varılmıştır.

Ancak, Vakıflar Bankası Yenişehir Şubesi 13300 No.lu hesapta beklenilen yardim paralarının varılan mutabakata göre Diyarbakır Bayındırlık Müdürlüğünün bu maksatla açtırdığı hesaba intikâli geciktirilmiştir

Şöyleki; Türk-İş ve kuruluşları kutsal bir maksat için yardımı toplamış, toplanan yardımların belirlenen amaca yönelik olması için çaba harcamış, yardımın yerine yetişmesinde hassasiyet göstermiştir. Mesele kapandıktan sonra kötü niyetlilerin dedikodusunu baştan kapatmak için gereken her türlü titizliği göstermek durumundadır. Bunun içindir ki, aşağıdaki tamimi yapmış ve tamim de bildirilen bir aylık sürenin bitimi beklenmiştir.

SURET

TÜRK-İŞ
Türkiye İşçi Sendikaları
Konfederasyonu

Sayı: 77/1977-29 Ankara, 5.Mayıs.1

T E Ş K İ L A T A

6.Eylül.1975 Günü Güneydoğu illerimizde, özellikle Diyarbakır ilimize bağlı Lice ilçesinde meydana gelen ve 2000'den fazla yurtdaşımız hayatını kaybetmesine sebep olan korkunç deprem felaketinde yardıma koşanların başında TÜRK-İŞ ve bağlı kuruluşların yer aldığı malûmlarınız

Felakete uğrayan bölge sakinlerine yardımın tam olarak intikâli için TÜRK-İŞ tarafından Vakıflar Bankası Yenişehir Şubesinde 13300 No. hesap açılmış ve kampanya ile toplanacak yardımların bu hesaba göndermesi istenmiştir.

Gerek bölge sakinlerinin ve gerekse o bölgedeki sendikalarımızın ortaklaşa talepleri, TÜRK-İŞ yardımlarının okul yapılmasında kullanılması yönünde olmuş, bu konuda gerekli karar alınmış ve ilgili Bakanlıklarla temaslara başlanılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan temaslar sonucu Lice'de TEMEL EĞİTİM OKULU yapılması hususunda mutabakata varılmış bulunmaktadır.

Şimdiye kadar Vakıflar Bankası Yenişehir Şubesi 13300 No.lu hesapta toplanan 1.604.168.55 TL. Diyarbakır Valiliği emrine gönderilecektir.

Ancak, bu maksatla toplanıpta TÜRK-İŞ'e intikâl etmeyen yardımlardan Kuruluşunuz nezdinde var ise, bir ay zarfında Ankara Vakıflar Bankası Yenişehir Şubesi 13300 No.lu hesaba intikâl ettirilmesi gerekmektedir.

TÜRK-İŞ, açtığı hesaba intikâl etmeyen yardım paralarından mesuliyet kabul etmeyecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla

Halil TUNÇ
GENEL BAŞKAN
(İMZA)

Ömer ERGÜN
G.MALİ SEKRETER
(İMZA)

Hesapta bulunan 1.604.168.55 TL.den 1.000 TL. bekletilecek, mütebakisi Diyarbakır Bayındırlık Müdürlüğü emrine gönderilecektir.

Lice deprem yardımına gelen paraların dökümü ile, Bankadan yardım için gelen paraların toplamını gösterir yazı aşağıdadır.

SURET

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI
TÜRK ANONİM ORTAKLIĞI

YENİŞEHİR ŞUBESİ
TEVDİAT SERVİSİ
NO: 540

23.5.1977

TÜRK-İŞ DEPREM HESABI
ANKARA

Nezdimizdeki 20/13300-5 No.lu Türk-İş Deprem Hesabının 21.4.1977 Tarihi itibarı ile bakiyesi 1.604.168.55 TL. liradır.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O
Yenişehir Şubesi

İnci AKLAN
(İMZA)

Ayla ÖZSOY
(İMZA)

S O N U Ç

Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri,

11. Dönemin onbeş aylık hesap hareketleri ve malî durumu tetkiklerinize sunulmuştur.

Bugüne kadar tüm raporlarda üzerinde hassasiyetle durulan aksaklıkların bazıları halen süregelmektedir. Aidat tahsilinde belli sistemler oluşturmalı, kuruluşlarla şahsen ve direkt olarak para talepleri önlenmelidir. Bu durumun üzücü sonuçlarını da hesaba katmalı, Konfederasyonumuza malî muhtariyet kazandırılmalıdır.

TÜRK-İŞ'ten beklenilen hizmetler, kadroların takviyesi, iş malzemelerinin tamamlanması ile daha iyi yapılabilecektir. Bu da yine malî imkânların rahatlığa kavuşmasıyla mümkün olacaktır.

Harcamalarda titiz davarınılmış eldeki imkânlarla hizmetlerin en iyi şekilde yapılmasına çaba sarfedilmiştir.

Sayın Yönetim Kurulunun etkin tedbirler alarak daha iyi hizmet verilmesinde bizlere yardımcı olacağı inancındayız.

Saygılarımızla

İcra Kurulu

31.5.1977 Tarihi İtibariyle
YEVMİYE DEFTERİ MİZANİ

No	İ Z A H A T	B o r ç	A l a c a k	B a k i y e	
		Tediye	Tahsil	B o r ç	A l a c a k
1	Kasa Hesabı	32.492.604.92	32.083.008.45	409.596.47	
2	Bankalar Hsab.	11.279.008.91	11.127.674.86	151.334.05	
3	Aidatlar Hsab.		18.421.972.65		18.421.972.65
4	Fonlar Hesabı		1.145.800.33		1.145.800.33
5	Gelirler Hsab.	439.292.87	2.516.554.53		2.077.261.66
6	Bölge.Cari Hsb.	1.790.441.94	1.462.255.66	.328.186.28	
7	Muvakkat Hesabı	7.260.532.76	4.489.336.31	4.235.765.80	1.464.569.35
8	Emanetler Hsab.	4.452.446.09	4.563.881.62		111.435.53
9	Merkez Masraf.	12.055.494.24	62.280.90	11.993.213.34	
10	Bölge Masraf.	4.901.811.41	9.084.46	4.892.726.95	
11	Yolluk Gider.	541.917.72	370.-	541.547.72	
12	Proje Giderleri	1.719.903.89	1.679.94	1.718.223.95	
13	Demirbaşlar	3.602.426.09	58.500.-	3.543.926.09	
14	Sabit Tesisler	9.247.825.17		9.247.825.17	
15	Kongre Devir Hsb.		13.841.306.30		13.841.306.30
16	Yardımlar Hsabı.	70.562.392.37	70.562.392.37	59.827.482.07	59.827.482.07
		160.346.098.38	160.346.098.38	96.889.827.89	96.889.827.89

31.5.1977 Sonu İtibariyle GELİR-GİDER Durumu

GELİRLER		GİDERLER		
AİDAT GELİRLERİ	18.421.972.65	Merkez Ücretleri	6.358.820.03	
TEBERRULAR	322.141.50	Proje Ücretleri	1.360.390.27	
KİRA GELİRLERİ	457.500.-	İstanbul "	526.788.75	
PROJE GELİRLERİ	1.414.754.68	Eskişehir "	359.808.50	
FAİZ GELİRLERİ	6.255.45	İzmir "	485.367.25	
DİĞER GELİRLER	315.902.90	Adana "	492.857.50	
MERKEZ ÜCRETİ	26.871.76	Sivas "	450.162.05	
KIDEM TAZİMANATI	20.300.-	Samsun "	581.934.42	
BÖLGE ÜCRETLERİ	9.084.46	Diyarbakır"	584.644.42	
YOLLUK GELİRLERİ	370.-	Av.Büro "	291.724.49	
PROJE ÜCRET GELİRİ	1.679.94	ÜCRET GİDERLERİ		11.492.49
OTO HASAR TZM.	745.-	TAZMİNATLAR		1.909.71
ELEKTRİK TAHSİLATI	12.364.14	PTT Giderleri	233.355.52	
AĞIRLAMA İŞTİRAKİ	2.000.-	Kırtasiye "	353.227.48	
		Vasıta "	361.254.20	
		Bina "	967.941.84	
		İkram "	450.393.45	
		Eğitim Seminer	114.399.74	
		Sosyal Yardımlar	169.407.33	
		Ödenen Aidatlar	213.006.-	
		Kongre Gideri	818.154.55	
		Müteferrik Gid.	105.820.06	
		MERKEZ GİDERLERİ		3.772.94
		İstanbul Giderleri	192.708.85	
		Eskişehir "	57.470.70	
		İzmir "	83.308.78	
		Adana "	107.893.24	
		Sivas "	120.147.63	
		Samsun "	130.611.98	
		D.Bakır "	157.077.25	
		Bursa "	4.216.09	
		Av.Büro "	275.089.51	
		BÖLGE GİDERLERİ		1.128.52
		YOLLUK GİDERLERİ		541.91
		PROJE GİDERLERİ		359.51
		GELİRLERDEN SARFLAR		439.2
GELİRLER TOPLAMI	21.011.942.48	GİDERLER TOPLAMI		19.658.4
BORÇ OLARAK ALINAN	1.461.555.35	BANKALARA YATIRILAN		151.3
ÜCRET EMANET.TAH.	111.435.53	BÖLGELERE GÖNDE.AVANS		328.1
DAYANIŞMA FONU	1.145.800.33	BORÇ OLARAK ÖDENEN		3.016.6
TEMİNATLAR	6.600.-	AVANS OLARAK ÖDENEN		400.5
ÖZ VARLIK	13.841.306.30	AY SONU KASA MEVCUDU		409.5
		DEMİRBAŞ GİDERİ		3.543.9
		SABİT TESİS GİDERİ		8.247.8
		DEPOZİTOLAR		13.
		BONO VE TAHVİLLER		
		TEMİNATLAR		3.
		KEFALETLER		400.
		TAKİPTEKİ SENETLER		405.
GENEL TOPLAM	37.695.639.99	GENEL TOPLAM		37.695.

31.5.1977 Sonu İtibariyle
GELİR-GİDER İCMAL TABLOSU

10. DEVRE SONU İTİBARİYLE ÖZVARLIK TOPLAMI	13.841.306.30
11. DEVRE GELİRLER TOPLAMI	21.011.942.48
TOPLAM	34.853.248.78
11. DEVRE GİDERLER TOPLAMI	19.658.420.13
MAYIS 1977 TARİHİ İTİBARİYLE ÖZVARLIK	15.194.828.65

31.5.1977 SONU İTİBARİYLE BLANÇO

Aktif Hesaplar		Pasif Hesaplar	
KASA MEVCUDU	409.596.47	ALACAKLI KURULUŞLAR	1.461.555.35
BANKA MEVCUDU	151.334.05	TEMİNATLAR	6.600.-
BÖLGE CARİ HESABI	328.186.28	ÖDENECEK Üc.EMANETLERİ	111.435.53
BORÇLULAR MEVCUDU	3.016.683.05	DAYANIŞMA FONU	1.145.800.33
ÜCRET AVANSLARI	400.567.97	ÖZVARLİK DEVİR HESABI	15.194.828.65
BONO VE TAHVİLLER	180.-		
KEFALETLER	400.000.-		
YATIRILAN TEMİNATLAR	3.586.-		
DEPOZİTOLAR	13.334.78		
DEMİRBAŞLAR	3.543.926.09		
SABİT TESİSLER	9.247.825.17		
TAKİPTEKİ SENETLER	405.000.-		
TOPLAM	17.920.219.86	TOPLAM	17.920.219.86
YARDIMLAR BANKA HESABI		YARDIMLAR HESABI	
VAkıflar Bnk.13200	4.132.883.92		
" " 8525	32.756.440.-		
Öğretmen.B. 600620	10.900.017.-		
İş Bank. 40977	10.433.972.60	ULUSAL HARP SANAYİİ	58.223.313.52
Vakıflar Bnk 13300	1.604.168.55	LİCE DEPREM HESABI	1.604.168.55
GENEL TOPLAM	77.747.701.93	GENEL TOPLAM	77.747.701.93

LİCE DEPREM HESABI

Sıra No.	Tarih	Fiş No.	Geldiği Yer	G Ö N D E R E N	Miktarı	Bağlı Kuruluşu
1	9.9.1975	14419	Ankara	Teksif Send.Gen.Başk.	75.000.-	Teksif
2	"	14420	"	Tes-İş Fed.Gen.Başk.	30.000.-	Tes-İş
3	"	14421	"	Sağlık-İş Send.Gen.Bşk.	20.000.-	Sağlık-İş
4	"	14422	"	Likat-İş Send.Gen.Bşk.	10.000.-	Likat-İş
5	"	14424	"	Ağaç-İş Send.Gen.Bşk.	10.000.-	Ağaç-İş
6	"	14425	"	Çimse-İş Send.Gen.Bşk.	20.000.-	Çimse-İş
7	"	14426	"	DYF-İŞ Fed.Gen.Başk.	60.000.-	DYF-İŞ
8	"	14427	"	Harb-İş Send.Gen.Başk.	60.000.-	Harb-İş
9	"	14428	"	Koop-İş Send.Gen.Başk.	5.000.-	Koop-İş
10	"	14430	"	Şeker-İş Send.Gen.Bşk.	20.000.-	Şeker-İş
11	"	14431	"	Tezbüro-İş Send.Gen.Bşk.	5.000.-	Tezbüro-İş
12	"	14432	"	Tarım-İş Send.Gen.Başk.	10.000.-	Tarım-İş
13	"	14438	"	Oleyis Send.Gen.Başk.	5.000.-	Oleyis
14	13.9.975	3179	"	Türk-İş Konfe.Gen.Bşk.	1.000.-	Türk-İş
15	15.9.975	14443	Belçika	ICFTU	14.750.-	ICFTU
16	25.9.975	3183	Mersin	Teksif Şube Başkanlığı	8.832.-	Teksif
17	30.9.975	3190	-	Ömer Gültepe	250.-	-
18	"	"	-	Şakire Ulutaş	1.000.-	-
19	"	3190	Beşiktaş	Sümerbank (B.Soğan)	500.-	Tezbüro-İş
20	21.10.975	3194	-	M.Rıza Usta	240.-	-
21	"	"	Kastamonu	Sümerbank	50.-	Tezbüro-İş
22	"	"	Isparta	Köklü Ağaç-İş Sendikası	350.-	Ağaç-İş
23	"	"	Tekirdağ	Masım Yoltar	100.-	-
24	"	"	Van	Sümerbank (S.Düzen)	100.-	Tezbüro-İş
25	"	"	Mersin	Likat-İş Şubesi	16.060.-	Likat-İş
26	"	"	Boyabat	Sümerbank Mağazası	100.-	Tezbüro-İş
27	"	"	Karaman	Tekel Memurluğu	165.12	Tekgıda-İş
28	"	"	Samsun	Havza T.M.O.	100.-	Tezbüro-İş
29	"	"	Afyon	Karayolları Köprüler Grubu	393.50	Yol-İş
30	"	"	Konya	Karapınar T.M.O.	60.-	Tezbüro-İş
31	"	"	Bilecik	Sümerbank	75.-	Tezbüro-İş
32	"	"	Sarayönü	S.Karataş T.M.O.	50.-	Tezbüro-İş
33	"	"	Kızıltepe	T.M.O.	225.-	Tezbüro-İş
34	"	"	Balıkesir	Ordu Pazarı	290.-	Tezbüro-İş
35	"	"	Urfa	Ömer Tütüncü	30.-	-
36	21.10.975	3194	Urfa	Mahmut Al	120.-	-
37	"	"	Sivas	İhsan Baloğlu	180.-	-
38	"	"	Konya	Karayolları Merkez İşçi.	700.-	Yol-İş
39	"	"	"	" 36.Şube İşçi.	1.100.-	Yol-İş
40	"	"	"	" 3.Bölge İşçi.	1.820.-	Yol-İş

./.

41	21.10.975	3194	Manisa	Sümerbank İşçileri	60.-	Tezbüro-İş
42	"	"	Aydın	Sümerbank İşçileri	70.-	Tezbüro-İş
43	"	"	Beyazıt	Nahit Omay	125.-	-
44	"	"	Elazığ	10.Bölge Yapı İşçileri	5.048.-	Yol-İş
45	"	"	Eskişehir	S.S,K. İşçileri	3.770.-	Sağlık-İş
46	"	"	Malatya	Kemal Bilgin	100.-	-
47	"	"	Düzce	Sümerbank (M.Y.Ören)	175.-	Tezbüro-İş
48	"	"	Bitlis	Arıcılık Müdürlüğü	911.-	Tarım-İş
49	"	"	Çanakkale	Tekel Müdürlüğü	97.50	Tekgıda-İş
50	"	"	Bakırköy	Sümerbank Satış Mağazası	330.-	Tezbüro-İş
51	"	"	Alsancak	T.M.O.	375.-	Tezbüro-İş
52	"	"	Beyoğlu	Sümerbank	380.-	Tezbüro-İş
53	"	"	Malatya	T.M.O.Ajans Müdürlüğü	247.31	Tezbüro-İş
54	"	"	Soydişehir	Tekel (M.Dörtteke)	76.-	-
55	"	"	Polatlı	Sümerbank Personeli	110.-	Tezbüro-İş
56	"	"	Zonguldak	M.Kaya	50.-	-
57	"	"	D.Bakır	Halil Burtan Şti.	600.-	-
58	"	"	"	Bölge Zirai Mücadele	412.25	Tarım-İş
59	"	"	Karaköy	Denizcilik Bankası	300.-	Tezbüro-İş
60	"	"	Beşiktaş	Sümerbank İşçileri	100.-	Tezbüro-İş
61	"	"	İstanbul	Bahçekapı Sümerbank İşçi.	465.-	Tezbüro-İş
62	"	"	Afyon	Bayındırlık Müdürlüğü	325.-	Yol-İş
63	"	"	"	Kooperatifler Müdürlüğü	332.-	Koop-İş
64	"	"	Tekirdağ	R.Çelik T.M.O.	380.-	Tezbüro-İş
65	"	"	Adana	Sümerbank İşçileri	125.-	Tezbüro-İş
66	"	"	Elazığ	Sümerbank (İ.Topgül)	150.-	Tezbüro-İş
67	"	"	Aksaray	Sümerbank	200.-	Tezbüro-İş
68	"	"	İstanbul	Yıldız Plâstik	1.030.-	Kauçuk-İş
69	"	"	Erzincan	Ş.Yılmaz	125.-	Tezbüro-İş
70	"	"	Edremit	Sümerbank (İ.K.Bulut)	80.-	Tezbüro-İş
71	"	"	Antalya	Sümerbank Mağazası İşçi.	120.-	Tezbüro-İş
72	"	"	"	Likat-İş Şubesi	4.250.-	Likat-İş
73	"	"	Muğla	Sümerbank	100.-	Tezbüro-İş
74	"	"	Zonguldak	Feriha Uslu	200.-	-
75	"	"	Basmane	Sümerbank Toptan Mağazası	110.-	Tezbüro-İş
76	"	"	Konya	Koop. 7.Bölge	270.-	Koop-İş
77	"	"	"	Sağlık-İş Şubesi	1.875.-	Sağlık-İş
78	"	"	Eskişehir	T.M.O.Ajansı İşçileri	195.-	Tezbüro-İş
79	"	"	"	Pancar Koop.(A.Aral)	1.330.-	Koop-İş
80	"	"	Çorum	Hüseyin Güvercin	30.-	-
81	"	"	Serik	Ant Birlik	475.-	Tezbüro-İ
82	"	"	Zonguldak	Sümerbank	165.-	Tezbüro-İ

./..

83	27.10.975	3200	Nazilli	Sümerbank Basma Fab.	38.460.-	Teksif
84	"	"	Gebze	Taver Ağaç Sanayii	830.-	Ağaç-İş
85	"	"	Gedikpaşa	S.S.K.Dispanseri	915.-	Sağlık-İş
86	"	"	Ankara	Sümerbank Toptan Mağazası	60.-	Tezbüro-İş
87	"	"	Karaman	Has Un Fabrikası	700.-	Tekgıda-İş
88	"	"	Zile	Recep Çınar	40.-	Şahıs
89	"	"	Zonguldak	Çetes	21.269.25	Tes-İş
90	"	"	Bilecik	Zeki Demirel	4.000.-	DYF-İŞ
91	"	"	Keban	Simli Kurşun İşçileri	4.050.-	Maden Fed.
92	"	"	Bitlis	Tekel Tütün Fabrikası	5.950.-	Tekgıda-İş
93	"	"	Cide	Kasım Dinç	1.550.-	-
94	"	"	Çanakkale	Sümerbank Mağazası	50.-	Tezbüro-İş
95	"	"	Konya	Tekel Başmüdürlüğü	1.449.52	Tekgıda-İş
96	"	"	İzmir	Tekel Tütün Fabrikası	18.027.50	Tekgıda-İş
97	"	"	Konya	Horozlu T.M.O.Şubesi	105.-	Tezbüro-İş
98	"	"	Karaköy	Denizcilik Bank.Li.İşl.	32.940.-	Ulaş-İş
99	"	"	Aksaray	Sabahattin Özden	1.866.50	-
100	"	"	Elazığ	Orman Fidanlığı İşçileri	220.-	Ağaç-İş
101	"	"	Söke	Çimse-İş Şubesi	3.000.-	Çimse-İş
102	"	"	İzmit	Tekfon (Erol Özbey)	1.100.-	Metal-İş
103	"	"	Karaköy	Haliç Antrepo	380.-	Likat-İş
104	"	"	İzmit	Varil Sanayii	440.-	Metal-İş
105	"	"	Nevşehir	Tekstil Fabrikası	11.050.-	Teksif
106	"	"	Konya	Karayolları 3.Böl.Şef.	619.40	Yol-İş
107	"	"	Beşiktaş	Zincirlikuyu Ordu Pazarı	530.-	Tezbüro-İş
108	"	"	Bafra	Kereste Fabrikası	2.740.-	Ağaç-İş
109	"	"	İzmir	Basmahane Satış Mağa.	100.-	Tezbüro-İş
110	"	"	K.Maraş	Sümerbank Tekstil Fab.	7.660.-	Teksif
111	"	"	Afyon	Çimento Fabrikası	8.400.-	Çimse-İş
112	"	"	Samsun	Likat-İş Şubesi	4.145.-	Likat-İş
113	"	"	Elazığ	Un Fabrikası İşçileri	1.557.-	Tekgıda-İş
114	"	"	"	Oksijen Fabrikası	1.027.-	Metal-İş
115	"	"	Bandırma	Liman Gemi Adamları	700.-	Dokgemi-İş
116	"	"	Antalya	Liman Tesisler Santralı	1.082.72	Dokgemi-İş
117	"	"	"	Karayolları 13.Bölge	213.38	Yol-İş
118	"	"	Siirt	Belediye Başk.(N.Danış)	7.224.-	Yol-İş
119	"	"	Dursunbey	Ağaç-İş Sendikası	885.-	Ağaç-İş
120	"	"	Eskişehir	DYF-İŞ Sendikası	10.000.-	DYF-İŞ
121	"	"	Konya	Karayolları 35.Şb.Şef.	818.50	Yol-İş
122	"	"	İzmit	Sümerbank Satış Ma.(Z.Bolu)	160.-	Tezbüro-İş
123	31.10.975	3207	Ünye	K.Kalçınkaya	20.-	-
124	"	"	Konya	Karayol.Asf.San. (Ö.Köksoy)	2.010.-	Yol-İş

./..

125	"	"	Konya	Karayol.3.Böl.(Ş.Kaşıkçı)	417.-	Yol-İş
126	"	"	Kadıköy	Liman Müdürlüğü	15.000.-	Ulaş-İş
127	"	"	Akşehir	Çetin Efe	795.-	-
128	"	"	İzmir	Tepecik Sümerbank(C.Kuru)	50.-	Tezbüro-İş
129	"	"	Kastamonu	Koop. İl Müdürlüğü	40.-	Koop-İş
130	6.11.1975	3212	Kadınhan	Kamber Karakurt	40.-	-
131	"	"	Bartın	Kereste Fabrikası	1.060.-	Ağaç-İş
132	"	"	Ardeşen	Ağaç-İş Şb.(Mehmet Ay)	1.527.50	Ağaç-İş
133	"	"	Demirköy	Ağaç-İş Şubesi	3.017.-	Ağaç-İş
134	"	"	Kütahya	Koop. 11.Md.Tem.(A.Aydın)	120.-	Koop-İş
135	"	"	Ankara	Sümerbank Yeni.Satış Mağ.	70.-	Tezbüro-İş
136	"	"	Alsancak	T.M.O.Tezbüro Üyeleri	170.-	Tezbüro-İş
137	"	"	Ankara	Sümerbank Samanpazarı İşç.	90.-	Tezbüro-İş
138	"	"	Denizli	Sümerbank Satış Mağazası	150.-	Tezbüro-İş
139	"	"	Belçika	Tekstil İşçileri	1.992.50	Teksif
140	"	"	Sarıyer	Yılmaz Oğuz	70.-	-
141	"	"	Diyarbakır	T.M.O.	379.83	Tezbüro-İş
142	"	"	"	İller Bank.8.Böl.Müd.	1.126.-	Tes-İş
143	"	"	Konya	Karayolları 34.Şb.İşçi.	910.-	Yol-İş
144	"	"	Eskişehir	Tezbüro-İş Sümer.İşçi.	400.-	Tezbüro-İş
145	"	"	İstanbul	DDY.Kuzeybatı İşçileri	25.000.-	DYP-İŞ
146	"	"	Afyon	Karayolları 31.Şb.İşçi.	2.060.-	Yol-İş
147	"	"	Kars	Ordu Pazarı	270.-	Tezbüro-İş
148	14.11.1975	3219	Köprü	Enteğre Kereste Fabri.	500.-	Ağaç-İş
149	"	"	Urfa	Et Balık Kurumu	1.630.-	Tekgıda-İş
150	"	"	Çanakkale	Koop.İl Müd.(H.Güzel)	50.-	Koop-İş
151	"	"	Isparta	Rifat Cici	70.-	-
152	"	"	Konya	Et Kombinası	1.388.45	Tekgıda-İş
153	"	"	Akşehir	Karayolları 32.Şb.İşçi.	1.495.-	Yol-İş
154	"	"	Giresun	Likat-İş Şubesi	680.-	Likat-İş
155	"	"	Biga	Demirci Konservecilik	905.-	Tekgıda-İş
156	"	"	İzmir	Likat-İş Şubesi	8.570.-	Likat-İş
157	"	"	Tokat	Sabahattin Uğur	350.-	-
158	"	"	Çanakkale	Yurttaş-Kepez Konserveci.	925.-	Tekgıda-İş
159	"	"	Urfa	Sümerbank (A.Kalaycı)	60.-	Tezbüro-İş
160	"	"	Diyarbakır	Sümerbank Satış Mağa.	330.-	Tezbüro-İş
161	"	"	K.Maraş	Sümerbank Satış Mağazası	60.-	Tezbüro-İş
162	"	"	İzmit	Mannesman Ad.S.B.Arslan A.Özkarar	14.500.-	Metal-İş
163	"	"	Ankara	Elazığ Doğu Çelik Sana.	1.220.-	Metal-İş
164	"	"	Bursa	Ufuk Ticaret	275.-	-
165	"	"	Eskişehir	Gima Satış Mağazası	280.-	Tezbüro-İş
166	"	"	"	Porsuk Ağaç-İş Şubesi	1.120.-	Ağaç-İş

./.

167	"	"	Karabük	Sümerbank Satış Müd.	100.-	Tezbüro-İş
168	21.11.975	3222	Milâs	Şetik İşçi Send.Temsil.	200.-	-
169	"	"	İnegöl	Sümerbank Satış Mağa.	100.-	Tezbüro-İş
170	"	"	Diyarbakır	Shell	3.500.-	Petrol-İş
171	"	"	"	K.Ç.A. Driling	3.950.-	Petrol-İş
172	"	"	Batman	S.S.K.	880.-	Sağlık-İş
173	"	"	Havza	T.M.O.	40.-	Tezbüro-İş
174	"	"	Çanakkale	Sümerbank Satış Mağa.	50.-	Tezbüro-İş
175	"	"	Kastamonu	Ağaç-İş Şubesi	610.-	Ağaç-İş
176	"	"	İskenderun	Likat-İş Sendikası	5.703.-	Likat-İş
177	24.11.975	3223	Keban	Etibank T.E.K. İşlet.	28.871.-	Tes-İş
178	"	"	Eskipazar	Ağaç-İş Sendikası	1.275.-	Ağaç-İş
179	"	"	Konya	DYF-İŞ İşçileri	9.171.25	DYF-İŞ
180	"	"	İzmit	Türk Kablo İşçileri	21.100.-	Metal-İç
181	"	"	Hereke	Nuh Çimento İşçileri	5.715.-	Çimse-İş
182	"	"	Antalya	Sümerbank Satış Mağ.İş.	50.-	Tezbüro-İş
183	30.11.975	3231	Düzce	Orman Kereste Fabrikası	2.270.-	Ağaç-İş
184	"	"	İstanbul	Jaluzi Mobilya Fab.	935.-	Ağaç-İş
185	"	"	Silvan	Tekel Müdürlüğü	39.021.33	Tekgıda-İş
186	"	"	İstanbul	Aksaray DYF-İŞ Send.	9.120.-	DYF-İŞ
187	"	"	-	Güneydoğu Ana.Ma.İş.Se.	15.000.-	Maden Fed.
188	"	"	İstanbul	Tekel Başmüdürlüğü	93.04	Tekgıda-İş
189	"	"	"	T.C.D.D.Liman Müd.	4.620.-	Likat-İş
190	"	"	İzmir	Deniz.Bank.İşlet.Md.	3.460.-	Tezbüro-İş
191	"	"	Afyon	2.Asfalt Şantiye İşlet.	685.-	Yol-İş
192	"	"	İstanbul	Arı Kontraplak Fab.	515.-	Ağaç-İş
193	"	"	Çanakkale	Tekel Şarap Konyak Fab.	1.145.-	Tekgıda-İş
194	"	"	Bolu	Nuri Orak	2.090.-	-
195	19.12.975	3255	Bursa	Ticaret Sanayii Odası	1.120.-	Tezbüro-İş
196	"	"	Borçka	Ağaç-İş Sendikası	860.-	Ağaç-İş
197	"	"	İstanbul	T.E.K.Silahtarağa İş.Md.	15.315.-	Tes-İş
198	"	"	Beyazıt	Ağaç-İş Elit Aslan Fab.	600.-	Ağaç-İş
199	"	"	"	Hisar Kaplama İşçileri	300.-	Metal-İş
200	"	"	"	Arabacıoğlu İşçileri	100.-	-
201	"	"	Konya	Ereğli Tekel Memurluğu	269.88	Tekgıda-İş
202	"	"	Urfa	Elektrik-Su Oto İşlet.	4.738.50	Yol-İş
203	"	"	İzmir	Ağaç-İş Sendikası	1.070.-	Ağaç-İş
204	"	"	İzmit	Çelik Halat Tel Sanayi	5.700.-	Metal-İş
205	"	"	Bolu	Ağaç-İş Sendikası	570.-	Ağaç-İş
206	"	"	Bursa	İşyeri Temsilciliği	688.-	-
207	"	"	İstanbul	Kristal-İş Sendikası	31.195.-	Kristal-İ
208	"	"	Adapazarı	Türk Metal Sendikası	14.950.50	Metal-İş

./..

209	31.12.975	3266	Zonguldak	T.E. Kurumu	3.131.-	Tes-İş
210	"	"	Bursa	D.S.İ. Bölge Müdürlüğü	12.840.-	Su-İş
211	"	"	Akşehir	Tekel Müdürlüğü	200.64	Tekgıda-İş
212	"	"	"	Çimento Sana.Tica.A.Ş.	510.-	Çimse-İş
				Çimento Sana.Tica.A.Ş.	1.900.-	Çimse-İş
213	"	"	D.dere	Çimento Sana.Tic.A.Ş.	7.480.-	Çimse-İş
215	"	"	Yenice	Kereste Fabrikası İşçi.	3.195.-	Ağaç-İş
216	"	"	Konya	Çimento Sanayii A.Ş.	2.520.-	Çimse-İş
217	15.1.1976	3271	Taşköprü	Teksif Sendikası	2.375.-	Teksif
218	21.1.1976	3278	Tekirdağ	Likat-İş Temsilcisi	2.000.-	Likat-İş
219	"	"	Ankara	T.C.D.D.İşlet.Müdür.	10.845.-	DYP-İŞ
220	"	"	-	Faiz (31.12.975 Hes.So)	5.714.-	-
221	"	"	Zonguldak	Çeteş T.E.K.	3.131.51	Tes-İş
222	"	"	Bakırköy	Kahraman Çelebi	500.-	-
223	"	"	Kadıköy	Demiryolları İşçileri	1.627.-	
224	30.1.1976	3283	Eskişehir	Tekgıda-İş Sendikası	6.795.-	Tekgıda-İş
225	"	"	Mersin	Haydar Aldanoğlu	150.-	-
226	"	"	Seylanpınar	D.Ü.Ç.	5.300.-	Tarım-İş
227	31.1.1976	14685	Ankara	T.Metal-İş Sendikası	10.000.-	Metal-İş
228	10.2.1976	14709	İstanbul	Su-İş Sendikası	10.000.-	Su-İş
				10.Dönemden gelen bakiye	1.019.778.38	
229	18.3.1976	3313	Batman	Petrol-İş Sendikası	163.657.47	Petrol-İş
230	"	"	Antalya	SSK.Hastanesi	1.710.-	Sağlık-İş
231	"	"	Ankara	Etibank Şark Kromları	1.300.-	Maden Fed.
232	"	"	Ankara	Şeker-İş Genel Merkezi	140.000.-	Şeker-İş
233	26.3.1976	14780	İstanbul	Tümtis Send.Gen.Merk.	10.000.-	Tümtis
234	31.3.1976	3329	İstanbul	Marmara Tes-İş	645.-	Tes-İş
235	"	"	Niğde	Fevzi Koçbay	615.-	-
236	"	"	Gediz	Maden İşçileri	11.227.36	Maden Fed.
237	7.4.1976	3340	D.Bakır	SSKurumu Hastanesi	1.880.-	Sağlık-İş
238	"	"	Ankara	Gima İşçileri	135.-	Tezbüro-İş
239	"	"	Ankara	Sümerbank İşçileri	70.-	"
240	"	"	Ankara	İmar İskan Bakan.İşçileri	225.-	"
241	"	"	Ankara	T.M.O.İşçileri	300.-	"
242	"	"	Boyabat	Sümerbank İşçileri	100.-	"
243	"	"	Devrek	Ağaç-İş İşçileri	3.203.50	Ağaç-İş
244	24.5.1976	3366	Ankara	İş Bankası İşçileri	74.018.-	-
245	30.6.1976	3394	Ankara	İdris Polat	300.-	-
246	21.4.1976	15406	Ankara	AAFLI	52.500.-	-
247	20.5.1977	3580	İstanbul	Petrol-İş Send.Gen.Merk.	83.525.37	Petrol-İş
248	"	"	Ankara	DSİ Bölge Müdürlüğü	1.420.-	Tes-İş
249	"	"	Ankara	1976 Yılı Faizi	42.134.47	-
				TOPLAM.....	1.609.419.55	

İ A D E L E R

1	18.3.1976	3314	Bursa	Ticaret Odasına İade	560.-
2	5.4.1976	3338	Gedikpaşa	SS Kurumu Hastanesine	915.-
3	7.4.1976	3339	Zonguldak	CATES'e	3.131.-
4	7.4.1976	3341	Marmara	Tes-İş Sendikası'na	645.-
				TOPLAM.....	5.251.-
				BAKİYE	1.604.168.55